

PRAVILNIK O KONTNOM OKVIRU I SADRŽINI RAČUNA U KONTNOM OKVIRU ZA PRIVREDNA DRUŠTVA, DRUGA PRAVNA LICA I PREDUZETNIKE REPUBLIKE SRPSKE

("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 104/2021 i 59/2022)

(Integralni tekst)

GLAVA I

OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike koji, u skladu sa zakonom, poslovne knjige vode po sistemu dvojnog knjigovodstva.

Član 2

(1) Stanje i promjene imovine, kapitala i obaveza, prihodi i rashodi i utvrđivanje rezultata poslovanja obuhvataju se na osnovnim, trocifrenim računima koji čine Kontni okvir za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike (u daljem tekstu: Kontni okvir), u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima (u daljem tekstu: MRS) i Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (u daljem tekstu: MSFI).

(2) Pod MSFI, u smislu ovog pravilnika, podrazumijeva se i Međunarodni standard finansijskog izveštavanja za male i srednje entitete.

(3) Međunarodni standard finansijskog izveštavanja za male i srednje entitete predstavlja jednu od dozvoljenih osnova za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja opšte namjene i konsolidovanih finansijskih izveštaja u Republici Srpskoj.

(4) Propisani trocifreni računi raščlanjuju se na analitičke račune na način koji je u skladu sa ovim pravilnikom i opštim aktom privrednog društva, drugog pravnog lica i preduzetnika (u daljem tekstu: pravna lica i preduzetnici).

(5) Pravna lica i preduzetnici ne mogu da uvode i koriste druge trocifrene račune osim računa propisanih ovim pravilnikom.

(6) Kontni okvir iz stava 1. ovog člana nalazi se u Prilogu ovog pravilnika i čini njegov sastavni dio.

GLAVA II

SADRŽINA GRUPA RAČUNA I POJEDINIH RAČUNA

1. Klasa 0 - Stalna sredstva

Član 3

(1) Na računima grupe 01 - Nematerijalna sredstva, iskazuju se ulaganja u određena nematerijalna sredstva bez fizičkog sadržaja, koja služe za proizvodnju ili isporuku robe ili usluga, za iznajmljivanje drugim licima ili se koriste u administrativne svrhe.

(2) Nematerijalna sredstva priznaju se i vrednuju u skladu sa MRS 38, MRS 36, MSFI 3 i drugim relevantnim MRS i MSFI.

(3) Na računu 010 - Ulaganja u razvoj, iskazuju se ulaganja u razvoj čiji se efekti očekuju u periodu dužem od jedne godine. Pod razvojem se podrazumijeva primjena rezultata istraživanja ili drugog znanja radi proizvodnje novih, značajnije poboljšanih materijala, uređaja, proizvoda, procesa, sistema ili usluga prije pristupanja komercijalnoj proizvodnji ili korišćenju.

(4) Na računu 011 - Koncesije, patenti, licence i ostala prava, iskazuju se ulaganja u nematerijalna prava koja se priznaju u skladu sa MRS 38.

(5) Na računu 012 - Goodwill, iskazuje se, na datum sticanja, svaki višak nabavne vrijednosti u odnosu na interes sticaoca u fer vrijednosti stečenih identifikovanih sredstava i obaveza na datum transakcije razmjene po osnovu poslovnih kombinacija, u skladu sa MSFI 3. U slučaju poslovne kombinacije koja dovodi do stvaranja odnosa matično pravno lice - zavisno pravno lice, matično pravno lice priznaje i prikazuje Goodwill u svojim konsolidovanim finansijskim izvještajima. U slučaju poslovne kombinacije kada jedno pravno lice kupuje neto imovinu drugog pravnog lica (sredstva umanjena za preuzete obaveze), uključujući i Goodwill tog pravnog lica, koja dovodi do statusne promjene spajanja ili pripajanja, Goodwill se priznaje u pojedinačnom bilansu stanja pravnog lica sticaoca. Svaki višak interesa sticaoca u fer vrijednostima stečenih identifikovanih sredstava i obaveza u odnosu na nabavnu vrijednost sticanja na datum transakcije razmjene po osnovu poslovnih kombinacija, u skladu sa MSFI 3, unosi se u konsolidovane prihode perioda.

(6) Na računu 013 - Softver i slična prava, iskazuje se softver koji se pribavlja odvojeno od računara na osnovu licencnog ugovora o njegovom korišćenju u periodu dužem od godinu dana ili je interno generisan i zadovoljava definiciju za priznavanje sredstva iz MRS 38, kao i slična prava koja se priznaju u skladu sa MRS 38.

(7) Na računu 014 - Ostala nematerijalna sredstva, iskazuju se izdaci za sticanje ostalih nematerijalnih sredstava koja se priznaju u skladu sa MRS 38.

(8) Na računu 015 - Nematerijalna sredstva u pripremi, iskazuju se svi oblici nematerijalnih sredstava koji se priznaju u skladu sa MRS, odnosno MSFI od dana ulaganja do dana početka korišćenja.

(9) Na računu 016 - Avansi za nematerijalna sredstva, iskazuju se dati avansi za sticanje svih oblika nematerijalnih sredstava.

(10) Na računu 019 - Ispravka vrijednosti nematerijalnih sredstava, iskazuje se obračunata amortizacija nematerijalnih sredstava, koja se knjiži na teret računa 540 - Troškovi amortizacije i ispravka vrijednosti po osnovu obezvređenja nematerijalnih sredstava.

(11) Pravna lica i preduzetnici dužni su da račun 019 razrade na način da se obezbijede podaci o ispravci vrijednosti po osnovu obezvređenja nematerijalnih sredstava koja se vrednuju po modelu revalorizacije, ispravci vrijednosti po osnovu obezvređenja nematerijalnih sredstava koja se vrednuju po nabavnoj vrijednosti i ispravci vrijednosti nematerijalnih sredstava po osnovu amortizacije.

(12) Gubitak po osnovu obezvređenja nematerijalnih sredstava koja se vrednuju po modelu revalorizacije, u skladu sa MRS 36, MRS 38 i ostalim relevantnim MRS/ MSFI, knjiži se na analitičkim računima nabavne, odnosno ispravke vrijednosti nematerijalnih sredstava koja se vrednuju po modelu revalorizacije, a na teret računa 580 - Obezvređenje nematerijalnih sredstava, odnosno na teret raspoloživih revalorizacionih rezervi na računu 330 - Revalorizacione rezerve za nekretnine, postrojenja, opremu i nematerijalna sredstva, ako su prethodno formirane za konkretno nematerijalno sredstvo. Eventualni naknadni dobitak po osnovu usklađivanja vrijednosti nematerijalnih sredstava knjiži se, u zavisnosti od procijenjenog preostalog korisnog vijeka upotrebe, u skladu sa MRS 38, u korist računa 680 - Dobici od umanjenja ranije priznatih gubitaka usljed obezvređenja nematerijalnih sredstava do visine rashoda koji su u prethodnom periodu proknjiženi na teret računa 580 - Obezvređenje nematerijalnih sredstava, odnosno u korist računa 330 - Revalorizacione rezerve za nekretnine, postrojenja, opremu i nematerijalna sredstva, a na teret računa nabavne vrijednosti nematerijalnih sredstava, odnosno računa ispravke vrijednosti nematerijalnih sredstava.

(13) Gubitak po osnovu obezvređenja nematerijalnih sredstava koja se vrednuju po nabavnoj vrijednosti, u skladu sa MRS 36, MRS 38 i ostalim relevantnim MRS/ MSFI, knjiži se na teret računa 580 - Obezvređenje nematerijalnih sredstava. Eventualni naknadni dobitak po osnovu usklađivanja vrijednosti nematerijalnih sredstava knjiži se, u zavisnosti od procijenjenog preostalog korisnog vijeka upotrebe, u skladu sa MRS 38, u korist računa 680 - Dobici od umanjenja ranije priznatih gubitaka usljed obezvređenja nematerijalnih sredstava, do visine rashoda koji su u prethodnom periodu proknjiženi na teret računa 580 - Obezvređenje nematerijalnih sredstava, a na teret računa ispravke vrijednosti nematerijalnih sredstava.

Član 4

(1) Na računima grupe 02 - Nekretnine, postrojenja i oprema, iskazuju se zemljište, građevinski objekti, postrojenja, oprema, alat i inventar sa kalkulativnim otpisom tokom više godina i ostale nekretnine, postrojenja i oprema koji ispunjavaju uslov za priznavanje po MRS, odnosno MSFI, kao i ulaganja za pribavljanje nekretnina, postrojenja, opreme. Nekretnine, postrojenja i oprema priznaju se i vrednuju u skladu sa MRS 16, MRS 36 i drugim relevantnim MRS/MSFI.

(2) Na računu 020 - Zemljište, iskazuje se zemljište po nabavnoj, odnosno fer vrijednosti u skladu sa MRS 16 i ostalim relevantnim MRS/MSFI.

(3) Na računu 021 - Građevinski objekti, iskazuju se građevinski objekti koji se priznaju u skladu sa MRS 16 i ostalim relevantnim MRS/MSFI.

(4) Na računu 022 - Postrojenja i oprema, iskazuju se postrojenja i oprema u skladu sa MRS 16 i ostalim relevantnim standardima.

(5) Na računu 023 - Ostale nekretnine, postrojenja i oprema, iskazuju se ostala materijalna sredstva koja ispunjavaju uslove za priznavanje po MRS 16, a nisu iskazana na drugim računima ove grupe, kao što su sredstva kulture i sl.

(6) Na računu 024 - Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi, iskazuju se ulaganja koja se vrše na tuđim sredstvima uzetim u dugoročni zakup za potrebe obavljanja djelatnosti, u skladu sa MRS 16 i drugim relevantnim MRS/MSFI.

(7) Na računu 025 - Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi, iskazuju se ulaganja u ove oblike sredstava od dana ulaganja do dana početka korišćenja.

(8) Na računu 026 - Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu, iskazuju se dati avansi za sticanje ovih oblika sredstava.

(9) Na računu 029 - Ispravka vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme, iskazuje se obračunata amortizacija koja se knjiži na teret računa 540 - Troškovi amortizacije i ispravka vrijednosti po osnovu obezvređenja nekretnina, postrojenja i opreme.

(10) Pravna lica i preduzetnici dužni su da račun 029 analitički razrade na način da se obezbijede podaci o ispravci vrijednosti po osnovu obezvređenja nekretnina, postrojenja i opreme koja se vrednuju po modelu revalorizacije, ispravci vrijednosti po osnovu obezvređenja nekretnina, postrojenja i opreme koja se vrednuju po nabavnoj vrijednosti i ispravci vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme po osnovu amortizacije.

(11) Gubitak po osnovu obezvređenja nekretnina, postrojenja i opreme koja se vrednuju po modelu revalorizacije, u skladu sa MRS 16, MRS 36 i ostalim relevantnim MRS/MSFI, knjiži se na analitičkim računima nabavne vrijednosti i ispravke vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme koja se vrednuju po modelu revalorizacije, a na teret računa 581 - Obezvređenje nekretnina, postrojenja i opreme, odnosno na teret raspoloživih revalorizacionih rezervi na računu 330 - Revalorizacione rezerve za nekretnine, postrojenja, opremu i nematerijalna sredstva, ako su prethodno formirane za konkretno sredstvo. Eventualni naknadni dobitak po osnovu usklađivanja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme knjiži se, u zavisnosti od procijenjenog preostalog korisnog vijeka upotrebe, u skladu sa MRS 16, u korist računa 681 - Dobici od umanjenja ranije priznatih gubitaka usljed obezvređenja nekretnina, postrojenja i opreme, do visine rashoda koji su u prethodnom periodu proknjiženi na teret računa 581 - Obezvređenje nekretnina, postrojenja i opreme, odnosno u korist računa 330 - Revalorizacione rezerve za nekretnine, postrojenja, opremu i nematerijalna sredstva, a na teret računa nabavne vrijednosti, odnosno računa ispravke vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme.

(12) Gubitak po osnovu obezvređenja nekretnina, postrojenja i opreme koja se vode po nabavnoj vrijednosti, u skladu sa MRS 16, MRS 36 i ostalim relevantnim MRS/ MSFI, knjiži se na teret računa 581 - Obezvređenje nekretnina, postrojenja i opreme, a u korist računa ispravke vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme. Eventualni naknadni dobitak po osnovu usklađivanja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme knjiži se, u zavisnosti od procijenjenog preostalog korisnog vijeka upotrebe, u skladu sa MRS 16, u korist računa 681-Dobici od umanjenja ranije priznatih gubitaka uslijed obezvređenja nekretnina, postrojenja i opreme, do visine rashoda koji su u prethodnom periodu proknjiženi na teret računa 581 - Obezvređenje nekretnina, postrojenja i opreme, a na teret računa ispravke vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme.

Član 5

(1) Na računima grupe 03 - Investicione nekretnine, iskazuju se nekretnine (zemljište ili zgrada, odnosno dio zgrade, ili oboje) koje vlasnik ili korisnik lizinga drži radi ostvarivanja prihoda od zakupa ili povećanja vrijednosti kapitala, ili oboje, a ne radi korišćenja u proizvodnji ili isporuci dobara ili usluga ili za administrativne svrhe, ili prodaje u sklopu redovnog poslovanja. Investicione nekretnine vrednuju se u skladu sa MRS 40 i drugim relevantnim MRS/MSFI.

(2) Na računu 030 - Vlastito zemljište, iskazuju se zemljišta koja njihov vlasnik posjeduje i drži radi namjena iz stava 1. ovog člana, bilo da su nabavljena iz vlastitih sredstava ili putem finansijskog lizinga.

- (3) Na računu 031 - Zakupljeno zemljište, iskazuju se zemljišta inicijalno priznata kao sredstva uzeta u zakup, naknadno data u podzakup, a koja pravna lica i preduzetnici drže radi namjena iz stava 1. ovog člana.
- (4) Na računu 032 - Vlastiti građevinski objekti, iskazuju se građevinski objekti ili dijelovi građevinskih objekata koje njihov vlasnik posjeduje i drži radi namjena iz stava 1. ovog člana, bilo da su nabavljeni iz vlastitih sredstava ili putem finansijskog lizinga.
- (5) Na računu 033 - Zakupljeni građevinski objekti, iskazuju se građevinski objekti ili dijelovi građevinskih objekata inicijalno priznati kao sredstva uzeta u zakup, naknadno dati u podzakup, a koja pravna lica i preduzetnici drže radi namjena iz stava 1. ovog člana.
- (6) Na računu 034 - Ostale investicione nekretnine, iskazuju se ostala sredstva koja ispunjavaju uslove priznavanja kao investicione nekretnine u skladu sa MRS 40.
- (7) Na računu 035 - Investicione nekretnine u pripremi, iskazuju se ulaganja u ova sredstva od početka pribavljanja do osposobljavanja za korišćenje.
- (8) Na računu 036 - Avansi za investicione nekretnine, iskazuju se dati avansi za pribavljanje ovih sredstava.
- (9) Na računu 039 - Ispravka vrijednosti investicionih nekretnina, iskazuje se obračunata amortizacija investicionih nekretnina koja se knjiži na teret računa 540 - Troškovi amortizacije i ispravka vrijednosti po osnovu obezvređenja investicionih nekretnina.
- (10) Pravna lica i preduzetnici su dužni da račun 039 analitički razrade na način da se obezbijede podaci o ispravci vrijednosti po osnovu obezvređenja investicionih nekretnina koja se vrednuju po fer vrijednosti, ispravci vrijednosti po osnovu obezvređenja investicionih nekretnina koja se vrednuju po nabavnoj vrijednosti i ispravci vrijednosti investicionih nekretnina po osnovu amortizacije.
- (11) Dobitak, odnosno gubitak po osnovu usklađivanja vrijednosti investicionih nekretnina koje se vrednuju po fer vrijednosti, u skladu sa MRS 40 i ostalim relevantnim MRS/MSFI, iskazuje se u okviru računa ispravke vrijednosti investicionih nekretnina, a u korist računa 640 - Povećanje fer vrijednosti investicionih nekretnina koje se ne amortizuju ili na teret računa 642 - Smanjenje fer vrijednosti investicionih nekretnina koje se ne amortizuju.
- (12) Gubitak po osnovu obezvređenja investicionih nekretnina koje se vode po nabavnoj vrijednosti, u skladu sa MRS 36, MRS 40 i ostalim relevantnim MRS/MSFI, knjiži se na teret računa 582 - Obezvređenje investicionih nekretnina koje se vrednuju po nabavnoj vrijednosti, a u korist računa ispravke vrijednosti investicionih nekretnina. Eventualni naknadni dobitak po osnovu usklađivanja vrijednosti investicionih nekretnina knjiži se, u zavisnosti od procijenjenog preostalog korisnog vijeka upotrebe, u skladu sa MRS 40, u korist računa 682 - Dobici od umanjenja ranije priznatih gubitaka usljed obezvređenja investicionih nekretnina koje se vrednuju po nabavnoj vrijednosti, do visine rashoda koji su u prethodnom periodu proknjiženi na teret računa 582 - Obezvređenje investicionih nekretnina koje se vrednuju po nabavnoj vrijednosti, a na teret računa ispravke vrijednosti investicionih nekretnina.

Član 6

- (1) Na računima grupe 04 - Sredstva uzeta u zakup, iskazuju se zakupljene nekretnine, postrojenja i oprema, kao i nematerijalna sredstva koja se priznaju i vrednuju u skladu sa MSFI 16.
- (2) Na računu 040 - Zemljište, iskazuje se zemljište uzeto u zakup.
- (3) Na računu 041 - Građevinski objekti, iskazuju se građevinski objekti uzeti u zakup.
- (4) Na računu 042 - Postrojenja i oprema, iskazuju se postrojenja i oprema uzeta u zakup.
- (5) Na računu 043 - Nematerijalna sredstva, iskazuju se nematerijalna sredstva uzeta u zakup.
- (6) Na računu 044 - Ostala sredstva uzeta u zakup, iskazuju se ostala sredstva uzeta u zakup, priznata u skladu sa MSFI 16.
- (7) Na računu 049 - Ispravka vrijednosti sredstava uzetih u zakup, iskazuje se obračunata amortizacija sredstava uzetih u zakup, koja se knjiži na teret računa 540 - Troškovi amortizacije, kao i ispravka vrijednosti po osnovu obezvređenja sredstava uzetih u zakup.

Član 7

- (1) Na računima grupe 05 - Biološka sredstva, iskazuju se šume, višegodišnji zasadi, osnovno stado, matično jato, kao i ulaganja za sticanje tih sredstava, u skladu sa MRS 41.
- (2) Biološka sredstva se, u skladu sa MRS 41, mogu vrednovati po fer vrijednosti ili po nabavnoj vrijednosti, uz obračun amortizacije i testiranje na obezvređenje.
- (3) Na računu 050 - Šume, iskazuju se šume tvrdih lišćara, šume četinara, mješovite šume i sl.
- (4) Na računu 051 - Višegodišnji zasadi, iskazuju se voćnjaci, vinogradi, hmeljnaci, brzorastuće drveće i sl.
- (5) Na računu 052 - Osnovno stado, iskazuju se priplodno stado, matično jato, radna stoka i sl.
- (6) Na računu 053 - Ostala biološka sredstva, iskazuju se ostala biološka sredstva koja ispunjavaju uslove za priznavanje po MRS 41.
- (7) Na računu 055 - Biološka sredstva u pripremi, iskazuju se ulaganja u ova sredstva od početka pribavljanja do osposobljavanja za korišćenje.
- (8) Na računu 056 - Avansi za biološka sredstva, iskazuju se dati avansi za pribavljanje ovih sredstava.
- (9) Na računu 059 - Ispravka vrijednosti bioloških sredstava, iskazuje se obračunata amortizacija bioloških sredstava koja se knjiži na teret računa 540 - Troškovi amortizacije i ispravka vrijednosti po osnovu obezvređenja bioloških sredstava.
- (10) Pravna lica i preduzetnici su dužni da račun 059 razrade analitički na način da se obezbijede podaci o ispravci vrijednosti po osnovu obezvređenja bioloških sredstava koja se vrednuju po fer vrijednosti, ispravci vrijednosti po osnovu obezvređenja bioloških sredstava koja se vrednuju po nabavnoj vrijednosti i ispravci vrijednosti bioloških sredstava po osnovu amortizacije.

(11) Dobitak, odnosno gubitak po osnovu usklađivanja vrijednosti bioloških sredstava koja se vrednuju po fer vrijednosti, u skladu sa MRS 41 i ostalim relevantnim MRS/MSFI, iskazuje se na računu ispravke vrijednosti bioloških sredstava, a u korist računa 641 - Povećanje fer vrijednosti bioloških sredstava koja se ne amortizuju ili na teret računa 643 - Smanjenje fer vrijednosti bioloških sredstava koja se ne amortizuju.

(12) Gubitak po osnovu obezvređenja bioloških sredstava koja se vode po nabavnoj vrijednosti iskazuje se, u skladu sa MRS 36, MRS 41 i ostalim relevantnim MRS/ MSFI, na teret računa 583 - Obezvređenje bioloških sredstava koja se vrednuju po nabavnoj vrijednosti, a u korist računa ispravke vrijednosti bioloških sredstava. Eventualni naknadni dobitak po osnovu usklađivanja vrijednosti bioloških sredstava knjiži se, u zavisnosti od procijenjenog preostalog korisnog vijeka upotrebe, u skladu sa MRS 41, u korist računa 683 - Dobici od umanjenja ranije priznatih gubitaka usljed obezvređenja bioloških sredstava koja se mjere po nabavnoj vrijednosti, do visine rashoda koji su u prethodnom periodu proknjiženi na teret računa 583 - Obezvređenje bioloških sredstava koja se vrednuju po nabavnoj vrijednosti, a na teret računa ispravke vrijednosti bioloških sredstava.

Član 8

(1) Na računima grupe 06 - Dugoročni finansijski plasmani, iskazuju se ulaganja u zavisne i pridružene subjekte, zajedničke poduhvate, finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti, potraživanja po finansijskom lizingu, a u skladu sa MRS 27, MRS 28, MSFI 9, MSFI 10, MSFI 16 i drugim relevantnim MRS/MSFI.

(2) Na računu 060 - Učešće u kapitalu zavisnih subjekata, iskazuju se ulaganja u vlasničke instrumente - akcije sa pravom glasa i/ili udjele u kapitalu, kojima se generalno stiče preko 50% vlasništva, te se time ostvaruje kontrola nad subjektom čije su akcije, odnosno udjeli u kapitalu stečeni. Kontrola se postiže na način da privredna društva imaju moć sudjelovanja u odlukama o finansijskim i poslovnim politikama subjekta na način da ostvari koristi od poslovanja tog subjekta.

(3) Na računu 061 - Učešće u kapitalu pridruženih subjekata i zajedničkih poduhvata, iskazuju se ulaganja u vlasničke instrumente - akcije sa pravom glasa i/ili udjele u kapitalu, kojima se generalno stiče od 20% do 50% vlasništva, te se time ostvaruje značajan uticaj na subjekat čije su akcije, odnosno udjeli u kapitalu stečeni i ulaganja u zajedničke poduhvate. Značajan uticaj se izražava u sudjelovanju u donošenju odluka o finansijskim i poslovnim politikama subjekta, ali nije ni kontrola niti zajednička kontrola nad tim politikama. Zajednički poduhvat je zajednički aranžman u kojem strane koje imaju zajedničku kontrolu nad aranžmanom imaju pravo na neto imovinu aranžmana.

(4) Na računu 062 - Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti - dugoročni krediti povezanim pravnim licima, iskazuju se dugoročni krediti i zajmovi dati povezanim pravnim licima prema nazivu ovog računa.

(5) Na računu 063 - Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti - dugoročni krediti u zemlji, iskazuju se dugoročni krediti i zajmovi dati pravnim licima u zemlji, osim povezanim pravnim licima.

(6) Na računu 064 - Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti - dugoročni krediti u inostranstvu, iskazuju se dugoročni krediti i zajmovi dati pravnim licima u inostranstvu, osim povezanim pravnim licima.

(7) Na računu 065 - Ostala finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti, iskazuju se ulaganja u ostale dugoročne finansijske instrumente (depoziti kod banaka, obveznice i sl.) koja se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti, klasifikovana u poslovni model po kojem se ovi finansijski instrumenti drže isključivo radi naplate glavnice i kamate, proisteklih iz tih instrumenata, a koja nisu obuhvaćena st. 4, 5. i 6. ovog člana. Pravna lica i preduzetnici su dužni analitički razraditi ovaj trocifreni račun po vrstama finansijskih instrumenata.

(8) Na računu 066 - Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat - vlasnički instrumenti, iskazuju se ulaganja u vlasničke instrumente koji nisu namijenjeni za trgovanje - akcije sa pravom glasa i udjele u kapitalu, kojima se generalno stiče ispod 20% vlasništva, te se time ne ostvaruje značajan uticaj na subjekat čije su akcije, odnosno udjeli u kapitalu stečeni, a za koje je pri početnom priznavanju izabrana opcija mjerenja po fer vrijednosti sa naknadnim promjenama priznatim kroz ostali ukupni kapital u skladu sa MSFI 9. Pravna lica i preduzetnici su dužni analitički razraditi ovaj trocifreni račun po vrstama finansijskih instrumenata.

(9) Na računu 067 - Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat - dužnički instrumenti, iskazuju se ulaganja u dugoročne dužničke finansijske instrumente (depoziti kod banaka, dati krediti, obveznice i sl.), klasifikovana u poslovni model po kojem se ovi finansijski instrumenti drže i radi naplate glavnice i kamate, proisteklih iz tih instrumenata, kao i radi njihove moguće prodaje, a u skladu sa MSFI 9. Pravna lica i preduzetnici su dužni analitički razraditi ovaj trocifreni račun po vrstama finansijskih instrumenata.

(10) Na računu 068 - Potraživanja po finansijskom lizingu, iskazuju se dugoročna potraživanja (koja dopijevaju u periodu dužem od 12 mjeseci) po osnovu ugovora o finansijskom lizingu.

(11) Na računu 069 - Ispravka vrijednosti dugoročnih finansijskih plasmana, iskazuju se:

1) ispravka vrijednosti za gubitke od učešća u kapitalu zavisnih subjekata po osnovu obezvređenja, u skladu sa MRS 36,

2) ispravka vrijednosti za gubitke od učešća u kapitalu pridruženih subjekata po osnovu obezvređenja, u skladu sa MRS 36,

3) ispravka vrijednosti za gubitke od učešća u kapitalu zajedničkih poduhvata po osnovu obezvređenja, u skladu sa MRS 36,

4) ispravka vrijednosti za utvrđene kreditne gubitke od dugoročnih finansijskih sredstava po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, u skladu sa MSFI 9,

5) ispravka vrijednosti za utvrđene kreditne gubitke od dugoročnih finansijskih sredstava po amortizovanoj vrijednosti, u skladu sa MSFI 9,

6) ispravka vrijednosti za utvrđene kreditne gubitke od potraživanja po finansijskom lizingu, u skladu sa MSFI 9, a na teret računa 584 - Gubici od usklađivanja vrijednosti dugoročnih finansijskih sredstava. Eventualni naknadni dobitak po osnovu umanjenja ranije priznatih gubitaka knjiži se u korist računa 684 - Dobici od usklađivanja vrijednosti dugoročnih finansijskih sredstava, do visine rashoda koji su u prethodnom periodu proknjiženi na teret računa 584 - Gubici od usklađivanja vrijednosti dugoročnih finansijskih sredstava.

(12) Na računu 069 iskazuje se i vrijednosno usklađivanje dugoročnih finansijskih sredstava po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat po osnovu promjene fer vrijednosti, odnosno dobiti ili gubici

koji proizilaze iz promjene fer vrijednosti ovih sredstava nakon inicijalnog priznavanja, priznati kroz ostali ukupni rezultat, u skladu sa MSFI 9 i ostalim relevantnim MRS/ MSFI. Pravna lica i preduzetnici su dužni analitički razraditi račun 069 na način da se obezbijede podaci o ispravci vrijednosti dugoročnih finansijskih plasmana usljed obezvređenja, po vrstama finansijskih plasmana i podaci o ispravci vrijednosti dugoročnih finansijskih sredstava po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, po vrstama finansijskih instrumenata.

Član 9

(1) Na računima grupe 07 - Ostala dugoročna potraživanja i sredstva, iskazuju se ostala dugoročna sredstva po osnovu ugovora sa kupcima (koja se odnose na kapitalizovane troškove sticanja ugovora i troškove izvršenja ugovora), kao i ostala dugoročna potraživanja i sredstva, koja nisu obuhvaćena ostalim propisanim računima unutar klase 0.

(2) Na računu 070 - Ostala dugoročna sredstva po osnovu ugovora sa kupcima - dodatni troškovi sticanja ugovora, iskazuju se kapitalizovani dodatni troškovi sticanja ugovora sa kupcima za koje pravna lica i preduzetnici očekuju da će nadoknaditi kroz realizaciju ugovora. Kao sredstva priznaju se samo oni troškovi koje pravna lica i preduzetnici naprave prilikom sticanja ugovora s kupcem, a koji ne bi nastali da ugovor nije stečen (npr. plaćene prodajne provizije). S druge strane, troškovi sticanja ugovora koji bi nastali bez obzira na to da li je ugovor stečen ili ne (npr. troškovi tendera) priznaju su kao rashod kada i nastanu.

(3) Na računu 071 - Ostala dugoročna sredstva po osnovu ugovora sa kupcima - troškovi izvršenja ugovora, iskazuju se kapitalizovani troškovi nastali prilikom izvršavanja ugovora samo ako ti troškovi ispunjavaju sljedeće kriterijume:

1) troškovi se direktno odnose na ugovor ili na očekivani ugovor, koji pravna lica i preduzetnici mogu posebno navesti ili su u pitanju troškovi pripremanja sredstva koje će se prenijeti u okviru posebnog ugovora koji još uvijek nije odobren,

2) zbog troškova se stvaraju ili poboljšavaju resursi pravnih lica i preduzetnika koji će se koristiti za ispunjavanje (ili nastavak ispunjavanja) obaveza izvršenja u budućnosti,

3) očekuje se nadoknada troškova kroz realizaciju ugovora.

(4) Troškovi iz stava 3. ovog člana koji bi ispunjavali kriterijume su:

1) direktan rad (npr. plate i naknade zaposlenih koji obećane usluge pružaju direktno kupcu),

2) direktni materijali (npr. materijal koji se koristi za pružanje obećane usluge kupcu),

3) raspodjela troškova koji se direktno odnose na ugovor ili ugovorne aktivnosti (npr. troškovi upravljanja ugovorom i nadzora, osiguranja i amortizacije alata i opreme korišćene za ispunjavanje ugovora),

4) troškovi koje prema ugovoru izričito snosi kupac,

5) ostali troškovi koji nastanu isključivo zato što su pravna lica i preduzetnici sklopili ugovor (npr. plaćanja podizvođačima).

(5) Troškovi iz stava 3. ovog člana koji ne bi ispunjavali kriterijume su:

- 1) opšti i administrativni troškovi (osim ako te troškove prema ugovoru izričito snosi kupac),
  - 2) troškovi upotrijebljenog materijala, rada ili drugih resursa iskorišćenih za ispunjavanje ugovora koji nisu sadržani u cijeni ugovora,
  - 3) troškovi koji se odnose na ispunjene obaveze izvršenja (ili djelimično ispunjene obaveze izvršenja) iz ugovora (tj. troškovi koji se odnose na prijašnje izvršenje),
  - 4) troškovi kod kojih pravna lica i preduzetnici ne mogu utvrditi da li se odnose na neispunjene obaveze izvršenja ili ispunjene obaveze izvršenja (ili djelimično ispunjene obaveze izvršenja).
- (6) Na računu 078 - Ostala dugoročna potraživanja i sredstva, iskazuju se sva ostala dugoročna potraživanja i sredstva, koji nisu obuhvaćeni prethodnim računima unutar klase 0 - Stalna sredstva.
- (7) Na računu 079 - Ispravka vrijednosti ostalih dugoročnih potraživanja i sredstava, iskazuje se ispravka vrijednosti za obračunatu amortizaciju dugoročnih sredstava po osnovu ugovora sa kupcima, u skladu sa MSFI 15, te ispravka vrijednosti ostalih dugoročnih potraživanja i sredstava po osnovu obezvređenja.

Član 10

- (1) Na računima grupe 08 - Dugoročna razgraničenja, iskazuju se razgraničenja za period duži od 12 mjeseci.
- (2) Na računu 080 - Unaprijed plaćeni rashodi, iskazuju se iznosi unaprijed plaćenih rashoda, koji se odnose na buduće obračunske periode (za period duži od 12 mjeseci), koji će se u narednim obračunskim periodima prenositi na odgovarajući račun rashoda u periodu na koji se odnose.
- (3) Na računu 088 - Ostala dugoročna razgraničenja, iskazuju se ostala dugoročna razgraničenja za period duži od 12 mjeseci.

Član 11

Na računu 090 - Odložena poreska sredstva, iskazuju se iznosi poreza na dobit koji su nadoknativi u budućim periodima i koji se odnose na privremene poreske razlike koje se mogu odbiti, prenesene neiskorišćene poreske gubitke, kao i prenesene neiskorišćene poreske olakšice, u skladu sa MRS 12 i relevantnom poreskom regulativom, uključujući:

- 1) priznavanje ili povećavanje privremenih razlika koje utiču na tekući porez na dobit, a koje su knjižene u korist računa 723 - Efekat povećanja odloženih poreskih sredstava,
- 2) korišćenje privremenih razlika koje utiču na tekući porez na dobit ili isknjižavanje odloženih poreskih sredstava usljed njihovog isteka, na teret računa 722 - Efekat smanjenja odloženih poreskih sredstava,
- 3) priznavanje, povećavanje ili smanjenje odloženih poreskih sredstava za stavke ostalih dobitaka ili gubitaka priznatih kroz ostali ukupni rezultat.

2. Klasa 1 - Zalihe, stalna sredstva namijenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja

Član 12

- (1) Na računima grupe 10 - Zalihe materijala, iskazuju se zalihe materijala, rezervnih dijelova, kao i alata i inventara koji se u cjelini otpisuju u obračunskom periodu, prema nazivima računa ove grupe. Priznavanje i vrednovanje zaliha vrši se u skladu sa MRS 2 i drugim relevantnim MRS/MSFI.
- (2) Na računu 100 - Obračun nabavke zaliha materijala, rezervnih dijelova, alata i inventara, iskazuje se vrijednost po obračunu dobavljača i zavisni troškovi nabavke ako pravno lice i preduzetnik odluče da obračun nabavke zaliha vrše preko ovog računa. U korist računa 100 - Obračun nabavke zaliha materijala, rezervnih dijelova, alata i inventara, knjiži se i nabavna vrijednost materijala, rezervnih dijelova, alata i inventara, na teret odgovarajućih računa grupe 10.
- (3) Na računu 101 - Materijal za izradu učinaka u skladištu, iskazuje se vrijednost zaliha sirovina, osnovnog i pomoćnog materijala za izradu učinaka.
- (4) Na računu 102 - Rezervni dijelovi u skladištu, iskazuje se vrijednost zaliha rezervnih dijelova.
- (5) Na računu 103 - Alat, inventar i HTZ oprema u skladištu, iskazuje se vrijednost zaliha alata, inventara i HTZ opreme u skladištu.
- (6) Na računu 104 - Alat, inventar i HTZ oprema u upotrebi, iskazuje se vrijednost zaliha alata, inventara i HTZ opreme izdate u upotrebu koji se u cjelini otpisuje u toku godine (kao što su sitan inventar, auto-gume i ambalaža, ako se u cjelini otpisuju u obračunskom periodu).
- (7) Na računu 105 - Bespovratna ambalaža u skladištu, iskazuje se vrijednost zaliha bespovratne ambalaže u skladištu.
- (8) Na računu 106 - Materijal na putu, obradi i doradi, iskazuje se vrijednost materijala za koje je preneseno pravo svojine prije prijema u skladište, kao i materijal poslat na obradu i doradu.
- (9) Na računu 108 - Ostali materijal u skladištu, iskazuje se vrijednost ostalih vrsta materijala koji nije naveden na posebnim računima (kao što je gorivo i sl.).
- (10) Na računu 109 - Ispravka vrijednosti zaliha materijala, rezervnih dijelova, alata, inventara, HTZ opreme i bespovratne ambalaže, iskazuje se razlika između niže neto prodajne vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti zaliha materijala, u skladu sa MRS 2, koja se knjiži na teret računa 585 - Gubici od usklađivanja vrijednosti zaliha materijala i robe, a u korist ovog računa. Neto prodajna vrijednost materijala utvrđuje se u skladu sa zahtjevima MRS 2.
- (11) Ako se podaci o početnom stanju, nabavci i trošenju materijala, rezervnih dijelova, alata i inventara vode na računima grupe 10 - Zalihe materijala, u okviru finansijskog knjigovodstva, na računima ove grupe knjiže se podaci o nabavci materijala na teret računa grupe 10 u korist odgovarajućeg računa grupe 43 - Obaveze iz poslovanja, a podaci o trošenju u korist računa grupe 10 i na teret odgovarajućeg računa u okviru klase 5 - Rashodi.
- (12) Na računima grupe 10 - Zalihe materijala, vodi se početno stanje zaliha i promjene vrijednosti tih zaliha na datum izvještavanja, kod pravnih lica i preduzetnika koji su obavezni ili koji odluče da stanje, nabavku i trošenje materijala, rezervnih dijelova, alata i inventara vode na računu 910 - Materijal, u okviru klase 9 - Obračun troškova i učinaka.

(13) Ako se podaci o stanju, nabavci i trošenju materijala vode na računu 910 - Materijal, nabavka materijala se u finansijskom knjigovodstvu knjiži na teret računa 510 - Nabavka materijala, u korist odgovarajućeg računa grupe 43 - Obaveze iz poslovanja. U tom slučaju, na osnovu izvještaja iz obračuna troškova i učinaka (pogonskog obračuna u okviru klase 9) o promjeni stanja zaliha na datum izvještavanja, u finansijskom knjigovodstvu se ova promjena knjiži na računima grupe 10 - Zalihe materijala i računu 510 - Nabavka materijala.

Član 13

(1) Na računima grupe 11 - Zalihe nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i nedovršenih usluga, iskazuju se početno stanje i povećanje ili smanjenje vrijednosti zaliha nedovršenih učinaka po cijeni koštanja, odnosno po neto prodajnoj cijeni, ako je ona niža na kraju obračunskog perioda.

(2) Priznavanje i vrednovanje zaliha nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i nedovršenih usluga vrši se u skladu sa MRS 2, MRS 41, MSFI 15 i drugim relevantnim MRS/MSFI.

(3) Na računu 110 - Nedovršena proizvodnja, iskazuje se početno stanje, a na kraju obračunskog perioda, povećanje ili smanjenje zaliha nedovršene proizvodnje, po cijeni koštanja. Ako je neto prodajna cijena niža od cijene koštanja, razlika između niže neto prodajne cijene i više cijene koštanja iskazuje se na odgovarajućem analitičkom računu u okviru računa 119 - Ispravka vrijednosti nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i nedovršenih usluga u skladu sa MRS 2 i drugim relevantnim MRS/MSFI.

(4) Povećanje vrijednosti zaliha na računu 110 knjiži se na teret tog računa u korist računa 630 - Povećanje vrijednosti zaliha gotovih proizvoda, nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i nedovršenih usluga, a smanjenje vrijednosti zaliha na računu 110 knjiži se u korist tog računa, a na teret računa 631 - Smanjenje vrijednosti zaliha gotovih proizvoda, nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i nedovršenih usluga.

(5) Na računu 111 - Poluproizvodi, iskazuje se početno stanje poluproizvoda po cijeni koštanja. Ako je neto prodajna cijena niža od cijene koštanja, razlika između niže neto prodajne cijene i više cijene koštanja iskazuje se na odgovarajućem analitičkom računu u okviru računa 119 - Ispravka vrijednosti nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i nedovršenih usluga u skladu sa MRS 2 i drugim relevantnim MRS/MSFI.

(6) Povećanje zaliha poluproizvoda na kraju obračunskog perioda knjiži se na teret računa 111 - Poluproizvodi, a u korist računa 630 - Povećanje vrijednosti zaliha gotovih proizvoda, nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i nedovršenih usluga. Smanjenje zaliha poluproizvoda na kraju obračunskog perioda knjiži se na teret računa 631 - Smanjenje zaliha gotovih proizvoda, nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i nedovršenih usluga, a u korist računa 111 - Poluproizvodi.

(7) Na računu 112 - Nedovršene usluge, iskazuje se početno stanje nedovršenih usluga po cijeni koštanja. Ako je neto prodajna cijena niža od cijene koštanja, razlika između niže neto prodajne cijene i više cijene koštanja iskazuje se na odgovarajućem analitičkom računu u okviru računa 119 - Ispravka vrijednosti nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i nedovršenih usluga u skladu sa MSFI 15 i drugim relevantnim MRS/MSFI.

(8) Povećanje zaliha nedovršenih usluga na kraju obračunskog perioda knjiži se na teret računa 112 - Nedovršene usluge, u korist računa 630 - Povećanje vrijednosti zaliha gotovih proizvoda, nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i nedovršenih usluga. Smanjenje zaliha nedovršenih

usluga na kraju obračunskog perioda knjiži se na teret računa 631 - Smanjenje zaliha gotovih proizvoda, nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i nedovršenih usluga, u korist računa 112 - Nedovršene usluge.

(9) Na računu 119 - Ispravka vrijednosti nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i nedovršenih usluga, iskazuje se razlika između niže neto prodajne cijene i više stvarne cijene koštanja nedovršene proizvodnje.

Član 14

(1) Na računima grupe 12 - Zalihe gotovih proizvoda, iskazuje se početno stanje, povećanje ili smanjenje vrijednosti zaliha gotovih proizvoda po cijeni koštanja, odnosno po neto prodajnoj cijeni, ako je ona niža, na kraju obračunskog perioda.

(2) Priznavanje i vrednovanje zaliha gotovih proizvoda vrši se u skladu sa MRS 2, MSFI 15 i drugim relevantnim MRS.

(3) Na računu 120 - Gotovi proizvodi, iskazuje se početno stanje, a na kraju obračunskog perioda, povećanje ili smanjenje zaliha gotovih proizvoda po cijeni koštanja. Ako je neto prodajna cijena niža od cijene koštanja, razlika između niže neto prodajne cijene i više cijene koštanja se iskazuje na odgovarajućem analitičkom računu u okviru računa 129 - Ispravka vrijednosti gotovih proizvoda.

(4) Povećanje vrijednosti zaliha na računu 120 - Gotovi proizvodi, knjiži se na teret tog računa, u korist računa 630 - Povećanje vrijednosti zaliha gotovih proizvoda, nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i nedovršenih usluga, a smanjenje vrijednosti zaliha gotovih proizvoda knjiži se u korist tog računa, a na teret računa 631 - Smanjenje vrijednosti zaliha gotovih proizvoda, nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i nedovršenih usluga.

(5) Na računu 129 - Ispravka vrijednosti gotovih proizvoda, iskazuje se razlika između niže neto prodajne cijene i više stvarne cijene koštanja gotovih proizvoda.

Član 15

(1) Na računima grupe 13 - Zalihe robe, iskazuju se zalihe robe u skladištu, prodajnim objektima na veliko i prodajnim objektima na malo, roba u obradi, roba u tranzitu, roba na putu, ukalkulisani porez na dodatu vrijednost i ukalkulisana razlika u cijeni robe. Priznavanje i vrednovanje zaliha robe vrši se u skladu sa MRS 2 i drugim relevantnim MRS/MSFI.

(2) Obračun nabavke zaliha robe obuhvata nabavnu cijenu, uvozne dažbine i druge takse (osim onih koje će pravno lice i preduzetnik nadoknaditi od poreskih organa), kao i transport, manipulativne i druge troškove koji se mogu direktno pripisati pribavljanju robe. Trgovački popusti, rabati i druge slične stavke oduzimaju se pri određivanju troškova nabavke.

(3) Na računu 130 - Obračun nabavke robe, iskazuje se vrijednost po obračunu dobavljača i zavisni troškovi nabavke u skladu sa MRS/MSFI. U korist računa 130 - Obračun nabavke robe, knjiži se nabavna vrijednost robe na teret odgovarajućih računa grupe 13.

(4) Na računu 131 - Roba u skladištu, iskazuje se vrijednost zaliha robe u skladištu prije stavljanja robe u promet.

- (5) Na računu 132 - Roba u veleprodajnim objektima, iskazuje se vrijednost zaliha robe u prodajnim objektima na veliko.
- (6) Na računu 133 - Roba u maloprodajnim objektima, iskazuje se vrijednost zaliha robe u maloprodajnim objektima.
- (7) Na računu 134 - Roba u tranzitu, iskazuje se vrijednost robe koja se neposredno isporučuje kupcu bez skladištenja.
- (8) Na računu 135 - Roba na putu, iskazuje se vrijednost robe isporučene kupcu, a kada kupac potvrdi prijem, zadužuje se kupac po fakturi uz odobrenje prihoda. Istovremeno, vrši se knjiženje na teret računa 501 - Nabavna vrijednost prodane robe, u korist ovog računa.
- (9) Na računu 136 - Roba u obradi i doradi, iskazuje se vrijednost robe koja je data na obradu i doradu.
- (10) Na računu 137 - Roba data za komisionu i konsignacionu prodaju, iskazuje se vrijednost robe date na komisionu i konsignacionu prodaju.
- (11) Na računu 139 - Ispravka vrijednosti robe, iskazuje se razlika između niže neto prodajne vrijednosti robe i knjigovodstvene vrijednosti, koja se knjiži na teret računa 585 - Gubici od usklađivanja vrijednosti zaliha materijala i robe, u korist ovog računa.
- (12) Roba u veleprodaji evidentira se po nabavnoj ili prodajnoj vrijednosti. Ako se roba na zalihama vodi po prodajnim cijenama, razlika između nabavne i prodajne cijene (ukalkulisana razlika u cijeni) knjiži se na posebnom analitičkom računu u okviru sintetičkog računa na kome se vodi roba.
- (13) Na posebnim analitičkim računima u okviru računa 133 - Roba u maloprodajnim objektima, evidentiraju se iznosi ukalkulisanog poreza na dodatnu vrijednost i ukalkulisane razlike u cijeni u prometu robe na malo.
- (14) Ako se podaci o početnom stanju, nabavci i prodaji robe vode na računima grupe 13 - Zalihe robe, u okviru finansijskog knjigovodstva, na računima ove grupe iskazuju se i podaci o nabavci robe na teret računa grupe 13 - Zalihe robe, u korist odgovarajućeg računa grupe 43 - Obaveze iz poslovanja. Nabavna vrijednost prodane robe knjiži se u korist računa grupe 13 - Zalihe robe, na teret računa 501 - Nabavna vrijednost prodane robe.
- (15) Ako pravno lice i preduzetnik odluče da stanje, nabavku i prodaju robe vode na računu 911 - Roba, u okviru klase 9 - Obračun troškova i učinaka, na računima grupe 13 - Zalihe robe, vode se samo početno stanje zaliha robe i promjene vrijednosti tih zaliha na datum izvještavanja.
- (16) Ako se podaci o stanju, nabavci i prodaji robe vode na računu 911 - Roba, nabavka robe u finansijskom knjigovodstvu knjiži se na teret računa 500 - Nabavka robe, u korist odgovarajućeg računa grupe 43 - Obaveze iz poslovanja. U tom slučaju, na osnovu izvještaja iz obračuna troškova i učinaka (pogonskog obračuna u okviru klase 9) o promjeni stanja zaliha na datum izvještavanja, u finansijskom knjigovodstvu ta promjena se knjiži na teret ili u korist računa grupe 13 - Zalihe robe i obrnutim knjiženjima na računu 500 - Nabavka robe.
- (17) Proizvodna pravna lica koja na računu 912 - Proizvodi i roba u prodavnici proizvođača, vode evidenciju o stanju, ulazu, nabavci i prodaji zaliha proizvoda i robe, na računima grupe 13 - Zalihe

robe, vode evidenciju o početnom stanju zaliha robe i promjene vrijednosti na datum izvještavanja.

Član 16

- (1) Na računima grupe 14 - Stalna sredstva namijenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja, iskazuju se nematerijalna sredstva, zemljište, građevinski objekti i druge nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva nabavljena radi prodaje, sredstva koja su na osnovu odluke o prodaji prenijeta sa računa korišćenih sredstava, kao i sredstva poslovanja koje će biti obustavljeno, u skladu sa MSFI 5.
- (2) Na računu 140 - Nematerijalna sredstva namijenjena prodaji, iskazuju se nematerijalna sredstva koja su nabavljena radi prodaje, odnosno korišćena nematerijalna sredstva za koje je donijeta odluka o prodaji.
- (3) Na računu 141 - Zemljište namijenjeno prodaji, iskazuje se zemljište koje je nabavljeno radi prodaje, odnosno korišćeno zemljište za koje je donijeta odluka o prodaji.
- (4) Na računu 142 - Građevinski objekti namijenjeni prodaji, iskazuju se građevinski objekti nabavljeni radi prodaje, odnosno korišćeni građevinski objekti za koje je donijeta odluka o prodaji.
- (5) Na računu 143 - Investicione nekretnine namijenjene prodaji, iskazuju se investicione nekretnine nabavljene radi prodaje, odnosno korišćene investicione nekretnine za koje je donijeta odluka o prodaji.
- (6) Na računu 144 - Postrojenja i oprema namijenjeni prodaji, iskazuje se oprema koja je nabavljena radi prodaje, odnosno korišćena postrojenja i oprema za koju je donijeta odluka o prodaji.
- (7) Na računu 145 - Biološka sredstva namijenjena prodaji, iskazuju se biološka sredstva nabavljena radi prodaje, odnosno korišćena biološka sredstva za koja je donijeta odluka o prodaji.
- (8) Na računu 146 - Ostala stalna sredstva namijenjena prodaji, iskazuju se druga stalna sredstva nabavljena radi prodaje, odnosno korišćena sredstva za koja je donijeta odluka o prodaji, kao što su šume i višegodišnji zasadi.
- (9) Na računu 147 - Sredstva poslovanja koje se obustavlja, iskazuju se sredstva organizacionog dijela pravnog lica i preduzetnika čije se poslovanje obustavlja, u skladu sa MSFI 5. Na analitičkim računima računa 147, sredstva se, u pogledu obezbjeđenja kontrole nad njima, iskazuju u skladu sa potrebama pravnog lica i preduzetnika.
- (10) Na računu 149 - Ispravka vrijednosti stalnih sredstava namijenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja, iskazuje se razlika između neto prodajne vrijednosti tih sredstava i njihove knjigovodstvene vrijednosti, koja se knjiži na teret računa grupe 58 - Rashodi/gubici od usklađivanja vrijednosti sredstava, a u korist ovog računa.

Član 17

- (1) Na računima grupe 15 - Dati avansi, iskazuju se avansi dati za nabavku zaliha materijala, robe i usluga.

(2) Na računu 150 - Dati avansi za zalihe i usluge povezanim licima, iskazuju se avansi dati za nabavku zaliha materijala, robe i usluga od povezanih lica, na teret ovog računa, u korist računa sa kojeg je izvršeno plaćanje avansa.

(3) Na računu 151 - Dati avansi za zalihe i usluge nepovezanim licima, iskazuju se avansi dati za nabavku zaliha materijala, robe i usluga od nepovezanih lica, na teret ovog računa, u korist računa sa kojeg je izvršeno plaćanje avansa.

(4) Na računu 159 - Ispravka vrijednosti datih avansa, iskazuje se razlika između knjigovodstvene vrijednosti i procijenjene vrijednosti realizacije plaćenog avansa koja se knjiži na teret računa grupe 58 - Rashodi/gubici od usklađivanja vrijednosti sredstava, u korist ovog računa.

3. Klasa 2 - Kratkoročna sredstva, izuzev zaliha i stalnih sredstava namijenjenih prodaji

Član 18

(1) Na računima grupe 20 - Potraživanja po osnovu prodaje, iskazuju se potraživanja od kupaca - povezanih strana i ostalih kupaca u zemlji i inostranstvu po osnovu prodaje proizvoda, robe i usluga. Potraživanja po osnovu prodaje priznaju se i vrednuju u skladu sa MSFI 9, MSFI 15 i drugim relevantnim MRS/MSFI.

(2) Na računu 200 - Kupci - povezana lica, iskazuju se potraživanja po osnovu prodaje proizvoda, robe i usluga kupcima - povezanim pravnim licima, koji pripadaju grupi kojoj i samo pravno lice pripada, bilo kao matično društvo ili kao član grupe, na teret ovog računa u korist odgovarajućih računa grupe 60 - Prihodi od prodaje robe, 61 - Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i 62 - Prihodi od pruženih usluga, za iznos prodajne vrijednosti i grupe računa 47 - Porez na dodatnu vrijednost, za iznos obračunatog poreza na dodatnu vrijednost. Na analitičkim računima je obavezno obezbijediti podatke o klasifikaciji kupaca - povezanih pravnih lica po kriterijumima navedenim u st. 3, 4, 5. i 6. ovog člana.

(3) Na računu 201 - Kupci iz Republike Srpske, iskazuju se potraživanja po osnovu prodaje kupcima - nepovezanim licima koji imaju sjedište u Republici Srpskoj i poslovnim jedinicama stranih pravnih lica sa mjestom poslovanja u Republici Srpskoj, na teret ovog računa, a u korist odgovarajućih računa prihoda (grupe 60 - Prihodi od prodaje robe, 61 - Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i 62 - Prihodi od pruženih usluga) i grupe računa 47 - Porez na dodatnu vrijednost, za iznos obračunatog poreza na dodatnu vrijednost. Na ovom računu pravna lica i preduzetnici koji vrše komisionu prodaju iskazuju potraživanja od kupaca u korist računa 442 - Obaveze po osnovu komisije i konsignacione prodaje, posredstvom računa 499 - Ostala kratkoročna razgraničenja, ako je to potrebno zbog primjene drugih propisa.

(4) Na računu 202 - Kupci iz Federacije BiH, iskazuju se potraživanja po osnovu prodaje kupcima - nepovezanim licima koji imaju sjedište u Federaciji BiH, njihovim poslovnim jedinicama koje se nalaze na teritoriji Republike Srpske i poslovnim jedinicama stranih pravnih lica sa mjestom poslovanja u Federaciji BiH, na teret ovog računa, a u korist odgovarajućih računa prihoda (grupe 60 - Prihodi od prodaje robe, 61 - Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i 62 - Prihodi od pruženih usluga) i grupe računa 47 - Porez na dodatnu vrijednost, za iznos obračunatog poreza na dodatnu vrijednost. Na ovom računu pravna lica i preduzetnici koji vrše komisionu prodaju iskazuju potraživanja od kupaca u korist računa 442 - Obaveze po osnovu komisije i konsignacione prodaje, posredstvom računa 499 - Ostala kratkoročna razgraničenja, ako je to potrebno zbog primjene drugih propisa.

(5) Na računu 203 - Kupci iz Brčko Distrikta BiH, iskazuju se potraživanja po osnovu prodaje kupcima - nepovezanim licima koji imaju sjedište u Brčko Distriktu BiH, njihovim poslovnim jedinicama koje se nalaze na teritoriji Republike Srpske i poslovnim jedinicama stranih pravnih lica sa mjestom poslovanja u Brčko Distriktu BiH, na teret ovog računa, a u korist odgovarajućih računa prihoda (grupe 60 - Prihodi od prodaje robe, 61 - Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i 62 - Prihodi od pruženih usluga) i grupe računa 47 - Porez na dodatu vrijednost, za iznos obračunatog poreza na dodatu vrijednost. Na ovom računu pravna lica i preduzetnici koji vrše komisionu prodaju iskazuju potraživanja od kupaca u korist računa 442 - Obaveze po osnovu komisije i konsignacione prodaje, posredstvom računa 499 - Ostala kratkoročna razgraničenja, ako je to potrebno zbog primjene drugih propisa.

(6) Na računu 204 - Kupci iz inostranstva, iskazuju se potraživanja od kupaca - nepovezanih lica koji imaju sjedište u inostranstvu, po osnovu izvoza robe, proizvoda i usluga, na teret ovog računa, a u korist odgovarajućih računa prihoda (grupe 60 - Prihodi od prodaje robe, 61 - Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i 62 - Prihodi od pruženih usluga). Na ovom računu izvoznici evidentiraju i potraživanja iz inostranstva na osnovu izvoza u svoje ime za tuđi račun, u korist računa 441 - Obaveze po osnovu izvoza za tuđi račun i računa 442 - Obaveze po osnovu komisije i konsignacione prodaje.

(7) Kod potraživanja po osnovu prodaje u stranoj valuti ili sa valutnom klauzulom, kursne razlike i razlike po osnovu valutne klauzule knjiže se na sljedeći način:

- 1) pozitivne kursne razlike knjiže se na teret računa potraživanja u stranoj valuti, u korist računa 662 - Pozitivne kursne razlike,
- 2) pozitivan efekat valutne klauzule knjiži se na teret računa potraživanja sa valutnom klauzulom, u korist računa 663 - Prihodi po osnovu valutne klauzule,
- 3) negativne kursne razlike knjiže se na teret računa 562 - Negativne kursne razlike, u korist računa potraživanja u stranoj valuti,
- 4) negativni efekti valutne klauzule knjiže se na teret računa 563 - Rashodi po osnovu valutne klauzule, u korist računa potraživanja sa valutnom klauzulom.

(8) Na računu 209 - Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca, iskazuje se ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca po osnovu kreditnih gubitaka izračunatih u skladu sa MSFI 9, na teret računa 587 - Gubici od usklađivanja vrijednosti potraživanja od kupaca.

Član 19

(1) Na računima grupe 21 - Potraživanja iz specifičnih poslova, iskazuju se potraživanja od izvoznika, po osnovu uvoza za tuđi račun, potraživanja od komisije i konsignacione prodaje, potraživanja po faktoring poslovima, derivatni finansijski instrumenti i ostala potraživanja iz specifičnih poslova. Potraživanja iz specifičnih poslova priznaju se i vrednuju u skladu sa MSFI 9, MSFI 15 i drugim relevantnim MRS/MSFI. Na analitičkim računima je obavezno izvršiti klasifikaciju kupaca po kriterijumima iz člana 18. ovog pravilnika.

(2) Na računu 210 - Potraživanja od izvoznika, iskazuju se potraživanja po osnovu izvoza kojeg je izvoznik izvršio u svoje ime, a za račun vlasnika izvezenih proizvoda i usluga.

(3) Na računu 211 - Potraživanja po osnovu uvoza za tuđi račun, iskazuju se potraživanja, troškovi i provizija po osnovu pojedinačnih uvoznih zaključaka. U korist ovog računa knjiži se konačan obračun uvoznih zaključaka na teret grupe računa 20 - Potraživanja po osnovu prodaje.

(4) Na računu 212 - Potraživanja po osnovu komisione i konsignacione prodaje, iskazuju se potraživanja po osnovu te prodaje, na teret ovog računa, a u korist računa grupe 60 - Prihodi od prodaje robe i 61 - Prihodi od prodaje gotovih proizvoda.

(5) Na računu 213 - Potraživanja po osnovu faktoring poslova, iskazuju se potraživanja po osnovu faktoring poslova, odnosno po osnovu kupljenih potraživanja od trećih lica.

(6) Na računu 214 - Derivatna finansijska sredstva, iskazuje se promjena fer vrijednosti derivatnih finansijskih sredstava koja se koriste kao instrument zaštite (i zaštite novčanog toka i zaštite fer vrijednosti) i ostala derivatna sredstva (ugovori u razmjeni valuta, ugovori o budućim valutnim kursovima, kamatni "fjučersi", zamjena - "swap" kamatnih stopa, zamjena valuta, kamatne opcije, valutne opcije), iskazanih na računima vanbilansne evidencije.

(7) Knjiženje promjena fer vrijednosti derivatnih finansijskih sredstava propisano je kod računa: 331 - Efekti revalorizacije proizašli iz transakcija zaštite, 577 - Gubici od derivatnih finansijskih instrumenata i 678 - Dobici od derivatnih finansijskih instrumenata.

(8) Na računu 215 - Ostala potraživanja iz specifičnih poslova, iskazuju se sva ostala kratkoročna potraživanja po osnovu specifičnih poslova za koja u grupi 21 nije predviđen poseban račun, kao što su potraživanja po osnovu zajedničkih poslova i ostala potraživanja.

(9) Kod potraživanja iz specifičnih poslova u stranoj valuti ili sa valutnom klauzulom, kursne razlike i razlike po osnovu efekata valutne klauzule knjiže se na sljedeći način:

1) pozitivne kursne razlike knjiže se na teret potraživanja u stranoj valuti, u korist računa 662 - Pozitivne kursne razlike,

2) pozitivni efekti valutne klauzule knjiže se na teret potraživanja sa valutnom klauzulom, u korist računa 663 - Prihodi po osnovu valutne klauzule,

3) negativne kursne razlike knjiže se na teret računa 562 - Negativne kursne razlike, u korist potraživanja u stranoj valuti,

4) negativni efekti valutne klauzule knjiže se na teret računa 563 - Rashodi po osnovu valutne klauzule, u korist potraživanja sa valutnom klauzulom.

(10) Na računu 219 - Ispravka vrijednosti potraživanja iz specifičnih poslova, iskazuje se vrijednost indirektno otpisanih potraživanja iz specifičnih poslova, na teret računa 589 - Gubici od usklađivanja vrijednosti ostalih finansijskih i nefinansijskih sredstava, u korist ovog računa.

Član 20

(1) Na računima grupe 22 - Ostala kratkoročna potraživanja, iskazuju se potraživanja za kamatu i dividende, potraživanja od zaposlenih, potraživanja od državnih organa i organizacija, potraživanja po osnovu preplaćenih poreza i doprinosa i ostala kratkoročna potraživanja. Na analitičkim računima je obavezno izvršiti klasifikaciju kupaca po kriterijumima iz člana 18. ovog pravilnika.

(2) Na računu 220 - Potraživanja za dividendu, iskazuju se potraživanja za dividendu kad pravno lice i preduzetnik ima pravo na dividendu objavljenu od strane subjekta koji dividendu isplaćuje.

(3) Na računu 221 - Potraživanja za kamatu od finansijskih sredstava po amortizovanoj vrijednosti, iskazuje se potraživanje za ugovorenu kamatu od finansijskih sredstava vrednovanih po amortizovanoj vrijednosti. Pravna lica i preduzetnici su dužni da račun 221 analitički razrade po vrstama finansijskih sredstava (kredit, depoziti, obveznice i sl.).

(4) Na računu 222 - Potraživanja od zaposlenih, iskazuju se potraživanja od zaposlenih po osnovu akontacija za službena putovanja, po osnovu naknade štete koja je pričinjena pravnom licu i preduzetniku, po osnovu manjkova koji se nadoknađuju od zaposlenih i sl.

(5) Na računu 223 - Potraživanja od državnih organa i organizacija, iskazuju se potraživanja za regres, premije, stimulacije, dotacije, kompenzacije i sl.

(6) Na računu 224 - Potraživanja za više plaćen porez na dobit, iskazuju se potraživanja po osnovu više plaćenog poreza na dobit. Na kraju izvještajnog perioda stanje na ovom računu umanjuje se za iznos obaveze za tekući izvještajni period (račun 481), ukoliko je iznos obaveze manji od stanja više plaćenog poreza na kraju izvještajnog perioda.

(7) Na računu 225 - Potraživanja za preplaćene ostale poreze i doprinose, iskazuju se potraživanja za više plaćene poreze, doprinose i druge dažbine utvrđene na datum izvještavanja na računima grupe 48 - Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine.

(8) Na računu 226 - Potraživanja za zateznu kamatu, iskazuju se potraživanja za zateznu kamatu iz dužnikopovjerilačkih odnosa.

(9) Na računu 227 - Ostala kratkoročna potraživanja, iskazuju se ostala kratkoročna potraživanja koja nisu iskazana na drugim računima grupe 22.

(10) Kod drugih potraživanja u stranoj valuti ili sa valutnom klauzulom, kursne razlike i efekti valutne klauzule knjiže se na sljedeći način:

1) pozitivne kursne razlike knjiže se na teret potraživanja u stranoj valuti, u korist računa 662 - Pozitivne kursne razlike,

2) pozitivni efekti valutne klauzule knjiže se na teret potraživanja sa valutnom klauzulom, u korist računa 663 - Prihodi o osnovu valutne klauzule,

3) negativne kursne razlike knjiže se na teret računa 562 - Negativne kursne razlike, u korist računa potraživanja u stranoj valuti,

4) negativni efekti valutne klauzule knjiže se na teret računa 563 - Rashodi po osnovu valutne klauzule, u korist računa potraživanja sa valutnom klauzulom.

(11) Na računu 228 - Ispravka vrijednosti ostalih kratkoročnih finansijskih sredstava po amortizovanoj vrijednosti, iskazuju se kreditni gubici od ostalih kratkoročnih finansijskih sredstava po amortizovanoj vrijednosti, u skladu sa MSFI 9, na teret računa 586 - Gubici od usklađivanja vrijednosti kratkoročnih finansijskih sredstava (isključujući potraživanja od kupaca), u korist ovog računa.

(12) Na računu 229 - Ispravka vrijednosti ostalih kratkoročnih potraživanja, iskazuje se vrijednost indirektno otpisanih ostalih potraživanja, na teret računa 589 - Gubici od usklađivanja vrijednosti ostalih finansijskih i nefinansijskih sredstava, u korist ovog računa.

Član 21

(1) Na računima grupe 23 - Kratkoročni finansijski plasmani, iskazuju se ulaganja u finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti, finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i potraživanja po finansijskom lizingu, a u skladu sa MSFI 9, MSFI 16 i drugim relevantnim MRS/MSFI, sa rokom dospjeća, odnosno prodaje, do godinu dana od dana nastanka, odnosno od datuma izvještavanja, uključujući i dio dugoročnih finansijskih plasmana koji dospijevaju do godinu dana.

(2) Na računu 230 - Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti - kratkoročni krediti povezanim pravnim licima, iskazuju se krediti i zajmovi, sa rokom dospjeća do godinu dana, dati povezanim pravnim licima.

(3) Na računu 231 - Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti - kratkoročni krediti u zemlji, iskazuju se kratkoročni robni, potrošački i ostali krediti i zajmovi, sa rokom dospjeća do godinu dana, dati pravnim i fizičkim licima u zemlji.

(4) Na računu 232 - Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti - kratkoročni krediti u inostranstvu, iskazuju se kratkoročni robni, potrošački i ostali krediti i zajmovi, sa rokom dospjeća do godinu dana, dati pravnim i fizičkim licima u inostranstvu u skladu sa propisima o deviznom i spoljnotrgovinskom poslovanju.

(5) Na računu 233 - Ostala finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti, iskazuju se ulaganja u kratkoročne finansijske instrumente (depoziti kod banaka, obveznice i sl.) koja se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti, klasifikovana u poslovni model pravnih lica i preduzetnika po kojem se ovi finansijski instrumenti drže isključivo radi naplate glavnice i kamate, proisteklih iz tih instrumenata, a koja nisu obuhvaćena st. 2, 3. i 4. ovog člana. Pravna lica i preduzetnici su dužni da račun 233 analitički razrade po vrstama finansijskih instrumenata.

(6) Na računu 234 - Potraživanja po finansijskom lizingu, iskazuju se kratkoročna potraživanja (koja dospijevaju unutar perioda od 12 mjeseci) po osnovu ugovora o finansijskom lizingu.

(7) Na računu 235 - Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, iskazuju se ulaganja u vlasničke instrumente koji su namijenjeni za trgovanje - akcije sa pravom glasa, udjele u kapitalu i ostale hartije od vrijednosti kojima se trguje, koji se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, kao i vlasničke instrumente za koje je izabrano da se ne mjere po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat.

(8) Na računu 236 - Finansijska sredstva označena po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, iskazuju se finansijska sredstva koja su, u skladu sa MSFI 9, od strane uprave označena kao finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, osim finansijskih sredstava iz stava 7. ovog člana.

(9) Na računu 238 - Ispravka vrijednosti finansijskih sredstava po amortizovanoj vrijednosti, iskazuje se ispravka vrijednosti po osnovu kreditnih gubitaka od kratkoročnih finansijskih sredstava po amortizovanoj vrijednosti u skladu sa MSFI 9, na teret računa 586 - Gubici od usklađivanja vrijednosti kratkoročnih finansijskih sredstava (isključujući potraživanja od kupaca). Ako je stanje procijenjenih ispravki vrijednosti povećano, razlika se knjiži na teret računa 586 -

Gubici od usklađivanja vrijednosti kratkoročnih finansijskih sredstava (isključujući potraživanja od kupaca), u korist ovog računa. Ako je stanje smanjeno, razlika se knjiži na teret ovog računa, u korist računa 686 - Dobici od usklađivanja vrijednosti kratkoročnih finansijskih sredstava (isključujući potraživanja od kupaca).

(10) Na računu 239 - Ispravka vrijednosti potraživanja po finansijskom lizingu, iskazuje se ispravka vrijednosti po osnovu kreditnih gubitaka od potraživanja po finansijskom lizingu u skladu sa MSFI 9, na teret računa 589 - Gubici od usklađivanja vrijednosti ostalih finansijskih i nefinansijskih sredstava. Ako je stanje procijenjenih ispravki vrijednosti povećano, razlika se knjiži na teret računa 589 - Gubici od usklađivanja vrijednosti ostalih finansijskih i nefinansijskih sredstava, u korist ovog računa. Ako je stanje smanjeno, razlika se knjiži na teret ovog računa, u korist računa 689 - Dobici od usklađivanja vrijednosti ostalih finansijskih i nefinansijskih sredstava.

(11) Na računima kratkoročnih finansijskih plasmana u stranoj valuti i kratkoročnih finansijskih plasmana sa valutnom klauzulom, kursne razlike i efekti valutne klauzule knjiže se na sljedeći način:

1) pozitivne kursne razlike knjiže se na teret računa kratkoročnih plasmana u stranoj valuti, u korist računa 662 - Pozitivne kursne razlike,

2) pozitivni efekti valutne klauzule knjiže se na teret računa kratkoročnih plasmana sa valutnom klauzulom, u korist računa 663 - Prihodi po osnovu valutne klauzule,

3) negativne kursne razlike knjiže se na teret računa 562 - Negativne kursne razlike, u korist računa kratkoročnih plasmana u stranoj valuti,

4) negativni efekti valutne klauzule knjiže se na teret računa 563 - Rashodi po osnovu efekata valutne klauzule, u korist računa kratkoročnih plasmana sa valutnom klauzulom.

Član 22

(1) Na računima grupe 24 - Gotovinski ekvivalenti i gotovina, iskazuju se neposredno unovčive hartije od vrijednosti, depoziti po viđenju, gotovina, plemeniti metali i predmeti od plemenitih metala.

(2) Na računu 240 - Gotovinski ekvivalenti, iskazuju se neposredno unovčive hartije od vrijednosti, uz značajni rizik smanjenja vrijednosti.

(3) Na računu 241 - Račun kod ovlaštene organizacije za platni promet - domaća valuta, a u okviru posebnih analitičkih računa, iskazuju se novčana sredstva na računima kod ovlaštene organizacije za platni promet, kao i iskorišćeni okvirni krediti. Potražni saldo na računu kod ovlaštene organizacije za platni promet, na datum izvještavanja, iskazuje se na računu 424 - Prekoračenja po bankovnim računima.

(4) Na računu 242 - Račun kod ovlaštene organizacije za platni promet - strana valuta, a u okviru posebnih analitičkih računa, iskazuju se sredstva u stranoj valuti na računu kod ovlašćenih organizacija za platni promet.

(5) Na računu 243 - Izdvojena novčana sredstva, iskazuju se sredstva izdvojena na posebnim računima kod ovlaštene organizacije za platni promet, koji su otvoreni za definisane specifične namjene.

(6) Na računu 244 - Akreditivi - domaća valuta, iskazuju se otvoreni akreditivi kod ovlašćenih organizacija za platni promet za plaćanja u zemlji.

(7) Na računu 245 - Akreditivi - strana valuta, iskazuju se otvoreni akreditivi kod ovlaštene organizacije za platni promet za plaćanja u inostranstvu.

(8) Na računu 246 - Blagajna - domaća valuta, iskazuju se uplate i isplate gotovog novca u domaćoj valuti.

(9) Na računu 247 - Blagajna - strana valuta, iskazuju se uplate i isplate efektivnog stranog novca.

(10) Na računu 248 - Ostala novčana sredstva, iskazuju se novčana sredstva koja nisu iskazana na ostalim računima novčanih sredstava u okviru računa grupe 24.

(11) Na računu 249 - Ispravka vrijednosti gotovinskih ekvivalenata i gotovine po osnovu obezvređenja, iskazuje se ispravka vrijednosti gotovinskih ekvivalenata i gotovine po osnovu kreditnih gubitaka izračunatih u skladu sa MSFI 9.

(12) Na računima grupe 24 - Gotovinski ekvivalenti i gotovina, kursne razlike se knjiže na sljedeći način:

1) pozitivne kursne razlike na teret računa u stranoj valuti, u korist računa 662 - Pozitivne kursne razlike,

2) negativne kursne razlike na teret računa 562 - Negativne kursne razlike, u korist računa u stranoj valuti.

Član 23

(1) Na računima grupe 27 - Porez na dodatu vrijednost, iskazuju se porez na dodatu vrijednost u primljenim fakturama, porez na dodatu vrijednost plaćen pri uvozu, porez na dodatu vrijednost u datim avansima, porez na dodatu vrijednost obračunat na usluge stranog lica, paušalni iznosi poreza na dodatu vrijednost isplaćeni poljoprivrednim proizvođačima, drugi iznosi akontacionog poreza na dodatu vrijednost i potraživanja po osnovu razlike između akontacionog i obračunatog poreza na dodatu vrijednost.

(2) Na računu 270 - Porez na dodatu vrijednost u primljenim fakturama, iskazuje se porez na dodatu vrijednost u korist računa na kojem se iskazuje obaveza prema isporučiocu.

(3) Na računu 271 - Porez na dodatu vrijednost plaćen pri uvozu, iskazuje se porez na dodatu vrijednost koji se plaća pri uvozu u korist računa 484 - Obaveze za porez na dodatu vrijednost plaćen pri uvozu.

(4) Na računu 272 - Porez na dodatu vrijednost u datim avansima, iskazuje se porez na dodatu vrijednost obračunat u primljenim avansnim fakturama.

(5) Na računu 273 - Porez na dodatu vrijednost obračunat na usluge inostranih lica, iskazuje se porez na dodatu vrijednost na usluge stranih lica.

(6) Na računu 274 - Paušalni iznosi poreza na dodatu vrijednost isplaćeni poljoprivrednim proizvođačima, iskazuje se porez na dodatu vrijednost isplaćen poljoprivrednim proizvođačima prilikom otkupa poljoprivrednih proizvoda u paušalnom iznosu.

(7) Na računu 275 - Drugi iznosi akontacionog poreza na dodatu vrijednost, iskazuju se ostali iznosi akontacionog (ulaznog) poreza na dodatu vrijednost, za koje nije propisan poseban račun u okviru grupe 27.

(8) Na računu 279 - Potraživanja po osnovu razlike između akontacionog i obračunatog poreza na dodatu vrijednost, iskazuje se pozitivna razlika između dugovnog prometa računa grupe 27, osim računa 279 i potražnog prometa računa grupe 47 - Porez na dodatu vrijednost, osim računa 479 - Obaveze za porez na dodatu vrijednost po osnovu razlike između obračunatog i akontacionog poreza na dodatu vrijednost, utvrđena na nivou perioda u kom se, u skladu sa relevantnim poreskim propisima, vrši obračun poreza na dodatu vrijednost.

Član 24

(1) Na računima grupe 28 - Kratkoročna razgraničenja, iskazuju se razgraničeni rashodi i prihodi.

(2) Na računu 280 - Unaprijed plaćeni rashodi, iskazuju se rashodi koji su plaćeni unaprijed za period do 12 mjeseci.

(3) Na računu 281 - Potraživanja za obračunate, nefakturisane prihode, iskazuju se prihodi tekućeg perioda, obračunati na kraju izvještajnog perioda, a koji nisu mogli biti fakturisani u momentu obračuna.

(4) Na računu 289 - Ostala kratkoročna razgraničenja, iskazuju se ostala kratkoročna razgraničenja koja nisu iskazana na drugim računima grupe 28.

Član 25

(brisano)

4. Klasa 3 - Kapital

Član 26

(1) Na računima grupe 30 - Osnovni kapital, iskazuju se akcijski kapital, udjeli društva sa ograničenom odgovornošću, ulozi, državni kapital, zadružni i ostali kapital, prema nazivima računa ove grupe. Osnovni i ostali kapital na računima ove grupe iskazuje se u nominalnoj vrijednosti.

(2) Vrijednost akcijskog kapitala predstavlja proizvod broja emitovanih akcija i nominalne vrijednosti akcija.

(3) Na računu 300 - Akcijski kapital, iskazuju se obične i prioritetne akcije s pravom učešća u upravljanju, pravom na učešće u dobitku akcionarskog društva i pravom na dio likvidacione mase u skladu s aktom o osnivanju, odnosno odlukom o emisiji akcija.

(4) Na računu 302 - Udjeli društva sa ograničenom odgovornošću, iskazuju se udjeli svakog člana društva koji čine osnovni kapital u skladu sa aktom o osnivanju.

(5) Na računu 304 - Ulozi, iskazuju se ulozi članova ortačkog i komanditnog društva u skladu sa ugovorom o osnivanju, koji čine osnovni kapital.

(6) Na računu 305 - Državni kapital, iskazuje se kapital u svojini Republike Srpske u preduzećima koja do datuma izvještavanja nisu privatizovana.

(7) Na računu 309 - Ostali osnovni kapital, iskazuju se ostali oblici osnovnog kapitala koji nisu iskazani na posebnim računima u okviru grupe računa 30.

Član 27

(1) Na računima grupe 31 - Otkupljene sopstvene akcije i upisani neuplaćeni kapital, iskazuju se sopstvene akcije otkupljene od strane akcionarskih društava i iznos upisanog neuplaćenog kapitala, prema nazivima računa ove grupe

(2) Na računu 310 - Otkupljene sopstvene akcije i udjeli, iskazuju se sopstvene akcije otkupljene od strane akcionarskih društava i otkupljeni sopstveni udjeli od strane društava sa ograničenom odgovornošću.

(3) Na računu 311 - Upisani neuplaćeni kapital, iskazuje se iznos upisanih neuplaćenih akcija, odnosno udjela, koji se utvrđuje na osnovu odluke skupštine akcionarskog društva o izdavanju akcija, odnosno ugovora o osnivanju društva sa ograničenom odgovornošću, u nominalnom iznosu, odnosno u domaćoj valuti kao potivvrijednost strane valute na dan upisa, na teret ovog računa, u korist odgovarajućeg računa grupe 30 - Osnovni kapital.

(4) Uplata upisanih akcija, odnosno udjela knjiži se na teret računa 241 - Račun kod ovlašćene organizacije za platni promet - domaća valuta, u korist računa 311 - Upisani neuplaćeni kapital, za nominalnu vrijednost upisanih akcija, odnosno udjela.

(5) Pozitivne kursne razlike po osnovu preračuna upisanog neuplaćenog kapitala u stranoj valuti knjiže se na teret računa 311 - Upisani neuplaćeni kapital, u korist odgovarajućeg računa grupe 30 - Osnovni kapital. U slučaju da su kursne razlike negativne, knjiženje se vrši u korist računa 311 - Upisani neuplaćeni kapital, na teret odgovarajućeg računa grupe 30 - Osnovni kapital.

Član 28

(1) Na računima grupe 32 - Rezerve, iskazuju se emisiona premija, emisioni gubitak (kapitalne rezerve) i rezerve iz dobitka (zakonske, statutarne i druge).

(2) Na računu 320 - Emisiona premija, iskazuje se pozitivna razlika između vrijednosti ostvarene prilikom emisije akcija i njihove nominalne vrijednosti.

(3) Na računu 321 - Emisioni gubitak, iskazuje se negativna razlika između vrijednosti ostvarene prilikom emisije akcija i njihove nominalne vrijednosti.

(4) Na računu 322 - Zakonske rezerve, iskazuju se obavezne rezerve koje se formiraju u skladu sa zakonom.

(5) Na računu 323 - Statutarne rezerve, iskazuju se rezerve koje se formiraju u skladu sa statutom ili drugim odgovarajućim aktom pravnog lica i preduzetnika.

(6) Na računu 329 - Ostale rezerve, iskazuju se rezerve koje nisu obuhvaćene na drugim računima grupe 32 - Rezerve, uključujući doprinos vlasnika kapitala, u skladu sa osnivačkim aktom društva.

Član 29

(1) Na računima grupe 33 - Revalorizacione rezerve, iskazuju se efekti promjene fer vrijednosti nekretnina, postrojenja, opreme, nematerijalnih sredstava, kao i finansijskih instrumenata čiji se efekti promjene fer vrijednosti, u skladu sa MRS/MSFI, iskazuju u okviru revalorizacionih rezervi.

(2) Na računu 330 - Revalorizacione rezerve za nekretnine, postrojenja, opremu i nematerijalna sredstva, iskazuju se efekti promjene fer vrijednosti nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih sredstava, koji se vrednuju po modelu revalorizacije. Pozitivni efekti vode se analitički po sredstvima od kojih potiču. Na teret pozitivnih efekata knjiže se:

1) negativni efekti, tj. efekti smanjenja fer vrijednosti do visine ranije ostvarenih pozitivnih efekata,

2) prenos ranije ostvarenih pozitivnih efekata u korist računa 340 - Neraspoređena dobit ranijih godina, ukoliko se poništavanje pozitivnih efekata revalorizacije vrši tek u momentu kada je sredstvo od kojeg potiče pozitivan efekat prodato ili rashodovano,

3) prenos ranije ostvarenih pozitivnih efekata u korist računa 341 - Neraspoređena dobit tekuće godine, ukoliko se poništavanje pozitivnih efekata revalorizacije za konkretno sredstvo vrši kontinuirano, iz godine u godinu.

(3) Na računu 331 - Efekti revalorizacije proizašli iz transakcija zaštite, iskazuju se dobiti i gubici po osnovu promjene fer vrijednosti instrumenata zaštite novčanog toka. Povećanje fer vrijednosti instrumenata zaštite novčanog toka knjiži se na teret računa 214 - Derivatna finansijska sredstva ili na teret računa 428 - Derivatne finansijske obaveze, te u korist računa 331 - Efekti revalorizacije proizašli iz transakcija zaštite. Knjiženje povećanja fer vrijednosti pojedinog derivatnog instrumenta terećenjem računa 214 - Derivatna finansijska sredstva sprovodi se pod uslovom da u prethodnom periodu po istom instrumentu nije nastala derivatna finansijska obaveza. U tom slučaju utvrđeno povećanje fer vrijednosti na datum izvještavanja knjižiće se na teret računa 428 - Derivatne finansijske obaveze kao smanjenje derivatne finansijske obaveze nastale u prethodnom periodu, a tek eventualna razlika na teret računa 214 - Derivatna finansijska sredstva. Smanjenje fer vrijednosti instrumenata zaštite knjiži se u korist računa 214 - Derivatna finansijska sredstva ili u korist računa 428 - Derivatne finansijske obaveze, te na teret računa 331 - Efekti revalorizacije proizašli iz transakcija zaštite. Knjiženje smanjenja fer vrijednosti derivata u korist računa 214 - Derivatna finansijska sredstva može se sprovoditi pod uslovom da se tim knjiženjem (posmatrano na nivou pojedinačnog ugovora) ovaj račun ne dovede u potražno stanje. Ukoliko je smanjenje fer vrijednosti derivata (posmatrano na nivou pojedinačnog ugovora) veće od prethodnog stanja na računu 214 - Derivatna finansijska sredstva, u korist ovog računa može se na ime smanjenja fer vrijednosti knjižiti iznos u visini stanja na računu 214 - Derivatna finansijska sredstva, a razlika iznad toga iznosa u korist računa 428 - Derivatne finansijske obaveze. Ukoliko postoji kumulativni gubitak na instrumentu zaštite novčanog toka na računu 331 - Efekti revalorizacije proizašli iz transakcija zaštite za koji se ne očekuje da će biti

nadoknađen, gubitak se mora odmah priznati u bilans uspjeha, na teret računa 577 - Gubici od derivatnih finansijskih instrumenata.

(4) Na računu 332 - Pozitivni efekti vrednovanja finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, iskazuju se pozitivni efekti vrijednosnog usklađivanja finansijskih sredstava vrednovanih po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, odnosno dobiti koji proizilaze iz promjene fer vrijednosti ovih sredstava nakon inicijalnog priznavanja, priznati kroz ostali ukupni rezultat, u skladu sa MSFI 9 i ostalim relevantnim MRS/MSFI, a nakon umanjenja poreza na dobit (takođe priznatog kroz ostali ukupni rezultat, a u korist računa 407 - Odložene poreske obaveze).

(5) Na računu 333 - Negativni efekti vrednovanja finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, iskazuju se negativni efekti vrijednosnog usklađivanja finansijskih sredstava vrednovanih po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, odnosno gubici koji proizilaze iz promjene fer vrijednosti ovih sredstava nakon inicijalnog priznavanja, priznati kroz ostali ukupni rezultat, u skladu sa MSFI 9 i ostalim relevantnim MRS/MSFI, a nakon dodavanja poreza na dobit (takođe priznatog kroz ostali ukupni rezultat, a na teret računa 407 - Odložene poreske obaveze).

(6) Ukoliko se dužnički finansijski instrument, klasifikovan kao finansijsko sredstvo po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, prestane priznavati (tj. ukoliko se proda), kumulativni pozitivni efekti njegovog vrednovanja prenose se na račun 684 - Dobici od usklađivanja vrijednosti dugoročnih finansijskih sredstava, dok se kumulativni negativni efekti njegovog vrednovanja prenose na račun 584 - Gubici od usklađivanja vrijednosti dugoročnih finansijskih sredstava. Ukoliko se vlasnički finansijski instrument, klasifikovan kao finansijsko sredstvo po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, prestane priznavati (tj. ukoliko se proda), kumulativni pozitivni ili negativni efekti njegovog vrednovanja prenose se na račun 340 - Neraspoređena dobit ranijih godina ili na račun 350 - Gubitak ranijih godina, zavisno od stanja na ovim računima kod pravnog lica i preduzetnika. Razlika između fer vrijednosti prodatog finansijskog sredstva i postignute prodajne cijene knjiži se u korist računa 674 - Dobici od otuđenja finansijskih sredstava i ulaganja u povezana lica ili na teret računa 574 - Gubici od otuđenja finansijskih sredstava i ulaganja u povezana lica.

(7) Na računu 334 - Ostale revalorizacione rezerve, iskazuju se efekti promjene vrijednosti ostalih stavki finansijskih izvještaja čiji se efekti, u skladu sa MRS i MSFI, iskazuju u korist ili na teret revalorizacionih rezervi (aktuarski dobiti ili gubici i sl.).

Član 30

(1) Na računima grupe 34 - Dobit, iskazuje se neraspoređena dobit ranijih i tekuće godine.

(2) Na računu 340 - Neraspoređena dobit ranijih godina, iskazuje se akumulirana neraspoređena dobit iz ranijih godina, kao i efekti poništenja sopstvenih akcija ili istupanja članova društva do raspoloživog iznosa. U korist ili na teret ovog računa knjiži se i efekat po osnovu promjene računovodstvene politike i ispravke materijalno značajne greške, u skladu sa MRS 8 i usvojenom računovodstvenom politikom.

(3) Na teret računa 340 - Neraspoređena dobit ranijih godina, knjiži se iznos raspoređene dobiti u korist računa: 350 - Gubitak ranijih godina, 461 - Obaveze za dividende, 462 - Obaveze za raspodjelu dobiti, odgovarajućih računa grupe 30 - Osnovni kapital, računa 322 - Zakonske rezerve i 323 - Statutarne rezerve i drugih odgovarajućih računa.

(4) Na računu 341 - Neraspoređena dobit tekuće godine, iskazuje se neraspoređena dobit tekuće godine, u korist ovog računa, na teret računa 727 - Prenos dobiti ili gubitka. Prilikom otvaranja poslovnih knjiga na početku naredne poslovne godine saldo sa ovog računa prenosi se na račun 340 - Neraspoređena dobit ranijih godina.

(5) Na računu 342 - Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima ranijih godina, neprofitna pravna lica iskazuju kumulisani iznos viška prihoda nad rashodima iz ranijih godina. U korist ili na teret ovog računa knjiži se i efekat po osnovu promjene računovodstvene politike i ispravke materijalno značajne greške, u skladu sa MRS 8 i usvojenom računovodstvenom politikom.

(6) Na računu 343 - Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima tekuće godine, neprofitna pravna lica iskazuju iznos viška prihoda nad rashodima iz tekuće godine. Prilikom otvaranja poslovnih knjiga na početku naredne poslovne godine saldo sa ovog računa prenosi se na račun 342 - Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima ranijih godina.

(7) Na računu 344 - Neto prihod od samostalne djelatnosti, preduzetnici koji poslovne knjige vode po sistemu dvojnog knjigovodstva iskazuju ostvareni višak prihoda nad rashodima samostalne djelatnosti.

Član 31

(1) Na računima grupe 35 - Gubitak, iskazuju se gubitak ranijih godina i gubitak tekuće godine, prema nazivima računa ove grupe.

(2) Na računu 350 - Gubitak ranijih godina, iskazuje se gubitak iz ranijih godina prenosom sa računa 351 - Gubitak tekuće godine, kao i efekti poništenja sopstvenih akcija ili istupanja članova društva u iznosu koji nije moguće evidentirati na teret računa grupe 34 - Neraspoređena dobit. U korist ili na teret ovog računa knjiži se i efekat po osnovu promjene računovodstvene politike i ispravke materijalno značajne greške, u skladu sa MRS 8 i usvojenom računovodstvenom politikom.

(3) Na računu 351 - Gubitak tekuće godine, iskazuje se gubitak utvrđen na kraju obračunskog perioda, terećenjem ovog računa u korist računa 727 - Prenos dobitka ili gubitka.

(4) Gubitak tekuće godine koji je iskazan na računu 351 - Gubitak tekuće godine, prilikom otvaranja početnog stanja u narednoj poslovnoj godini prenosi se na račun 350 - Gubitak ranijih godina.

(5) Pokriće gubitka vrši se na teret računa 340 - Neraspoređena dobit ranijih godina i računa grupa 30 - Osnovni kapital i 32 - Rezerve, u skladu sa zakonom i opštim ili drugim aktom pravnog lica, odnosno preduzetnika.

(6) Na računu 352 - Višak rashoda nad prihodima ranijih godina, iskazuje se višak rashoda nad prihodima iz ranijih godina prenosom sa računa 353 - Višak rashoda nad prihodima tekuće godine. U korist ili na teret ovog računa knjiži se i efekat po osnovu promjene računovodstvene politike i ispravke materijalno značajne greške, u skladu sa MRS 8 i usvojenom računovodstvenom politikom. <https://www.anwalt-derbeste.de>

(7) Na računu 353 - Višak rashoda nad prihodima tekuće godine, iskazuje se višak rashoda nad prihodima utvrđen na kraju obračunskog perioda.

5. Klasa 4 - Obaveze, razgraničenja i rezervisanja

Član 32

(1) Na računima grupe 40 - Odložene poreske obaveze, dugoročna rezervisanja i razgraničenja, iskazuju se dugoročna rezervisanja za troškove i rizike koji se priznaju i vrednuju u skladu sa MRS 37 i drugim relevantnim MRS/ MSFI i usvojenom računovodstvenom politikom, razgraničenja za period duži od 12 mjeseci i odložene poreske obaveze.

(2) Na računu 400 - Rezervisanja za troškove u garantnom roku, iskazuju se dugoročna rezervisanja za rizike po osnovu troškova garantnog roka, za koja je ostvaren prihod u punom iznosu.

(3) Na računu 401 - Rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava, iskazuju se dugoročna rezervisanja za obnavljanje zemljišta i za obnavljanje (reprodukciju) šuma, u skladu sa MRS/MSFI i računovodstvenom politikom.

(4) Na računu 402 - Rezervisanja za zadržane kaucije n depozite, iskazuju se dugoročna rezervisanja za troškove koji će se s velikom izvjesnošću javiti u narednim godinama po osnovu zadržanih kaucija i depozita za posao izvršen kvalitetno i u roku i sl., a za koji je ostvaren prihod u punom iznosu.

(5) Na računu 403 - Rezervisanja za troškove restrukturisanja, iskazuju se dugoročna rezervisanja za troškove po osnovu restrukturisanja, u skladu sa MRS 37 i računovodstvenom politikom.

(6) Na računu 404 - Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih, iskazuju se dugoročna rezervisanja po osnovu beneficija, kao što su otpremnine prilikom odlaska u penziju, jubilarne nagrade i druge obaveze prema zaposlenima, koje se isplaćuju u skladu sa stečenim pravima u toku trajanja i nakon prestanka zaposlenja, u skladu sa MRS 19 i usvojenom računovodstvenom politikom.

(7) Na računu 407 - Odložene poreske obaveze, iskazuju se iznosi poreza na dobit plativi u budućim periodima koji se odnose na oporezive privremene razlike, u skladu sa MRS 12 i relevantnom poreskom regulativom, uključujući:

1) priznavanje ili povećavanje oporezivih privremenih razlika koje utiču na tekući porez na dobit, a koje su knjižene na teret računa 724 - Efekat povećanja odloženih poreskih obaveza,

2) dospjeće oporezivih privremenih razlika ili isknjižavanje odloženih poreskih obaveza usljed isteka, u korist računa 725 - Efekat smanjenja odloženih poreskih obaveza,

3) priznavanje, povećavanje ili smanjenje odloženih poreskih obaveza za stavke ostalih dobitaka ili gubitaka priznatih kroz ostali ukupni rezultat.

(8) Na računu 408 - Unaprijed naplaćeni, razgraničeni prihodi i razgraničeni prihodi po osnovu primljenih donacija, iskazuju se primljene donacije i državna davanja u skladu sa MRS 20 i ostalim relevantnim MRS/MSFI, kao i ostali dugoročno odloženi prihodi koji pripadaju budućim obračunskim periodima.

(9) Na računu 409 - Ostala dugoročna rezervisanja i razgraničenja, iskazuju se sva ostala rezervisanja i razgraničenja koja nisu obuhvaćena prethodnim računima grupe 40, obračunata u skladu sa MRS 37 i drugim relevantnim MRS/MSFI i usvojenom računovodstvenom politikom.

(10) Dio dugoročnih rezervisanja za koje se očekuje da će biti iskorišćena u roku od 12 mjeseci na datum izvještavanja prenosi se na kratkoročna rezervisanja.

(11) Neiskorišćeni iznos rezervisanja ukida se u korist računa 679 - Prihodi od otpisa obaveza, ukidanja neiskorišćenih rezervisanja, dobiti od prestanka priznavanja sredstava uzetih u zakup i ostali nepomenuti prihodi.

Član 33

(1) Na računima grupe 41 - Dugoročne obaveze, iskazuju se obaveze koje se mogu konvertovati u kapital, dugoročne obaveze prema povezanim pravnim licima, dugoročni krediti i zajmovi, obaveze po hartijama od vrijednosti, dugoročne obaveze po lizingu i ostale dugoročne obaveze. Dugoročne obaveze su obaveze koje dospijevaju u roku dužem od godinu dana od dana nastanka, odnosno od datuma izvještavanja. Dugoročne obaveze priznaju se i vrednuju u skladu sa MSFI 9, MSFI 16 i drugim relevantnim MRS/ MSFI.

(2) Na računu 410 - Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital, iskazuju se dugoročne obaveze koje se prema ugovoru mogu konvertovati u odgovarajući oblik kapitala, u skladu sa zakonom.

(3) Na računu 411 - Obaveze prema povezanim pravnim licima, iskazuju se dugoročne obaveze prema povezanim licima koja pripadaju grupi kojoj i samo pravno lice pripada, bilo kao matično društvo ili kao član grupe, po različitim osnovama (primljeni krediti, lizing aranžmani lizinga, izdati dužnički instrumenti i sl.). Pravna lica i preduzetnici su dužni da račun 411 analitički razrade po vrstama obaveza.

(4) Na računu 412 - Obaveze po emitovanim dužničkim instrumentima, iskazuju se obaveze po izdatim hartijama od vrijednosti sa rokom dospijeća preko godinu dana od dana nastanka, odnosno od datuma izvještavanja.

(5) Na računu 413 - Dugoročni krediti u zemlji, iskazuju se obaveze po osnovu primljenih dugoročnih kredita i zajmova od nepovezanih pravnih i fizičkih lica u zemlji.

(6) Na računu 414 - Dugoročni krediti u inostranstvu, iskazuju se obaveze po osnovu primljenih dugoročnih kredita i zajmova od nepovezanih pravnih i fizičkih lica u inostranstvu.

(7) Na računu 415 - Dugoročne obaveze po lizingu (finansijski lizing), iskazuju se dugoročne obaveze isključivo po osnovu izričitih ugovora u finansijskom lizingu sa nepovezanim domaćim i stranim pravnim licima.

(8) Na računu 416 - Dugoročne obaveze po lizingu (operativni lizing), iskazuju se dugoročne obaveze po osnovu ugovora koji su u djelokrugu MSFI 16, tj. ugovora koji iz perspektive zakupodavca predstavljaju ugovore o operativnom lizingu.

(9) Na računu 418 - Ostale dugoročne finansijske obaveze po amortizovanoj vrijednosti, iskazuju se sve ostale dugoročne finansijske obaveze koje se mjere po amortizovanoj vrijednosti, u skladu sa MSFI 9 i drugim relevantnim MRS/MSFI, a koje nisu obuhvaćene prethodnim računima.

(10) Na računu 419 - Ostale dugoročne obaveze, iskazuju se ostale dugoročne obaveze koje nisu iskazane na ostalim računima u okviru grupe 41.

(11) Dugoročne obaveze u stranoj valuti obračunavaju se po kursu na datum izvještavanja ili po ugovorenom kursu. Pozitivne kursne razlike knjiže se na računu 662 - Pozitivne kursne razlike, a negativne kursne razlike na računu 562 - Negativne kursne razlike.

(12) Dugoročne obaveze sa valutnom klauzulom na datum izvještavanja obračunavaju se prema valutnoj klauzuli. Smanjenje obaveza po osnovu valutne klauzule knjiži se u korist računa 663 - Prihodi po osnovu valutne klauzule, a povećanje na teret računa 563 - Rashodi po osnovu valutne klauzule.

(13) Dio dugoročnih obaveza koji za plaćanje dopijeva u narednoj godini na datum izvještavanja prenosi se na kratkoročne finansijske obaveze.

Član 34

(1) Na računima grupe 42 - Kratkoročne finansijske obaveze, iskazuju se obaveze po kreditima i zajmovima, hartijama od vrijednosti, obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, kratkoročne obaveze po lizingu i ostale kratkoročne obaveze koje dopijevaju u roku do godinu dana od dana nastanka, odnosno od datuma izvještavanja. Kratkoročne finansijske obaveze priznaju se i vrednuju u skladu sa MSFI 9 i drugim relevantnim MRS/MSFI.

(2) Na računu 420 - Kratkoročne finansijske obaveze prema povezanim pravnim licima, iskazuju se kratkoročne obaveze prema povezanim licima koja pripadaju grupi kojoj i samo pravno lice pripada, bilo kao matično društvo ili kao član grupe, po različitim osnovama (primljeni krediti, lizing aranžmani lizinga, izdati dužnički instrumenti i sl.). Pravna lica i preduzetnici su dužni račun 420 analitički razraditi po vrstama obaveza.

(3) Na računu 421 - Obaveze po emitovanim dužničkim instrumentima, iskazuju se obaveze po osnovu emitovanih kratkoročnih hartija od vrijednosti.

(4) Na računu 422 - Kratkoročni krediti u zemlji, iskazuju se obaveze po kratkoročnim finansijskim, robnim i ostalim kreditima i zajmovima sa rokom dopijeca do godinu dana, koji su primljeni od nepovezanih pravnih i fizičkih lica u zemlji, kao i dio dugoročnih kredita i zajmova u zemlji koji dopijevaju za plaćanje u roku do godinu dana od datuma izvještavanja.

(5) Na računu 423 - Kratkoročni krediti u inostranstvu, iskazuju se obaveze po kratkoročnim finansijskim, robnim i ostalim kreditima i zajmovima sa rokom dopijeca do godinu dana, koji su primljeni od nepovezanih pravnih i fizičkih lica u inostranstvu, u skladu s propisima o deviznom i spoljnotrgovinskom poslovanju, kao i dio dugoročnih kredita i zajmova u inostranstvu koji dopijevaju za plaćanje u roku do godinu dana od datuma izvještavanja.

(6) Na računu 424 - Prekoračenja po bankovnim računima, iskazuju se nastala prekoračenja (potražna salda) po tekućim bankovnim računima, dozvoljena od strane banaka.

(7) Na računu 425 - Kratkoročne obaveze po lizingu (finansijski lizing), iskazuju se kratkoročne obaveze isključivo po osnovu izričitih ugovora o finansijskom lizingu sa nepovezanim domaćim i stranim pravnim licima.

(8) Na računu 426 - Kratkoročne obaveze po lizingu (operativni lizing), iskazuju se kratkoročne obaveze po osnovu ugovora koji su u djelokrugu MSFI 16, tj. ugovora koji iz perspektive zakupodavca predstavljaju ugovore o operativnom lizingu.

(9) Na računu 427 - Obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, iskazuju se obaveze koje se, u skladu sa MSFI 9 i drugim relevantnim standardima, vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

(10) Na računu 428 - Derivatne finansijske obaveze, iskazuje se promjena fer vrijednosti derivatnih finansijskih obaveza proisteklih iz instrumenata zaštite (i zaštite novčanog toka i zaštite fer vrijednosti) i ostalih derivatnih finansijskih obaveza (ugovori o razmjeni valuta, ugovori o budućim valutnim kursevima, kamatni "fjučersi", zamjena - "swap" kamatnih stopa, zamjena valuta, kamatne opcije, valutne opcije), iskazanih na kontima vanbilansne evidencije. Knjiženje promjena fer vrijednosti propisano je kod računa: 331 - Efekti revalorizacije proizašli iz transakcija zaštite, 577 - Gubici od derivatnih finansijskih instrumenata i 678 - Dobici od derivatnih finansijskih instrumenata.

(11) Na računu 429 - Ostale kratkoročne finansijske obaveze po amortizovanoj vrijednosti, iskazuju se ostale kratkoročne finansijske obaveze koje nisu iskazane na drugim računima grupe 42.

(12) Kratkoročne finansijske obaveze u stranoj valuti obračunavaju se po kursu na datum izvještavanja. Pozitivne kursne razlike knjiže se na računu 662 - Pozitivne kursne razlike, a negativne kursne razlike na računu 562 - Negativne kursne razlike.

(13) Kratkoročne finansijske obaveze sa valutnom klauzulom obračunavaju se po valutnoj klauzuli na datum izvještavanja. Smanjenje kratkoročnih finansijskih obaveza po osnovu valutne klauzule knjiži se u korist računa 663 - Prihodi po osnovu valutne klauzule, a povećanje na teret računa 563 - Rashodi po osnovu valutne klauzule.

Član 35

(1) Na računima grupe 43 - Obaveze iz poslovanja, iskazuju se obaveze za primljene avanse, depozite i kaucije, obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja.

(2) Obaveze iz poslovanja priznaju se i vrednuju u skladu sa MSFI 9 i drugim relevantnim MRS/MSFI.

(3) Na računu 430 - Primljeni avansi, iskazuju se obaveze po primljenim avansima.

(4) Na računu 431 - Dobavljači - povezana lica, iskazuju se fakturisane i nefakturisane obaveze prema dobavljačima koji pripadaju grupi kojoj i samo pravno lice pripada, bilo kao matično društvo ili kao član grupe. Na analitičkim računima obavezno je obezbijediti podatke o klasifikaciji dobavljača - povezanih lica po kriterijumima navedenim u st. 5, 6, 7. i 8. ovog člana.

(5) Na računu 432 - Dobavljači iz Republike Srpske, iskazuju se fakturisane i nefakturisane obaveze prema dobavljačima sa sjedištem u Republici Srpskoj, osim prema dobavljačima - povezanim licima.

(6) Na računu 433 - Dobavljači iz Federacije BiH, iskazuju se fakturisane i nefakturisane obaveze prema dobavljačima sa sjedištem u Federaciji BiH i njihovim poslovnim jedinicama koje se nalaze na teritoriji Republike Srpske, osim prema dobavljačima - povezanim licima.

(7) Na računu 434 - Dobavljači iz Brčko Distrikta BiH, iskazuju se fakturisane i nefakturisane obaveze prema dobavljačima sa sjedištem u Brčko Distriktu BiH i njihovim poslovnim jedinicama koje se nalaze na teritoriji Republike Srpske, osim prema dobavljačima - povezanim licima.

(8) Na računu 435 - Dobavljači iz inostranstva, iskazuju se fakturisane i nefakturisane obaveze prema dobavljačima iz inostranstva, osim prema dobavljačima - povezanim licima.

(9) Na računu 436 - Primljeni depoziti i kaucije, iskazuju se unaprijed naplaćeni gotovinski iznosi kao instrument osiguranja za naplatu potraživanja od kupaca.

(10) Na računu 437 - Obaveze po programu lojalnosti kupaca, iskazuju se obaveze po programu lojalnosti putem kojeg kupci sakupljaju poene za obavljene kupovine, što im omogućava ostvarivanje popusta (njihovo iskorišćavanje) pri narednim kupovinama.

(11) Na računu 439 - Ostale obaveze iz poslovanja, iskazuju se ostale kratkoročne obaveze iz poslovanja koje nisu iskazane na drugim računima ove grupe.

(12) Obaveze iz poslovanja u stranoj valuti obračunavaju se po kursu na dan plaćanja i na datum izvještavanja. Pozitivne kursne razlike knjiže se na računu 662 - Pozitivne kursne razlike, a negativne kursne razlike na računu 562 - Negativne kursne razlike.

Član 36

(1) Na računima grupe 44 - Obaveze iz specifičnih poslova, iskazuju se obaveze prema uvozniku, obaveze po osnovu izvoza za tuđi račun, obaveze po osnovu komisije i konsignacione prodaje, obaveze po osnovu faktoring poslova i ostale obaveze iz specifičnih poslova. Obaveze iz poslovanja priznaju se i vrednuju u skladu sa MSFI 9 i drugim relevantnim MRS/MSFI.

(2) Na računu 440 - Obaveze prema uvozniku, iskazuju se obaveze po osnovu uvoza koji je izvršio uvoznik u svoje ime i za tuđi račun.

(3) Na računu 441 - Obaveze po osnovu izvoza za tuđi račun, iskazuju se obaveze, troškovi i provizija po osnovu pojedinačnih izvoznih zaključaka.

(4) Na računu 442 - Obaveze po osnovu komisije i konsignacione prodaje, iskazuju se obaveze prema domaćem vlasniku robe.

(5) Na računu 443 - Obaveze po osnovu faktoring poslova, iskazuju se obaveze po osnovu faktoring poslova, odnosno po osnovu prodatih potraživanja trećim licima.

(6) Na računu 449 - Ostale obaveze iz specifičnih poslova, iskazuju se ostale kratkoročne obaveze iz specifičnih poslova za koje u grupi 44 nije predviđen poseban račun, kao što su obaveze po osnovu zajedničkih i drugih specifičnih poslova.

(7) Obaveze po specifičnim poslovima u stranoj valuti obračunavaju se po kursu na dan plaćanja i na datum izvještavanja. Pozitivne kursne razlike knjiže se na računu 662 - Pozitivne kursne razlike, a negativne kursne razlike na računu 662 - Negativne kursne razlike.

Član 37

(1) Na računima grupe 45 - Obaveze za plate, naknade plata i ostala primanja zaposlenih po osnovu rada, iskazuju se obaveze za plate, naknade plate, ostala lična primanja i porezi i doprinosi po navedenim osnovama.

(2) Na računima grupe iz stava 1. ovog člana otvara se analitika prema vrstama poreza i doprinosa.

(3) Na računu 450 - Obaveze za plate i naknade plata, iskazuju se obaveze za neto plate i naknade plata, na teret računa 520 - Troškovi bruto plata i računa 521 - Troškovi bruto naknada plata.

(4) Na računu 451 - Obaveze za porez na plate i naknade plata, iskazuju se obaveze prema nazivu ovog računa, na teret odgovarajućeg računa 520 - Troškovi bruto plata i računa 521 - Troškovi bruto naknada plata.

(5) Na računu 452 - Obaveze za doprinose na plate i naknade plata, iskazuju se obaveze prema nazivu ovog računa, na teret odgovarajućeg računa 520 - Troškovi bruto plata i računa 521 - Troškovi bruto naknada plata.

(6) Na računu 456 - Obaveze za ostala lična primanja, iskazuju se obaveze za neto ostala lična primanja, na teret računa: 524 - Troškovi otpremnina, nagrada i pomoći u skladu sa propisima o radu, 525 - Troškovi zaposlenih na službenom putu i 529 - Troškovi bruto ostalih ličnih primanja.

(7) Na računu 457 - Obaveze za porez na ostala lična primanja, iskazuju se porezi na ostala lična primanja, na teret računa: 524 - Troškovi otpremnina, nagrada i pomoći u skladu sa propisima o radu, 525 - Troškovi zaposlenih na službenom putu i 529 - Troškovi bruto ostalih ličnih primanja.

(8) Na računu 458 - Obaveze za doprinose na ostala lična primanja, iskazuju se doprinosi na ostala lična primanja zaduženjem računa: 524 - Troškovi otpremnina, nagrada i pomoći u skladu sa propisima o radu, 525 - Troškovi zaposlenih na službenom putu i 529 - Troškovi bruto ostalih ličnih primanja.

Član 38

(1) Na računima grupe 46 - Ostale obaveze, iskazuju se obaveze za kamate, troškove finansiranja, dividende, za učešće u dobiti, ostale obaveze prema zaposlenima, članovima upravnog i nadzornog odbora, obaveze prema fizičkim licima za naknade prema ugovorima, obaveze za neto prihod od samostalne djelatnosti i ostale obaveze.

(2) Na računu 460 - Obaveze po osnovu kamata i rashoda finansiranja, iskazuju se obaveze po osnovu rashoda kamata i ostalih finansijskih rashoda. Pravna lica i preduzetnici dužni su račun 460 analitički razraditi po vrstama finansijskih obaveza.

(3) Na računu 461 - Obaveze za dividende, iskazuju se obaveze za dividende po osnovu raspodjele dobiti akcionarskog društva, zaduženjem računa 340 - Neraspoređena dobit ranijih godina ili računa 726 - Obračunate međuidividue i drugi vidovi raspodjele dobiti u toku perioda.

(4) Na računu 462 - Obaveze za raspodjelu dobiti, iskazuju se obaveze po osnovu raspodjele dobiti društva sa ograničenom odgovornošću (ili pravnih lica sa drugim oblikom organizovanja, izuzev akcionarskog društva) u skladu sa opštim aktom pravnog lica, zaduženjem računa 340 - Neraspoređena dobit ranijih godina ili računa 726 - Obračunate međuidividue i drugi vidovi raspodjele dobiti u toku perioda.

(5) Na računu 463 - Ostale obaveze prema zaposlenima, iskazuju se ostale neto obaveze prema zaposlenima po raznim osnovama.

(6) Na računu 464 - Obaveze prema članovima upravnog, nadzornog odbora, odbora za reviziju, drugih odbora i komisija, iskazuju se neto obaveze po osnovu primanja članova upravnog i nadzornog odbora, odbora za reviziju, drugih odbora i komisija u skladu sa aktima pravnog lica, zaduženjem računa 522 - Troškovi bruto naknada članovima upravnog i nadzornog odbora i 523 - Troškovi bruto naknada članovima odbora za reviziju, drugih odbora, komisija i sl.

(7) Na računu 465 - Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima, iskazuju se navedene obaveze u neto iznosu zaduženjem odgovarajućeg računa iz grupa računa 53 - Troškovi proizvodnih usluga i grupe računa 55 - Nematerijalni troškovi.

(8) Na računu 466 - Obaveze za neto prihod od samostalne djelatnosti, iskazuju se akontacije neto prihoda koje preduzetnik podiže u toku godine, zaduženjem računa 726 - Obračunate međuidividue i drugi vidovi raspodjele dobiti u toku perioda, odnosno obaveze za neto prihod koji podiže po godišnjem finansijskom izvještaju, zaduženjem računa 344 - Neto prihod od samostalne djelatnosti.

(9) Na računu 469 - Ostale obaveze, iskazuju se ostale kratkoročne obaveze koje nisu iskazane na posebnim računima u okviru grupe računa 46, kao što su obaveze za članarine i sl.

Član 39

(1) Na računima grupe 47 - Porez na dodatu vrijednost, iskazuju se iznosi obračunatog poreza na dodatu vrijednost sadržanog u izdatim fakturama, u blagajničkim računima, odnosno prilikom prodaje za gotovinu, u fakturama ispostavljenim po osnovu primljenih avansa i internim poreskim fakturama ispostavljenim po osnovu oporezivog dijela sopstvene potrošnje, kao i obaveze za porez na dodatu vrijednost utvrđene po osnovu razlike između obračunatog (izlaznog) i akontacionog (ulaznog) poreza na dodatu vrijednost.

(2) Na računu 470 - Porez na dodatu vrijednost po izdatim fakturama, iskazuje se porez na dodatu vrijednost sadržan u fakturama koje su izdate kupcima.

(3) Na računu 471 - Porez na dodatu vrijednost po primljenim avansima, iskazuje se porez na dodatu vrijednost sadržan u primljenim avansima.

(4) Na računu 472 - Porez na dodatu vrijednost po osnovu sopstvene potrošnje, iskazuje se porez na dodatu vrijednost sadržan u internim poreskim fakturama ispostavljenim po osnovu oporezivog dijela sopstvene potrošnje.

(5) Na računu 473 - Porez na dodatu vrijednost po osnovu prodaje za gotovinu, iskazuje se porez na dodatu vrijednost sadržan u prihodima naplaćenim u gotovini, odnosno u ispostavljenim blagajničkim računima.

(6) Na računu 474 - Porez na dodatu vrijednost obračunat na usluge inostranih lica, iskazuje se vrijednost obračunatog izlaznog poreza na dodatu vrijednost u skladu sa relevantnim propisima.

(7) Na računu 479 - Obaveze za porez na dodatu vrijednost po osnovu razlike između obračunatog i akontacionog poreza na dodatu vrijednost, iskazuje se pozitivna razlika između potražnog prometa računa grupe 47 - Obaveze za porez na dodatu vrijednost (osim računa 479) i dugovnog prometa računa grupe 27 - Porez na dodatu vrijednost (osim računa 279), utvrđena na nivou perioda u kom se, u skladu sa relevantnim poreskim propisima, vrši obračun poreza na dodatu vrijednost.

Član 40

(1) Na računima grupe 48 - Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine, iskazuju se obaveze za akcize, obaveze za poreze i doprinose koji terete troškove, obaveze za poreze iz rezultata i ostale obaveze za poreze i doprinose.

(2) Na računima grupe iz stava 1. ovog člana otvara se analitika prema vrstama poreza i doprinosa.

(3) Dugovna salda na računima grupe iz stava 1. ovog člana, utvrđena na datum izvještavanja (izuzev računa 481), iskazuju se na računu 225 - Potraživanja za preplaćene ostale poreze i doprinose.

(4) Na računu 480 - Obaveze za akcize, iskazuju se iznosi akcize koji se naplaćuju uz prodajnu cijenu domaćih akciznih proizvoda, zaduženjem odgovarajućeg računa potraživanja, zaliha i sl., kao i iznosi akcize koji se plaćaju prilikom uvoza akciznih proizvoda.

(5) Na računu 481 - Obaveze za porez na dobit, iskazuje se obračunati porez na dobit, zaduženjem računa 721 - Porez na dobit. Na kraju izvještajnog perioda stanje na ovom računu umanjuje se za stanje potraživanja za više plaćen porez na dobit na kraju izvještajnog perioda (račun 224), ukoliko je iznos stanja potraživanja manji od iznosa utvrđene tekuće poreske obaveze.

(6) Na računu 482 - Obaveze za poreze, carine i druge dažbine iz nabavke ili na teret troškova, iskazuju se porezi, carine i druge dažbine, osim akcize, koji čine zavisne troškove nabavke zaliha i stalne imovine, odnosno koji se nadoknađuju neposredno na teret troškova.

(7) Na računu 483 - Obaveze za doprinose koji terete troškove, iskazuju se obaveze za doprinose koji terete troškove pravnog lica ili preduzetnika, zaduženjem računa 556 - Troškovi doprinosa.

(8) Na računu 484 - Obaveze za porez na dodatu vrijednost plaćen pri uvozu, iskazuje se porez na dodatu vrijednost koji se plaća prilikom uvoza.

(9) Na računu 485 - Obaveze za porez na naknade članovima upravnog i nadzornog odbora, odbora za reviziju, drugih odbora i komisija, iskazuju se obaveze po osnovu obračunatog poreza na naknade članovima upravnog i nadzornog odbora, odbora za reviziju, drugih odbora i komisija.

(10) Na računu 486 - Obaveze za doprinose na naknade članovima upravnog i nadzornog odbora, odbora za reviziju, drugih odbora i komisija iskazuju se obaveze po osnovu obračunatih doprinosa na naknade članovima upravnog i nadzornog odbora, odbora za reviziju, drugih odbora i komisija.

(11) Na računu 487 - Obaveze za poreze i doprinose obračunate na isplate fizičkim licima van radnog odnosa, iskazuju se obaveze obračunate na isplate fizičkim licima van radnog odnosa.

(12) Na računu 488 - Obaveze poreza po odbitku, iskazuju se obaveze poreza po odbitku od prihoda koje nerezident ostvari u Republici Srpskoj. Ukoliko se porez po odbitku isplaćuje na teret isplatioca, on se evidentira na teret odgovarajućih računa rashoda, u zavisnosti od vrste rashoda.

(13) Na računu 489 - Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine, iskazuju se obaveze za ostale poreze, doprinose i dažbine koji nisu iskazani na posebnim računima u okviru grupe računa 48, kao što su troškovi taksa, naknada i drugih sličnih obaveza.

Član 41

(1) Na računima grupe 49 - Kratkoročna razgraničenja i rezervisanja, iskazuju se kratkoročna rezervisanja, obračunati troškovi tekućeg perioda za koje nije primljena odgovarajuća knjigovodstvena isprava, unaprijed naplaćeni prihodi narednog perioda, odloženi prihodi, primljene donacije i druga kratkoročna razgraničenja.

(2) Na računu 490 - Unaprijed obračunati rashodi perioda, iskazuju se obračunati troškovi koji terete tekući obračunski period, a nisu fakturisani, kao što su obračunati troškovi zakupnine, grijanja i ostali troškovi koji nisu fakturisani u periodu na koji se odnose.

(3) Na računu 491 - Unaprijed naplaćeni, razgraničeni prihodi, iskazuju se naplaćeni ili obračunati prihodi u tekućem periodu koji se odnose na naredni obračunski period.

(4) Na računu 493 - Razgraničeni prihodi po osnovu primljenih donacija, iskazuju se primljene donacije i državna davanja u skladu sa MRS 20 i ostalim relevantnim MRS/MSFI.

(5) Na računu 496 - Kratkoročna rezervisanja, iskazuju se obračunata kratkoročna rezervisanja i dio dugoročnih rezervisanja čije korišćenje ili ukidanje se očekuje u narednih 12 mjeseci, u skladu sa MRS 19, MRS 37 i drugim relevantnim MRS/MSFI i usvojenom računovodstvenom politikom.

(6) Na računu 499 - Ostala kratkoročna razgraničenja, iskazuju se ostala kratkoročna razgraničenja koja nisu iskazana na posebnim računima u okviru grupe 49.

(7) Kada dođe do nastanka sadašnje obaveze za koju je prethodno izvršeno rezervisanje, stvarni troškovi se ne iskazuju ponovo kao rashodi, već se knjiženje sprovodi na teret računa rezervisanja, u korist odgovarajućeg računa obaveza (prema vrstama) ili odgovarajućeg računa sredstava (npr. zalihe), u zavisnosti od karaktera rezervisanja, vrste nastale obaveze i načina na koji je ona izmirena. Neiskorišćeni iznos rezervisanja ukida se u korist računa 679 - Prihodi od otpisa obaveza, ukidanja neiskorišćenih rezervisanja, dobiti od prestanka priznavanja sredstava uzetih u zakup i ostali nepomenuti prihodi.

6. Klasa 5 - Rashodi

Član 42

(1) Na računima grupe 50 - Nabavna vrijednost prodate robe, iskazuje se nabavka robe, nabavna vrijednost prodate robe i nabavna vrijednost prodatih stalnih sredstava pribavljenih radi prodaje. Način knjiženja na računima ove grupe zavisi od toga da li se evidencija o početnom stanju, nabavci i prodaji robe vodi na računima grupe 13 - Zalihe robe, u okviru finansijskog knjigovodstva, ili na računu 911 - Roba, u okviru obračuna troškova i učinaka.

(2) Ako se evidencija o početnom stanju, nabavci i prodaji robe vodi na računu 13 - Zalihe robe u finansijskom knjigovodstvu, nabavna vrijednost prodate robe knjiži se na teret računa 501 - Nabavna vrijednost prodate robe, u korist računa grupe 13 - Zalihe robe, bez upotrebe računa 500 - Nabavka robe.

(3) Ako se evidencija o početnom stanju, nabavci i prodaji robe vodi na računu 911 - Roba, u knjigovodstvu za obračun troškova i učinaka, nabavna vrijednost prodate robe knjiži se na teret računa 501 - Nabavna vrijednost prodate robe u korist računa 500 - Nabavka robe.

(4) Na računu 500 - Nabavka robe, iskazuje se nabavka robe u korist računa grupe 43 - Obaveze iz poslovanja, kada se podaci o stanju, nabavci i prodaji robe vode na računu 911 - Roba, u okviru obračuna troškova i učinaka. Ukoliko se roba vodi na računu 911 - Roba, po izvještaju knjigovodstva za obračun troškova i učinaka, viškovi robe knjiže se na teret računa 500 - Nabavka robe, u korist računa 676 - Viškovi, a otpisi i manjkovi robe knjiže se na teret računa 576 - Manjkovi i 579 - Rashodovanja na zalihama materijala i robe, gubici od prestanka priznavanja sredstava uzetih u zakup i ostali rashodi, u korist računa 500 - Nabavka robe. Na kraju obračunskog perioda vrši se knjiženje u korist računa 500 - Nabavka robe na teret računa 501 - Nabavna vrijednost prodate robe, za iznos nabavne vrijednosti prodate robe, te na teret ili u korist računa grupe 13 - Zalihe robe, za promjenu vrijednosti zaliha robe na kraju obračunskog perioda.

(5) Na računu 501 - Nabavna vrijednost prodate robe, kada se evidencija o stanju, nabavci i prodaji robe vodi na računu 911 - Roba, u okviru obračuna troškova i učinaka, iskazuje se nabavna vrijednost prodate robe utvrđena na način objašnjen u prethodnom stavu. Kada se evidentira nabavka i prodaja robe u okviru grupe računa 13 - Zalihe robe, na računu 501 iskazuje se nabavna vrijednost prodate robe u korist grupe računa 13 - Zalihe robe.

(6) Na računu 502 - Nabavna vrijednost prodatih stalnih sredstava pribavljenih radi prodaje, iskazuje se nabavna vrijednost prodatih stalnih sredstava pribavljenih radi prodaje, na teret ovog računa, u korist odgovarajućeg računa grupe 14 - Stalna sredstva namijenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja.

Član 43

(1) Na računima grupe 51 - Troškovi materijala, iskazuju se nabavka i troškovi materijala za izradu, troškovi ostalog materijala i troškovi goriva i energije.

(2) Način knjiženja na računima grupe iz stava 1. ovog člana zavisi od toga da li se evidencija o stanju, nabavci i troškovima materijala vodi na računima grupe 10 - Zalihe materijala, u okviru finansijskog knjigovodstva ili na računu 910 - Materijal, u okviru obračuna troškova i učinaka.

(3) Ako se evidencija o početnom stanju, nabavci i troškovima materijala vodi na računima grupe 10 - Zalihe materijala, u finansijskom knjigovodstvu, troškovi materijala knjiže se na teret računa

511 - Troškovi materijala za izradu učinaka, 512 - Troškovi ostalog materijala, 513 - Troškovi goriva i energije i 575 - Gubici po osnovu prodaje materijala, u korist računa grupe 10 - Zalihe materijala, bez upotrebe računa 510 - Nabavka materijala.

(4) Ako se evidencija o početnom stanju, nabavci i troškovima materijala vodi na računu 910 - Materijal, u obračunu troškova i učinaka, troškovi materijala knjiže se na teret računa 511 - Troškovi materijala za izradu učinaka, 512 - Troškovi ostalog materijala, 513 - Troškovi goriva i energije i 575 - Gubici po osnovu prodaje materijala, u korist računa 510 - Nabavka materijala.

(5) Na računu 510 - Nabavka materijala, iskazuje se nabavka materijala u korist računa grupe 43 - Obaveze iz poslovanja, kada se podaci o stanju, nabavci i troškovima materijala vode na računu 910 - Materijal, u okviru obračuna troškova i učinaka. Ukoliko se materijal vodi na računu 910 - Materijal, po izvještaju knjigovodstva obračuna troškova i učinaka, viškovi materijala se knjiže na teret računa 510 - Nabavka materijala, u korist računa 676 - Viškovi, a otpis i manjak materijala na teret računa 576 - Manjkovi i 579 - Rashodovanja na zalihama materijala i robe, gubici od prestanka priznavanja sredstava uzetih u zakup i ostali rashodi, u korist računa 510 - Nabavka materijala. Na kraju obračunskog perioda vrši se knjiženje u korist računa 510 - Nabavka materijala, a na teret računa 511 - Troškovi materijala za izradu učinaka, 512 - Troškovi ostalog materijala, 513 - Troškovi goriva i energije i 575 - Gubici po osnovu prodaje materijala za iznos troškova materijala, te na teret ili u korist računa grupe 10 - Zalihe materijala, za promjenu vrijednosti zaliha materijala na kraju obračunskog perioda.

(6) Na računu 511 - Troškovi materijala za izradu učinaka, iskazuju se troškovi materijala za izradu učinaka u korist računa 510 - Nabavka materijala, ukoliko se podaci o stanju, nabavci i troškovima materijala vode na računu 910 - Materijal, u okviru obračuna troškova i učinaka.

(7) Ako se podaci o početnom stanju, nabavci i troškovima materijala vode na računima grupe 10 - Zalihe materijala, u finansijskom knjigovodstvu, troškovi materijala za izradu knjiže se na teret računa 511 - Troškovi materijala za izradu učinaka, u korist računa grupe 10 - Zalihe materijala.

(8) Na računu 512 - Troškovi ostalog materijala, iskazuju se troškovi ostalog materijala u korist računa 510 - Nabavka materijala, ukoliko se podaci o stanju, nabavci i troškovima materijala vode na računu 910 - Materijal, u okviru obračuna troškova i učinaka. Ako se podaci o stanju, nabavci i troškovima materijala vode na računima grupe 10 - Zalihe materijala, u finansijskom knjigovodstvu, troškovi ostalog materijala knjiže se na teret računa 512 - Troškovi ostalog materijala, u korist računa grupe 10 - Zalihe materijala.

(9) Na računu 513 - Troškovi goriva i energije, iskazuju se troškovi goriva i energije koji se skladište u korist računa 510 - Nabavka materijala, ukoliko se podaci o stanju, nabavci i troškovima goriva i energije vode na računu 910 - Materijal, u okviru obračuna troškova i učinaka. Ako se podaci o stanju, nabavci i troškovima goriva i energije koji se skladište vode na računima grupe 10 - Zalihe materijala, u finansijskom knjigovodstvu, troškovi goriva i energije knjiže se na teret računa 513 - Troškovi goriva i energije u korist računa grupe 10.

(10) Troškovi goriva i energije koji se ne skladište knjiže se na teret računa 513 - Troškovi goriva i energije u korist računa grupe 43 - Obaveze iz poslovanja.

Član 44

(1) Na računima grupe 52 - Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja, knjiže se troškovi po osnovu obračunatih plata, naknada plata i drugih primanja zaposlenih, kao i troškovi po osnovu obračunatih naknada imenovanim licima za članstvo u odborima, komisijama i sl.

(2) Na računu 520 - Troškovi bruto plata, iskazuju se troškovi obračunatih bruto plata, u korist odgovarajućih računa grupe 45 - Obaveze za plate i naknade plata.

(3) Na računu 521 - Troškovi bruto naknada plata, iskazuju se obračunate, bruto naknade plata (za godišnji odmor, rad u dane državnih praznika, bolovanje na teret poslodavca i dr.), u korist odgovarajućih računa grupe 45 - Obaveze za plate i naknade plata.

(4) Na računu 522 - Troškovi bruto naknada članovima upravnog i nadzornog odbora, iskazuju se ukupni troškovi bruto naknada članovima upravnog i nadzornog odbora, u korist računa: 464 - Obaveze prema članovima upravnog, nadzornog odbora, odbora za reviziju, drugih odbora i komisija, 485 - Obaveze za porez na naknade članovima upravnog i nadzornog odbora, odbora za reviziju, drugih odbora i komisija i 486 - Obaveze za doprinose na naknade članovima upravnog i nadzornog odbora, odbora za reviziju, drugih odbora i komisija.

(5) Na računu 523 - Troškovi bruto naknada članovima odbora za reviziju, drugih odbora, komisija i sl., iskazuju se ukupni troškovi bruto naknada članovima odbora za reviziju, drugih odbora i komisija, u korist računa: 464 - Obaveze prema članovima upravnog, nadzornog odbora, odbora za reviziju, drugih odbora i komisija, 485 - Obaveze za porez na naknade članovima upravnog i nadzornog odbora, odbora za reviziju, drugih odbora i komisija i 486 - Obaveze za doprinose na naknade članovima upravnog i nadzornog odbora, odbora za reviziju, drugih odbora i komisija.

(6) Na računu 524 - Troškovi otpremnina, nagrada i pomoći u skladu sa propisima o radu, iskazuju se ukupni troškovi bruto obračunatih otpremnina, nagrada i pomoći u skladu sa propisima o radu.

(7) Na računu 525 - Troškovi zaposlenih na službenom putu, iskazuju se troškovi nastali na službenom putu, kao što su: dnevnice, naknada za korišćenje sopstvenog vozila, troškovi prevoza, troškovi smještaja, troškovi ishrane na službenom putu i sl.

(8) Na računu 529 - Troškovi bruto ostalih ličnih primanja, iskazuju se ukupni troškovi ostalih ličnih primanja i naknada, kao što su naknade troškova prevoza kod dolaska na posao i povratka s posla, troškovi toplog obroka, regres i ostale naknade troškova zaposlenima koje nisu obuhvaćene na drugim računima.

Član 45

(1) Na računima grupe 53 - Troškovi proizvodnih usluga, iskazuju se proizvodne usluge na izradi učinaka, transportne usluge, usluge održavanja, zakupnine, troškovi sajmovi, reklame i propagande, troškovi istraživanja i ostale proizvodne usluge. Na ovim računima obuhvataju se i bruto iznosi naknada po ugovorima sa fizičkim licima van radnog odnosa koje imaju karakter proizvodnih usluga.

(2) Na računu 530 - Troškovi usluga na izradi učinaka, iskazuju se usluge na izradi učinaka koji su sastavni dio procesa proizvodnje tih učinaka.

- (3) Na računu 531 - Troškovi transportnih usluga, iskazuju se transportne usluge izvršene od strane drugih pravnih lica i preduzetnika.
- (4) Na računu 532 - Troškovi usluga održavanja, iskazuju se troškovi održavanja stalnih sredstava.
- (5) Na računu 533 - Troškovi zakupa, iskazuju se zakupnine obračunate po osnovu operativnog (tekućeg) zakupa tuđih stalnih sredstava (opreme, poslovnog, skladišnog i drugog prostora), koji zadovoljavaju kriterijume za izuzeće od primjene MSFI 16.
- (6) Na računu 534 - Troškovi sajмова, iskazuju se troškovi koji nastaju u vezi sa izlaganjem na sajmovima i drugim izložbama proizvoda, robe i usluga u zemlji i inostranstvu.
- (7) Na računu 535 - Troškovi reklame i propagande, iskazuju se usluge po osnovu izvršene reklame i propagande, kao i troškovi po osnovu reklamnog i propagandnog materijala.
- (8) Na računu 536 - Troškovi istraživanja, iskazuju se troškovi istraživanja.
- (9) Na računu 537 - Troškovi razvoja koji se ne kapitalizuju, iskazuju se troškovi razvoja koji ne ispunjavaju uslove da budu kapitalizovani u skladu sa MRS 38.
- (10) Na računu 539 - Troškovi ostalih usluga, iskazuju se ostale proizvodne usluge, usluge zaštite na radu i ostale usluge koje nisu iskazane na posebnim računima u okviru grupe računa 53.

Član 46

- (1) Na računima grupe 54 - Troškovi amortizacije i rezervisanja, iskazuju se troškovi amortizacije stalnih sredstava koja se amortizuju i troškovi rezervisanja, u skladu sa računovodstvenom politikom pravnog lica i preduzetnika.
- (2) Na računu 540 - Troškovi amortizacije, iskazuju se troškovi amortizacije nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja i opreme, investicionih nekretnina, imovine uzete u zakup i bioloških sredstava, a koji su obračunati prema relevantnim MRS/MSFI i računovodstvenoj politici pravnog lica i preduzetnika, u korist odgovarajućih analitičkih računa ispravke vrijednosti predmetnih sredstava klase 0. Nadalje, na ovom računu iskazuje se i amortizacija ostalih dugoročnih sredstava po osnovu ugovora sa kupcima, u skladu sa MSFI 15. Sredstva koja su priznata u skladu sa MSFI 15 (iskazana na računima 070 i 071) amortizuju se na linearnoj osnovi, a prema dinamici prenosa na kupca onih dobara ili usluga na koje se sredstva odnose. Sredstva se mogu odnositi na dobra ili usluge koji će se prenijeti u okviru određenog očekivanog ugovora.
- (3) Na računu 541 - Troškovi rezervisanja, iskazuju se rezervisanja za troškove u garantnom roku, za zadržane kaucije i depozite i za obnavljanje prirodnih bogatstava, za restrukturisanje pravnog lica, za isplatu naknada i drugih beneficija zaposlenima i ostala rezervisanja u korist odgovarajućih računa grupe 40 - Odložene poreske obaveze, dugoročna rezervisanja i razgraničenja ili računa 496 - Kratkoročna rezervisanja.

Član 47

- (1) Na računima grupe 55 - Nematerijalni troškovi, iskazuju se troškovi neproizvodnih usluga, reprezentacije, premija osiguranja, troškovi platnog prometa, članarina, poreza, doprinosa i ostali nematerijalni troškovi.

Na ovim računima obuhvataju se i bruto iznosi naknada po ugovorima sa fizičkim licima van radnog odnosa koje imaju karakter nematerijalnih troškova.

(2) Na računu 550 - Troškovi ostalih usluga, iskazuju se ostale usluge, kao što su zdravstvene, advokatske, notarske, računovodstvene, revizijske, usluge čišćenja i druge neproizvodne usluge, u korist odgovarajućeg računa obaveza iz poslovanja 431 - Dobavljači - povezana lica, 432 - Dobavljači iz Republike Srpske, 433 - Dobavljači iz Federacije BiH, 434 - Dobavljači iz Brčko Distrikta BiH, 435 - Dobavljači iz inostranstva ili 465 - Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima.

(3) Na računu 551 - Troškovi reprezentacije, iskazuju se izdaci za reprezentaciju, uključujući i vrijednost sopstvenih proizvoda, robe i usluga datih za reprezentaciju.

(4) Na računu 552 - Troškovi premija osiguranja, iskazuju se troškovi premija osiguranja, osim premija po osnovu životnog osiguranja.

(5) Na računu 553 - Troškovi platnog prometa, iskazuju se usluge platnog prometa i druge bankarske usluge koje se plaćaju za obavljani platni promet i izvršene druge bankarske usluge.

(6) Na računu 554 - Troškovi članarina, iskazuju se članarine poslovnim i drugim udruženjima, komorama i zadružnim savezima, u korist računa 469 - Ostale obaveze.

(7) Na računu 555 - Troškovi poreza, iskazuju se troškovi poreza koji se nadoknađuju na teret troškova pravnog lica i preduzetnika, u korist računa 482 - Obaveze za poreze, carine i druge dažbine iz nabavke ili na teret troškova.

(8) Na računu 556 - Troškovi doprinosa, iskazuju se doprinosi koji terete troškove pravnog lica i preduzetnika, u korist računa 483 - Obaveze za doprinose koji terete troškove.

(9) Na računu 559 - Ostali nematerijalni troškovi, iskazuju se ostali troškovi za koje nije propisan poseban račun u okviru računa grupe 55.

Član 48

(1) Na računima grupe 56 - Finansijski rashodi, iskazuju se rashodi po osnovu kamata, kasa skonta, negativnih kursnih razlika, negativni efekti po osnovu valutne klauzule i ostali finansijski rashodi.

(2) Na računu 560 - Rashodi kamata od povezanih lica, iskazuju se rashodi kamata po kreditima, po obavezama iz dužničko-povjerilačkih odnosa, zatezne i druge kamate, kao i rashodi kamata po lizingu kod primaoca lizinga, iz odnosa sa povezanim licima koja pripadaju grupi kojoj i samo pravno lice pripada, bilo kao matično društvo ili kao član grupe.

(3) Na računu 561 - Rashodi kamata od nepovezanih lica, iskazuju se rashodi kamata po kreditima, po obavezama iz dužničko-povjerilačkih odnosa, zatezne i druge kamate, kao i rashodi kamata po lizingu kod primaoca lizinga, iz odnosa sa ostalim nepovezanim stranama.

(4) Na računu 562 - Negativne kursne razlike, iskazuju se negativne kursne razlike nastale u obračunskom periodu.

(5) Na računu 563 - Rashodi po osnovu efekata valutne klauzule, iskazuju se negativni efekti proistekli iz zaštite potraživanja, plasmana i obaveza, putem valutne klauzule.

(6) Na računu 569 - Ostali finansijski rashodi, iskazuju se drugi finansijski rashodi za koje nije propisan poseban račun u okviru računa grupe 56.

Član 49

(1) Na računima grupe 57 - Ostali rashodi i gubici, iskazuju se gubici po osnovu otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme, nematerijalnih sredstava, investicionih nekretnina, bioloških sredstava, stalnih sredstava namijenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja, gubici po osnovu finansijskih sredstava i ulaganja u povezana lica, te gubici od prodaje materijala, manjkovi, gubici od derivatnih finansijskih instrumenata, rashodi po osnovu direktnog otpisa potraživanja i ostali nepomenuti rashodi.

(2) Na računu 570 - Gubici po osnovu otuđenja nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja i opreme, iskazuje se neotpisana vrijednost i dodatni troškovi prodatih, rashodovanih i/ili otpisanih nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja i opreme koji nisu pokriveni prihodom od prodaje, na teret ovog računa, računa ispravke vrijednosti u okviru računa 01 - Nematerijalna sredstva i 02 - Nekretnine, postrojenja i oprema, računa potraživanja za izvršenu prodaju i sl., u korist odgovarajućeg računa na kojem se vode nematerijalna sredstva, nekretnine, postrojenja i oprema.

(3) Na računu 571 - Gubici po osnovu otuđenja investicionih nekretnina, iskazuje se sadašnja vrijednost prodatih investicionih nekretnina, umanjena za iznos prodajne vrijednosti, odnosno sadašnja vrijednost rashodovanih i/ ili otpisanih investicionih nekretnina, u korist računa grupe 03 - Investicione nekretnine.

(4) Na računu 572 - Gubici po osnovu otuđenja bioloških sredstava, iskazuju se neotpisana vrijednost i dodatni troškovi prodatih, rashodovanih i/ili otpisanih bioloških sredstava koji nisu pokriveni prihodom od prodaje, na teret ovog računa, računa ispravke vrijednosti u okviru grupe računa 05 - Biološka sredstva i računa potraživanja za izvršenu prodaju, u korist odgovarajućeg računa na kojem se vode biološka sredstva.

(5) Na računu 573 - Gubici po osnovu otuđenja stalnih sredstava namijenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja, iskazuje se sadašnja vrijednost stalnih sredstava namijenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja, umanjena za njihovu prodajnu vrijednost, u korist računa grupe 14 - Stalna sredstva namijenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja. Pravna lica i preduzetnici su dužni analitički razraditi račun 573, razdvajajući gubitke od stalnih sredstava namijenjenih prodaji i gubitke od sredstava poslovanja koje se obustavlja.

(6) Na računu 574 - Gubici od otuđenja finansijskih sredstava i ulaganja u povezana lica, iskazuju se gubici po osnovu prodaje finansijskih sredstava po amortizovanoj vrijednosti, finansijskih sredstava po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, finansijskih sredstava po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, ulaganja u kapital zavisnih subjekata, ulaganja u kapital pridruženih subjekata i ulaganja u kapital zajedničkih poduhvata, a što predstavlja razliku između knjigovodstvene vrijednosti ovih sredstava, iskazane na računima grupa 06 - Dugoročni finansijski plasmani i 23 - Kratkoročni finansijski plasmani, i postignute prodajne cijene.

(7) Na računu 575 - Gubici po osnovu prodaje materijala, iskazuje se razlika između knjigovodstvene i prodajne vrijednosti prodatog materijala, uz odobrenje odgovarajućeg računa

grupe 10 - Zalihe materijala, odnosno računa 510 ukoliko se evidencija o početnom stanju, nabavci i trošenju materijala vodi na računima u okviru Klase 9 - Obračun troškova i učinaka.

(8) Na računu 576 - Manjkovi, iskazuju se svi manjkovi sredstava koji se utvrde na osnovu redovnog ili vanrednog popisa, u korist računa sredstava na kojim je manjak utvrđen. Manjkovi zaliha učinaka evidentiraju se u korist računa 630.

(9) Na računu 577 - Gubici od derivatnih finansijskih instrumenata, iskazuju se gubici po osnovu promjene fer vrijednosti instrumenata zaštite fer vrijednosti i ostalih derivatnih finansijskih instrumenata koji ne predstavljaju instrumente zaštite, te gubici po osnovu trgovanja derivatima.

Smanjenje fer vrijednosti derivatnih finansijskih instrumenata knjiži se u korist računa 214 - Derivatna finansijska sredstva ili u korist računa 428 - Derivatne finansijske obaveze, a na teret računa 577 - Gubici od derivatnih finansijskih instrumenata. Knjiženje smanjenja fer vrijednosti derivatnih finansijskih instrumenata u korist računa 214 - Derivatna finansijska sredstva može se sprovesti pod uslovom da se tim knjiženjem (posmatrano na nivou pojedinačnog ugovora) ovaj račun ne dovede u potražno stanje. Ukoliko je smanjenje fer vrijednosti derivatnog finansijskog instrumenta (posmatrano na nivou pojedinačnog ugovora) veće od prethodnog stanja na računu 214 - Derivatna finansijska sredstva, u korist ovog računa može se na ime smanjenja fer vrijednosti knjižiti iznos u visini stanja na računu 214 - Derivatna finansijska sredstva, a razlika iznad tog iznosa u korist računa 428 - Derivatne finansijske obaveze.

(10) Na računu 578 - Rashodi po osnovu direktnog otpisa potraživanja od kupaca, iskazuju se rashodi po osnovu direktnog otpisa potraživanja od konkretnog kupca, u korist računa potraživanja u skladu sa računovodstvenom politikom pravnog lica ili preduzetnika.

(11) Na računu 579 - Rashodovanja na zalihama materijala i robe, gubici od prestanka priznavanja sredstava uzetih u zakup i ostali rashodi, iskazuju se rashodi po osnovu kalamiteta, rastura, kvara i loma zaliha, gubici nastali prestankom priznavanja sredstava uzetih u zakup, kao i ostali rashodi koji nisu posebno obuhvaćeni grupom računa 57.

Član 50

(1) Na računima grupe 58 - Rashodi/gubici od usklađivanja vrijednosti sredstava, iskazuju se negativni efekti vrijednosnih usklađivanja nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina i bioloških sredstava, dugoročnih i kratkoročnih finansijskih sredstava, zaliha, kao i ostalih sredstava, u skladu sa MRS 36, MSFI 9 i drugim relevantnim MRS/MSFI i usvojenom računovodstvenom politikom, prema nazivima računa ove grupe.

(2) Na računu 580 - Obezvredjenje nematerijalnih sredstava, iskazuje se obezvredjenje nematerijalnih sredstava u korist računa 019 - Ispravka vrijednosti nematerijalnih sredstava.

(3) Na računu 581 - Obezvredjenje nekretnina, postrojenja i opreme, iskazuje se obezvredjenje nekretnina, postrojenja i opreme koji se vode po nabavnoj vrijednosti, u korist računa 029 - Ispravka vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme, kao i gubici od promjene revalorizovane vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za koje nema postojećih revalorizacionih rezervi, u korist računa 029 - Ispravka vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme, a za koje nema postojećih revalorizacionih rezervi.

(4) Na računu 582 - Obezvredenje investicionih nekretnina koje se vrednuju po nabavnoj vrijednosti, iskazuje se iznos obezvredjenja investicionih nekretnina koje se amortizuju, u korist računa 039 - Ispravka vrijednosti investicionih nekretnina.

(5) Na računu 583 - Obezvredenje bioloških sredstava koja se vrednuju po nabavnoj vrijednosti, iskazuje se obezvredenje bioloških sredstava koja se amortizuju, u korist računa 059 - Ispravka vrijednosti bioloških sredstava.

(6) Na računu 584 - Gubici od usklađivanja vrijednosti dugoročnih finansijskih sredstava, iskazuju se kreditni gubici (obezvredenje) od dugoročnih finansijskih sredstava po amortizovanoj vrijednosti, kreditni gubici (obezvredenje) od dugoročnih finansijskih sredstava po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, gubici od prestanka priznavanja dugoročnih finansijskih sredstava po amortizovanoj vrijednosti (usljed modifikacije), gubici od modifikacija dugoročnih finansijskih sredstava po amortizovanoj vrijednosti koje nisu rezultirale prestankom priznavanja, te gubici od reklasifikacija dugoročnih finansijskih sredstava između poslovnih modela, a sve u skladu sa MSFI 9.

(7) Na računu 585 - Gubici od usklađivanja vrijednosti zaliha materijala i robe, u korist ispravke vrijednosti zaliha materijala i robe, iskazuje se razlika između niže neto prodajne vrijednosti i više nabavne vrijednosti tih zaliha, u skladu sa MRS 2 i drugim relevantnim MRS/ MSFI.

(8) Na računu 586 - Gubici od usklađivanja vrijednosti kratkoročnih finansijskih sredstava (isključujući potraživanja od kupaca), iskazuju se kreditni gubici (obezvredenje) od kratkoročnih finansijskih sredstava po amortizovanoj vrijednosti (isključujući potraživanja od kupaca) i smanjenje vrijednosti finansijskih sredstava po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, u skladu sa MSFI 9.

(9) Na računu 587 - Gubici od usklađivanja vrijednosti potraživanja od kupaca, iskazuju se kreditni gubici (obezvredenje) od potraživanja od kupaca, u skladu sa MSFI 9, u korist računa 209 - Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca.

(10) Na računu 588 - Gubici od usklađivanja vrijednosti stalnih sredstava namijenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja, iskazuju se gubici nastali pri usklađivanju vrijednosti stalnih sredstava namijenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja prije njihove prodaje, u skladu sa MSFI 5.

(11) Na računu 589 - Gubici od usklađivanja vrijednosti ostalih finansijskih i nefinansijskih sredstava, iskazuju se gubici od usklađivanja vrijednosti / obezvredenje ostalih sredstava koja nisu obuhvaćena drugim računima grupe 58, uključujući i kumulativne negativne efekte vrednovanja finansijskih sredstava, koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, koji se prenose u bilans uspjeha usljed otuđenja ovih sredstava.

Član 51

(1) Na računima grupe 59 - Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina i prenos rashoda, iskazuju se rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika, rashodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina i prenos rashoda.

(2) Na računu 590 - Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika, iskazuju se efekti promjena računovodstvenih politika, isključivo ukoliko je tako propisano određenim MSFI ili

ukoliko je neizvodljivo utvrditi efekte na početno stanje uporednog izvještajnog perioda, u skladu sa MRS 8.

(3) Na računu 591 - Rashodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina, iskazuju se rashodi po osnovu ispravljanja utvrđenih grešaka iz ranijih godina koje nisu materijalno značajne, te materijalno značajni efekti ispravljanja grešaka iz ranijih godina, isključivo ukoliko je neizvodljivo utvrditi efekte na početno stanje uporednog izvještajnog perioda, u skladu sa MRS 8.

(4) Na računu 599 - Prenos rashoda, iskazuje se prenos rashoda sa računa grupa 50 do 59, u korist ovog računa, na teret računa 711 - Ukupni rashodi.

7. Klasa 6 - Prihodi

Član 52

(1) Na računima grupe 60 - Prihodi od prodaje robe, iskazuju se prihodi od prodaje robe i prihodi od prodaje stalnih sredstava namijenjenih prodaji na domaćem i inostranom tržištu, prema nazivima računa ove grupe. Ovi prihodi se priznaju i vrednuju u skladu sa MSFI 15 i drugim relevantnim MRS/MSFI.

(2) Pravna lica i preduzetnici su dužni da na analitičkim računima u okviru svakog sintetičkog računa grupe iz stava 1. ovog člana obezbijede podatke o prihodima koji se priznaju u momentu transakcije i razgraničenim prihodima koji se priznaju tokom vremena.

(3) Na računu 600 - Prihodi od prodaje robe povezanim licima, iskazuju se prihodi od prodaje robe povezanim licima koja pripadaju grupi kojoj i samo pravno lice pripada, bilo kao matično društvo ili kao član grupe.

(4) Na računu 601 - Prihodi od prodaje robe u Republici Srpskoj, iskazuju se prihodi od prodaje robe fizičkim licima i kupcima koji imaju sjedište u Republici Srpskoj, osim povezanim licima.

(5) Na računu 602 - Prihodi od prodaje robe u Federaciji BiH, iskazuju se prihodi od prodaje robe fizičkim licima, koji su ostvareni u poslovnim jedinicama na teritoriji Federacije BiH, kupcima koji imaju sjedište u Federaciji BiH i njihovim poslovnim jedinicama koje se nalaze na teritoriji Republike Srpske, osim povezanim licima.

(6) Na računu 603 - Prihodi od prodaje robe u Brčko Distriktu BiH, iskazuju se prihodi od prodaje robe fizičkim licima, koji su ostvareni u poslovnim jedinicama na teritoriji Brčko Distrikta BiH, kupcima koji imaju sjedište u Brčko Distriktu BiH i njihovim poslovnim jedinicama koje se nalaze na teritoriji Republike Srpske, osim povezanim licima.

(7) Na računu 604 - Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu, iskazuju se prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu, osim povezanim licima.

(8) Na računu 605 - Odobreni popusti i rabati, iskazuju se svi popusti i rabati odobreni kupcima po osnovu prodaje robe, bilo da je riječ o gotovinskim popustima i rabatima ili periodičnim popustima i rabatima u skladu sa ugovorima sa kupcima. Popusti i rabati se knjiže na teret ovog konta, koji je umanjujuća stavka prihoda.

Član 53

(1) Na računima grupe 61 - Prihodi od prodaje proizvoda, iskazuju se prihodi od prodaje proizvoda na domaćem i inostranom tržištu, prema nazivima računa ove grupe.

Ovi prihodi priznaju se i vrednuju u skladu sa MSFI 15 i drugim relevantnim MRS/MSFI.

(2) Pravna lica i preduzetnici su dužni da na analitičkim računima u okviru svakog sintetičkog računa grupe iz stava 1. ovog člana obezbijede podatke o prihodima koji se priznaju u momentu transakcije i razgraničenim prihodima koji se priznaju tokom vremena.

(3) Na račun 610 - Prihodi od prodaje proizvoda povezanim licima, iskazuju se prihodi od prodaje proizvoda povezanim licima koja pripadaju grupi kojoj i samo pravno lice pripada, bilo kao matično društvo ili kao član grupe.

(4) Na račun 611 - Prihodi od prodaje proizvoda u Republici Srpskoj, iskazuju se prihodi od prodaje proizvoda fizičkim licima i kupcima koji imaju sjedište u Republici Srpskoj, osim povezanim licima.

(5) Na račun 612 - Prihodi od prodaje proizvoda u Federaciji BiH, iskazuju se prihodi od prodaje proizvoda fizičkim licima, koji su ostvareni u poslovnim jedinicama na teritoriji Federacije BiH, kupcima koji imaju sjedište u Federaciji BiH i njihovim poslovnim jedinicama koje se nalaze na teritoriji Republike Srpske, osim povezanim licima.

(6) Na račun 613 - Prihodi od prodaje proizvoda u Brčko Distriktu BiH, iskazuju se prihodi od prodaje proizvoda fizičkim licima, koji su ostvareni u poslovnim jedinicama na teritoriji Brčko Distrikta BiH, kupcima koji imaju sjedište u Brčko Distriktu BiH i njihovim poslovnim jedinicama koje se nalaze na teritoriji Republike Srpske, osim povezanim licima.

(7) Na račun 614 - Prihodi od prodaje proizvoda na inostranom tržištu, iskazuju se prihodi od prodaje gotovih proizvoda na inostranom tržištu, osim povezanim licima.

(8) Na račun 615 - Odobreni popusti i rabati, iskazuju se svi popusti i rabati odobreni kupcima po osnovu prodaje proizvoda, bilo da je riječ o gotovinskim popustima i rabatima ili periodičnim popustima i rabatima u skladu sa ugovorima sa kupcima. Popusti i rabati se knjiže na teret ovog konta, koji je umanjujuća stavka prihoda.

Član 54

(1) Na računima grupe 62 - Prihodi od pruženih usluga, iskazuju se prihodi od pruženih usluga na domaćem i inostranom tržištu, prema nazivima računa ove grupe. Ovi prihodi priznaju se i vrednuju u skladu sa MSFI 15 i drugim relevantnim MRS/MSFI.

(2) Pravna lica i preduzetnici su dužni da na analitičkim računima u okviru svakog sintetičkog računa grupe iz stava 1. ovog člana obezbijede podatke o prihodima koji se priznaju u momentu transakcije i razgraničenim prihodima koji se priznaju tokom vremena.

(3) Na račun 620 - Prihodi od pruženih usluga povezanim licima, iskazuju se prihodi od pruženih usluga povezanim licima koja pripadaju grupi kojoj i samo pravno lice pripada, bilo kao matično društvo ili kao član grupe.

(4) Na računu 621 - Prihodi od pruženih usluga u Republici Srpskoj, iskazuju se prihodi od pruženih usluga fizičkim licima i kupcima koji imaju sjedište u Republici Srpskoj, osim povezanim licima.

(5) Na računu 622 - Prihodi od pruženih usluga u Federaciji BiH, iskazuju se prihodi od pruženih usluga fizičkim licima, koji su ostvareni u poslovnim jedinicama na teritoriji Federacije BiH, kupcima koji imaju sjedište u Federaciji BiH i njihovim poslovnim jedinicama koje se nalaze na teritoriji Republike Srpske, osim povezanim licima.

(6) Na računu 623 - Prihodi od pruženih usluga u Brčko Distriktu BiH, iskazuju se prihodi od pruženih usluga fizičkim licima, koji su ostvareni u poslovnim jedinicama na teritoriji Brčko Distrikta BiH, kupcima koji imaju sjedište u Brčko Distriktu BiH i njihovim poslovnim jedinicama koje se nalaze na teritoriji Republike Srpske, osim povezanim licima.

(7) Na računu 624 - Prihodi od pruženih usluga na inostranom tržištu, iskazuju se prihodi od pruženih usluga na inostranom tržištu, osim povezanim licima.

(8) Na računu 625 - Odobreni popusti i rabati, iskazuju se svi popusti i rabati odobreni kupcima po osnovu pruženih usluga, bilo da je riječ o gotovinskim popustima i rabatima ili periodičnim popustima i rabatima u skladu sa ugovorima s kupcima. Popusti i rabati se knjiže na teret ovog konta, koji je umanjujuća stavka prihoda.

Član 55

(1) Na računima grupe 63 - Promjena vrijednosti zaliha gotovih proizvoda, nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i nedovršenih usluga, iskazuje se povećanje ili smanjenje vrijednosti zaliha gotovih proizvoda, nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i nedovršenih usluga, na kraju obračunskog perioda u odnosu na početak perioda.

(2) Na računu 630 - Povećanje vrijednosti zaliha gotovih proizvoda, nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i nedovršenih usluga, iskazuje se povećanje vrijednosti zaliha gotovih proizvoda, nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i nedovršenih usluga na kraju obračunskog perioda u odnosu na početak perioda, na teret računa 110 - Nedovršena proizvodnja, 111 - Poluproizvodi, 112 - Nedovršene usluge i 120 - Gotovi proizvodi.

(3) Na računu 631 - Smanjenje vrijednosti zaliha gotovih proizvoda, nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i nedovršenih usluga, iskazuje se smanjenje vrijednosti zaliha gotovih proizvoda, nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i nedovršenih usluga na kraju obračunskog perioda u odnosu na početak perioda, u korist računa 110 - Nedovršena proizvodnja, 111 - Poluproizvodi, 112 - Nedovršene usluge i 120 - Gotovi proizvodi.

Član 56

(1) Na grupi računa 64 - Promjena fer vrijednosti investicionih nekretnina i bioloških sredstava koji se ne amortizuju, iskazuje se promjena (povećanje ili smanjenje) fer vrijednosti investicionih nekretnina i bioloških sredstava, u skladu sa MRS 40, MRS 41 i drugim relevantnim MRS/MSFI.

(2) Na računu 640 - Povećanje fer vrijednosti investicionih nekretnina koje se ne amortizuju, iskazuje se povećanje vrijednosti ovih nekretnina, na teret računa 039 - Ispravka vrijednosti investicionih nekretnina.

(3) Na računu 641 - Povećanje fer vrijednosti bioloških sredstava koja se ne amortizuju, iskazuje se povećanje vrijednosti bioloških sredstava, na teret računa 059 - Ispravka vrijednosti bioloških sredstava.

(4) Na računu 642 - Smanjenje fer vrijednosti investicionih nekretnina koje se ne amortizuju, iskazuje se smanjenje vrijednosti ovih sredstava, u korist računa 039 - Ispravka vrijednosti investicionih nekretnina.

(5) Na računu 643 - Smanjenje fer vrijednosti bioloških sredstava koja se ne amortizuju, iskazuje se smanjenje vrijednosti ovih sredstava, u korist računa 059 - Ispravka vrijednosti bioloških sredstava.

Član 57

(1) Na računima grupe 65 - Ostali poslovni prihodi, iskazuju se prihodi po osnovu potraživanja od državnih organa i organizacija po osnovu premija, subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja poreskih dažbina, prihodi od zakupnina, prihodi od donacija, prihodi od članarina, prihodi od tantijema i licencnih prava, prihodi iz namjenskih izvora finansiranja i poslovni prihodi po drugim osnovama. Ovi prihodi se vrednuju prema MRS 20, MRS 15 i drugim relevantnim MRS i usvojenom računovodstvenom politikom.

(2) Na računu 650 - Prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, podsticaja i slično, iskazuju se ovi prihodi na teret računa 223 - Potraživanja od državnih organa i organizacija ili 241 - Račun kod ovlašćene organizacije za platni promet - domaća valuta.

(3) Na računu 651 - Prihodi od zakupnine, iskazuju se obračunati prihodi od zakupnina, a kod pravnih lica i preduzetnika kojima je prihod od zakupnina značajan u odnosu na ukupne prihode, prihod od zakupa se iskazuje u okviru grupe računa 62 - Prihodi od pruženih usluga.

(4) Na računu 652 - Prihodi od donacija, iskazuje se vrijednost ukinutih odloženih prihoda sa računa 493 - Razgraničeni prihodi po osnovu primljenih donacija, u skladu sa MRS 20 i ostalim relevantnim MRS/MSFI.

(5) Na računu 653 - Prihodi od članarina, iskazuju se prihodi od članarina poslovnih i drugih udruženja.

(6) Na računu 654 - Prihodi od tantijema i licencnih prava, iskazuju se prihodi od naknada po osnovu omogućavanja drugim korišćenja patenata, žigova, autorskih i ostalih prava.

(7) Na računu 655 - Prihodi iz namjenskih izvora finansiranja, iskazuju se prihodi koji potiču od namjenskih izvora finansiranja.

(8) Na računu 656 - Prihodi od dividendi, iskazuju se prihodi po osnovu dividende od akcija i poslovnih udjela (razdvojenih na dividende od zavisnih društava, od pridruženih društava i od zajedničkih poduhvata), kao i od finansijskih sredstava kroz ostali ukupni rezultat i od finansijskih sredstava po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

(9) Na računu 657 - Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe, gotovih proizvoda ili usluga, iskazuju se prihodi po osnovu upotrebe robe, proizvoda i usluga za nematerijalna sredstva, za stalna sredstva, za materijal, za prenos obrtnog u osnovno stado i za usluge sopstvenog transporta izvršenog prilikom nabavke materijala i robe, kao i za reprezentaciju.

(10) Na računu 659 - Ostali prihodi po drugim osnovama, iskazuju se ostali poslovni prihodi za koje nije predviđen poseban račun u okviru računa grupe 65.

Član 58

(1) Na računima grupe 66 - Finansijski prihodi, iskazuju se prihodi po osnovu kamata, kasa skonta, pozitivnih kursnih razlika, pozitivni efekti po osnovu valutne klauzule i ostali finansijski prihodi.

(2) Na računu 660 - Prihodi od kamata od povezanih lica, iskazuju se prihodi kamata po kreditima, po potraživanjima iz dužničko-povjerilačkih odnosa, zatezne i druge kamate, kao i prihodi kamata po lizingu kod davaoca lizinga, iz odnosa sa povezanim licima koja pripadaju grupi kojoj i samo pravno lice pripada, bilo kao matično društvo ili kao član grupe.

(3) Na računu 661 - Prihodi od kamata od nepovezanih lica, iskazuju se prihodi kamata po kreditima, po potraživanjima iz dužničko-povjerilačkih odnosa, zatezne i druge kamate, kao i prihodi kamata po lizingu kod davaoca lizinga, iz odnosa sa ostalim, nepovezanim licima.

(4) Na računu 662 - Pozitivne kursne razlike, iskazuju se pozitivne kursne razlike po osnovu potraživanja i obaveza u obračunskom periodu.

(5) Na računu 663 - Prihodi od efekata valutne klauzule, iskazuju se pozitivni efekti proistekli iz zaštite potraživanja, plasmana i obaveza valutnom klauzulom.

(6) Na računu 669 - Ostali finansijski prihodi, iskazuju se ostali finansijski prihodi za koje nije propisan poseban račun u okviru računa grupe 66.

Član 59

(1) Na računima grupe 67 - Ostali prihodi i dobiti, iskazuju se dobiti po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme, nematerijalnih sredstava, investicionih nekretnina, bioloških sredstava, stalnih sredstava namijenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja, dobiti po osnovu finansijskih sredstava i ulaganja u povezana lica, te dobiti od prodaje materijala, viškovi, dobiti od derivatnih finansijskih instrumenata, naplaćena ranije otpisana potraživanja, prihodi od smanjenja obaveza, prihodi od ukidanja rezervisanja i ostali nepomenuti prihodi.

(2) Na računu 670 - Dobiti po osnovu prodaje nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja i opreme, iskazuju se dobiti od prodaje ovih sredstava u iznosu za koji prodajna cijena premašuje neotpisani iznos sredstava i troškove prodaje.

(3) Na računu 671 - Dobiti po osnovu prodaje investicionih nekretnina, iskazuju se dobiti od prodaje investicionih nekretnina koje se vrednuju po nabavnoj vrijednosti u iznosu za koji prodajna cijena premašuje neotpisani iznos sredstava i troškove prodaje.

(4) Na računu 672 - Dobiti po osnovu prodaje bioloških sredstava, iskazuju se dobiti od prodaje bioloških sredstava koje se vrednuju po nabavnoj vrijednosti u iznosu za koji prodajna cijena premašuje neotpisani iznos sredstava i troškove prodaje.

(5) Na računu 673 - Dobiti po osnovu prodaje stalnih sredstava namijenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja, iskazuju se dobiti nastali pri prodaji stalnih sredstava namijenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja. Pravna lica i preduzetnici su dužni analitički

razraditi račun 673, razdvajajući dobitke od stalnih sredstava namijenjenih prodaji i dobitke od sredstava poslovanja koje se obustavlja.

(6) Na računu 674 - Dobici od prodaje finansijskih sredstava i ulaganja u povezana lica, iskazuju se dobiti po osnovu prodaje finansijskih sredstava po amortizovanoj vrijednosti, finansijskih sredstava po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, finansijskih sredstava po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, ulaganja u kapital zavisnih subjekata, ulaganja u kapital pridruženih subjekata i ulaganja u kapital zajedničkih poduhvata, a što predstavlja razliku između knjigovodstvene vrijednosti ovih sredstava, iskazane na računima grupa 06 - Dugoročni finansijski plasmani i 23 - Kratkoročni finansijski plasmani, i postignute prodajne cijene.

(7) Na računu 675 - Dobici po osnovu prodaje materijala, iskazuje se razlika u prodajnoj cijeni ostvarenoj prodajom materijala u odnosu na njegovu knjigovodstvenu vrijednost.

(8) Na računu 676 - Viškovi, iskazuju se viškovi sredstava koji se utvrde na osnovu redovnog ili vanrednog popisa. Viškovi zaliha učinaka evidentiraju se na teret računa 631

(9) Na računu 677 - Dobici od naplaćenih ranije otpisanih potraživanja, iskazuju se prihodi po osnovu naknadne naplate ranije otpisanih potraživanja. <https://advokat-prnjavorac.com>

(10) Na računu 678 - Dobici od derivatnih finansijskih instrumenata, iskazuju se dobiti po osnovu promjene fer vrijednosti instrumenata zaštite fer vrijednosti i ostalih derivatnih finansijskih instrumenata koji ne predstavljaju instrumente zaštite, te dobiti po osnovu trgovanja derivatima. Povećanje fer vrijednosti derivatnih finansijskih instrumenata knjiži se na teret računa 214 - Derivatna finansijska sredstva ili na teret računa 428 - Derivatne finansijske obaveze, a u korist računa 678 - Dobici od derivatnih finansijskih instrumenata. Knjiženje povećanja fer vrijednosti pojedinog derivatnog instrumenta zaduženjem računa 214 - Derivatna finansijska sredstva sprovodi se pod uslovom da u prethodnom periodu po istom instrumentu nije nastala derivatna finansijska obaveza. U tome slučaju, utvrđeno povećanje fer vrijednosti na datum izvještavanja knjižiće se na teret računa 428 - Derivatne finansijske obaveze, kao smanjenje derivatne finansijske obaveze nastale u prethodnom periodu, a tek eventualna razlika na teret računa 214 - Derivatna finansijska sredstva.

(11) Na računu 679 - Prihodi od otpisa obaveza, ukidanja neiskorišćenih rezervisanja, dobiti od prestanka priznavanja sredstava uzetih u zakup i ostali nepomenuti prihodi, iskazuju se prihodi po osnovu otpisa obaveza, ukidanja neiskorišćenih rezervisanja, dobiti nastali prestankom priznavanja sredstava uzetih u zakup i ostali nepomenuti prihodi u okviru računa grupe 67.

Član 60

(1) Na računima grupe 68 - Prihodi/dobici od usklađivanja vrijednosti sredstava, iskazuju se pozitivni efekti vrijednosnih usklađivanja nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina i bioloških sredstava, dugoročnih i kratkoročnih finansijskih sredstava, zaliha, kao i ostalih sredstava, u skladu sa MRS 36, MSFI 9 i drugim relevantnim MRS/MSFI i usvojenom računovodstvenom politikom.

(2) Na računu 680 - Dobici od umanjenja ranije priznatih gubitaka usljed obezvređenja nematerijalnih sredstava, iskazuje se dio povećanja vrijednosti nematerijalnih sredstava do visine ranijih obezvređenja ovih sredstava knjiženih na računu 580 - Obezvređenje nematerijalnih sredstava.

(3) Na računu 681 - Dobici od umanjenja ranije priznatih gubitaka usljed obezvređenja nekretnina, postrojenja i opreme, iskazuje se dio povećanja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme do visine ranijeg obezvređenja iskazanog na računu 581 - Obezvređenje nekretnina, postrojenja i opreme.

(4) Na računu 682 - Dobici od umanjenja ranije priznatih gubitaka usljed obezvređenja investicionih nekretnina koje se vrednuju po nabavnoj vrijednosti, iskazuje se dio povećanja vrijednosti investicionih nekretnina do visine ranijeg obezvređenja iskazanog na računu 582 - Obezvređenje investicionih nekretnina koje se vrednuju po nabavnoj vrijednosti.

(5) Na računu 683 - Dobici od umanjenja ranije priznatih gubitaka usljed obezvređenja bioloških sredstava koja se mjere po nabavnoj vrijednosti, iskazuje se dio povećanja vrijednosti bioloških sredstava do visine ranijeg obezvređenja iskazanog na računu 583 - Obezvređenje bioloških sredstava koja se vrednuju po nabavnoj vrijednosti.

(6) Na računu 684 - Dobici od usklađivanja vrijednosti dugoročnih finansijskih sredstava, iskazuju se dobici po osnovu smanjenja ranije priznatih kreditnih gubitaka od dugoročnih finansijskih sredstava po amortizovanoj vrijednosti i dugoročnih finansijskih sredstava po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, dobici od prestanka priznavanja dugoročnih finansijskih sredstava po amortizovanoj vrijednosti (usljed modifikacije), dobici od modifikacija dugoročnih finansijskih sredstava po amortizovanoj vrijednosti koje nisu rezultirale prestankom priznavanja, te dobici od reklasifikacija dugoročnih finansijskih sredstava između poslovnih modela do visine ranije iskazanih gubitaka na računu 584 - Gubici od usklađivanja vrijednosti dugoročnih finansijskih sredstava, u skladu sa MSFI 9.

(7) Na računu 685 - Dobici od usklađivanja vrijednosti zaliha materijala i robe, iskazuje se, na teret računa ispravke vrijednosti, povećanje neto prodajne vrijednosti ovih zaliha na kraju obračunskog perioda, u skladu sa MRS 2, do visine njihove nabavne vrijednosti.

(8) Na računu 686 - Dobici od usklađivanja vrijednosti kratkoročnih finansijskih sredstava (isključujući potraživanja od kupaca), iskazuju se dobici po osnovu smanjenja ranije priznatih kreditnih gubitaka od kratkoročnih finansijskih sredstava po amortizovanoj vrijednosti i povećanje vrijednosti finansijskih sredstava po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, u skladu sa MSFI 9.

(9) Na računu 687 - Dobici od umanjenja ranije priznatih kreditnih gubitaka usljed obezvređenja potraživanja od kupaca, iskazuju se dobici po osnovu smanjenja ranije priznatih kreditnih gubitaka od potraživanja od kupaca, u skladu sa MSFI 9.

(10) Na računu 688 - Dobici od usklađivanja vrijednosti stalnih sredstava namijenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja, iskazuju se dobici nastali pri usklađivanju vrijednosti stalnih sredstava namijenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja prije njihove prodaje, u skladu sa MSFI 5.

(11) Na računu 689 - Dobici od usklađivanja vrijednosti ostalih finansijskih i nefinansijskih sredstava, iskazuju se dobici nastali pri usklađivanju vrijednosti ostalih sredstava koja nisu obuhvaćena drugim računima grupe 68, uključujući i kumulativne pozitivne efekte vrednovanja finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, koji se prenose u bilans uspjeha usljed otuđenja ovih sredstava.

Član 61

(1) Na računima grupe 69 - Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina i prenos prihoda, iskazuju se efekti promjene računovodstvenih politika, ispravke grešaka iz ranijih godina i prenos prihoda.

(2) Na računu 690 - Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika, iskazuju se efekti promjena računovodstvenih politika, isključivo ukoliko je tako propisano određenim MSFI ili ukoliko je neizvodljivo utvrditi efekte na početno stanje uporednog izvještajnog perioda, u skladu sa MRS 8.

(3) Na računu 691 - Prihodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina, iskazuju se prihodi po osnovu ispravljanja naknadno utvrđenih grešaka iz ranijih godina koje nisu materijalno značajne, kao i materijalno značajni efekti ispravljanja grešaka iz ranijih godina, isključivo ukoliko je neizvodljivo utvrditi efekte na početno stanje uporednog izvještajnog perioda, u skladu sa MRS 8.

(4) Na računu 699 - Prenos prihoda, iskazuje se prenos prihoda sa računa grupe 60 do 69, na teret ovog računa, u korist računa 710 - Ukupni prihodi.

8. Klasa 7 - Otvaranje i zaključak računa stanja i uspjeha

Član 62

(1) Na računima grupe 70 - Otvaranje glavne knjige, iskazuju se početna stanja pojedinih pozicija aktive i pasive na početku svake nove poslovne godine ili u toku godine pri otpočinjanju poslovanja novog pravnog lica i preduzetnika.

(2) Na računu 700 - Račun otvaranje glavne knjige finansijskog računovodstva, iskazuju se stanja početnih pozicija aktive i pasive na početku svake nove poslovne godine ili u toku godine prilikom otpočinjanja poslovanja novog pravnog lica i preduzetnika. Otvaranje glavne knjige vrši se zaduženjem računa 700 u korist računa glavne knjige sa pasivnim saldonom, odnosno na teret računa glavne knjige sa aktivnim početnim saldonom, a u korist računa 700. Poslije otvaranja svih računa glavne knjige zbir dugovne i potražne strane računa 700 jednak je zbiru bilansa stanja na osnovu kojeg se vrši otvaranje računa glavne knjige.

Član 63

(1) Na računima grupe 71 - Zaključak računa uspjeha, iskazuje se zaključak računa rashoda i prihoda.

(2) Na računu 710 - Ukupni prihodi, iskazuje se zaključak računa prihoda, u korist ovog računa, na teret računa 699 - Prenos prihoda.

(3) Na računu 711 - Ukupni rashodi, iskazuje se zaključak računa rashoda, na teret ovog računa, u korist računa 599 - Prenos rashoda.

(4) Na računu 712 - Prenos ukupnog rezultata, iskazuje se prenos dobitka na kraju obračunskog perioda, zaduženjem ovog računa, u korist računa 720 - Bruto dobit ili gubitak, odnosno na teret računa 720 - Bruto dobit ili gubitak, u korist ovog računa, ako je ostvaren gubitak.

Član 64

- (1) Na računima grupe 72 - Obračun dobiti ili gubitka, iskazuju se ostvarena dobit ili gubitak na kraju obračunskog perioda, tekući i odloženi porez na dobit, obračunate međuidividue i drugi vidovi raspodjele dobiti i prenos dobiti ili gubitka.
- (2) Na računu 720 - Bruto dobit ili gubitak, iskazuje se ostvarena dobit ili gubitak na kraju obračunskog perioda, u korist ili na teret ovog računa, a na teret ili u korist računa 712 - Prenos ukupnog rezultata.
- (3) Na računu 721 - Porez na dobit, iskazuju se poreski rashodi tekućeg perioda obračunati u skladu sa poreskim propisima, na teret ovog računa, u korist računa 481 - Obaveze za porez na dobit.
- (4) Na računu 722 - Efekat smanjenja odloženih poreskih sredstava, iskazuje se smanjenje odloženih poreskih sredstava iz prethodnih godina (privremene poreske razlike koje se mogu odbiti u budućim periodima, a koje utiču na tekući porez na dobit), na teret ovog računa, u korist računa 090 - Odložena poreska sredstva.
- (5) Na računu 723 - Efekat povećanja odloženih poreskih sredstava, iskazuje se povećanje odloženih poreskih sredstava u tekućoj godini (privremene poreske razlike koje se mogu odbiti u budućim periodima, a koje utiču na tekući porez na dobit), u korist ovog računa, na teret računa 090 - Odložena poreska sredstva.
- (6) Na računu 724 - Efekat povećanja odloženih poreskih obaveza, iskazuje se povećanje odloženih poreskih obaveza u tekućoj godini (privremene razlike oporezive u budućim periodima, a koje utiču na tekući porez na dobit), na teret ovog računa, u korist računa 407 - Odložene poreske obaveze.
- (7) Na računu 725 - Efekat smanjenja odloženih poreskih obaveza, iskazuje se smanjenje odloženih poreskih obaveza iz prethodnih godina (privremene razlike oporezive u budućim periodima, a koje utiču na tekući porez na dobit), u korist ovog računa, na teret računa 407 - Odložene poreske obaveze.
- (8) Na računu 726 - Obračunate međuidividue i drugi vidovi raspodjele dobiti u toku perioda, iskazuju se dividende, učešća u dobiti i neto prihod od samostalne djelatnosti, obračunati u toku godine. Ako se iznos izvršenih isplata ne može pokriti iz ostvarene dobiti, nepokriveni iznos se na kraju obračunskog perioda prenosi na teret odgovarajućeg računa grupe 22 - Druga kratkoročna potraživanja.
- (9) Na računu 727 - Prenos dobiti ili gubitka, iskazuje se ostvarena dobit ili gubitak na kraju obračunskog perioda zaduženjem ili odobrenjem ovog računa, u korist ili na teret računa: 720 - Bruto dobit ili gubitak, 721 - Porez na dobit, 722 - Efekat smanjenja odloženih poreskih sredstava, 723 - Efekat povećanja odloženih poreskih sredstava, 724 - Efekat povećanja odloženih poreskih obaveza, 725 - Efekat smanjenja odloženih poreskih obaveza i 726 - Obračunate međuidividue i drugi vidovi raspodjele dobiti u toku perioda. Ostvarena dobit koja nije raspoređena na kraju obračunskog perioda prenosi se na teret ovog računa, u korist računa 341 - Neraspoređena dobit tekuće godine ili 344 - Neto prihod od samostalne djelatnosti. Ostvareni gubitak na kraju obračunskog perioda prenosi se na teret računa 351 - Gubitak tekuće godine, u korist računa 727.

(10) U pravnom licu sa statusom društva lica ostvarena dobit se u narednoj godini pripisuje osnovnom kapitalu ako je tako utvrđeno ugovorom o osnivanju, odnosno iskazuje se kao obaveza za isplatu prema vlasnicima, a za iznos gubitka umanjuje se osnovni kapital društva.

Član 65

(1) Na računima grupe 73 - Zaključak računa stanja, na datum izvještavanja, iskazuje se zaključak računa aktive i pasive bilansa stanja.

(2) Na računu 730 - Izravnanje računa stanja, iskazuje se zaključak računa glavne knjige, na teret ovog računa, u korist računa aktive, odnosno odobrenjem ovog računa na teret računa pasive.

(3) Knjiženje na ovom računu vrši se po pojedinim pozicijama bilansa stanja. Po izvršenom zaključku svih računa glavne knjige, na ovom računu zbir dugovne i potražne strane je jednak.

Član 66

Računi klase 7 - Otvaranje i zaključak računa stanja i uspjeha se na odgovarajući način koriste kod zaključka računa rashoda i prihoda, odnosno utvrđivanja rezultata poslovanja neprofitnih lica na kraju obračunskog perioda.

9. Klasa 8 - Vanbilansna evidencija

Član 67

Na računima grupe 88 - Vanbilansna aktiva, iskazuju se sredstva uzeta u zakup, koja zadovoljavaju kriterijume za izuzeće iz MSFI 16, preuzeti proizvodi i roba za zajedničko poslovanje, komisiona roba, roba u konsignaciji, materijal primljen na obradu i doradu, kao i ostala sredstva koja nisu u vlasništvu pravnog lica i preduzetnika.

Član 68

Na računima grupe 89 - Vanbilansna pasiva, iskazuju se obaveze po osnovu sredstava iskazanih na računima grupe 88.

10. Klasa 9 - Obračun troškova i učinaka

Član 69

(1) Proizvodna pravna lica i preduzetnici su obavezni da vode klasu 9 - Obračun troškova i učinaka, na osnovnim računima: 900 - Račun za preuzimanje zaliha i 902 - Račun za preuzimanje troškova, računima grupe 95 - Nosioci troškova i 96 - Gotovi proizvodi, te osnovnim računima: 980 - Troškovi prodatih proizvoda i usluga, 982 - Troškovi perioda i 983 - Otpis, manjkovi i viškovi zaliha učinaka.

(2) Ostale račune predviđene u klasi 9 proizvodna pravna lica i preduzetnici mogu da vode u skladu sa svojim potrebama i načinom obračuna troškova i učinaka.

(3) Trgovinska pravna lica i preduzetnici nisu obavezni da vode evidenciju u okviru računa klase 9.

Član 70

(1) Na računima grupe 90 - Računi odnosa sa finansijskim knjigovodstvom, iskazuje se preuzimanje zaliha, preuzimanje nabavke materijala i robe, preuzimanje troškova i preuzimanje prihoda.

(2) Na računu 900 - Račun za preuzimanje zaliha, na početku poslovne godine, iskazuje se preuzimanje zaliha materijala, nedovršene proizvodnje, poluproizvoda, gotovih proizvoda i robe na teret računa grupe 91 - Materijal i roba, 95 - Nosioci troškova i 96 - Gotovi proizvodi, u korist ovog računa. Preuzete zalihe na ovom računu iskazuju se u iznosu koji je iskazan u finansijskom računovodstvu na računima grupe 10 - Zalihe materijala, 11 - Zalihe nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i nedovršenih usluga, 12 - Zalihe gotovih proizvoda i 13 - Zalihe robe.

(3) Na računu 901 - Račun za preuzimanje nabavke materijala i robe, iskazuje se nabavka materijala i robe kada se stanje, nabavka, trošenje i prodaja tih zaliha vodi na računima: 910 - Materijal, 911 - Roba i 912 - Proizvodi i roba u prodavnici proizvođača u okviru klase 9 - Obračun troškova i učinaka. Preuzeta nabavka knjiži se na teret navedenih računa, a u korist računa 901.

(4) Na računu 902 - Račun za preuzimanje troškova, iskazuju se troškovi koji su u finansijskom računovodstvu knjiženi na računima grupe 51 do 55, koji se knjiže zaduženjem odgovarajućih računa grupa: 92 - Računi mjesta troškova nabavke, tehničke uprave i pomoćnih djelatnosti, 93 - Računi glavnih proizvodnih mjesta troškova i 94 - Računi mjesta troškova uprave, prodaje i sličnih aktivnosti, ako se troškovi vode po mjestima troškova, a na teret računa grupe 95 - Nosioci troškova i računa 982 - Troškovi perioda, ako se troškovi ne vode po mjestima troškova.

(5) Na računu 902 - Račun za preuzimanje troškova, ne knjiži se preuzimanje troškova materijala kada se evidencija o stanju, nabavci i trošenju materijala vodi na računu 910 - Materijal, jer se u tom slučaju trošenje materijala knjiži na potražnoj strani računa 910 - Materijal, uz zaduženje odgovarajućih računa mjesta troškova i nosilaca (računi grupa 92 - Računi mjesta troškova nabavke, tehničke uprave i pomoćne djelatnosti, 93 - Računi glavnih proizvodnih mjesta troškova, 94 - Računi mjesta troškova uprave, prodaje i sličnih djelatnosti i 95 - Nosioci troškova), odnosno na teret računa grupe 95 - Nosioci troškova i računa 982 - Troškovi perioda, ako se troškovi materijala ne vode po mjestima troškova.

(6) Na računu 903 - Račun za preuzimanje prihoda, iskazuje se preuzimanje poslovnih prihoda koji su knjiženi u finansijskom računovodstvu, a koji se u računovodstvu obračuna troškova i učinaka knjiže u korist računa 986 - Prihodi po osnovu prodaje proizvoda i usluga, 987 - Prihodi po osnovu prodaje robe, 988 - Slobodan račun i 989 - Drugi prihodi.

Član 71

(1) Na računima grupe 91 - Materijal i roba, iskazuju se zalihe materijala, robe i proizvoda i robe u prodavnicama proizvođača, kada se evidencija o stanju, nabavci, trošenju i prodaji tih zaliha vodi na računima ove grupe u okviru obračuna troškova i učinaka.

(2) Kada se evidencija o stanju, nabavci, trošenju i prodaji zaliha materijala i robe vodi u finansijskom računovodstvu na računima grupa 10 - Zalihe materijala i 13 - Zalihe robe, na računima grupe 91 ne vrši se knjiženje.

(3) Na računu 910 - Materijal, odnosno na posebnim analitičkim računima u okviru ovog računa, iskazuje se evidencija o stanju, nabavci i trošenju zaliha sirovina, osnovnog i pomoćnog materijala, ostalog materijala, goriva i maziva, te alata i inventara koji se u cjelini otpisuju u obračunskom periodu. Na posebnim analitičkim računima u okviru ovog računa vode se odstupanja od planskih nabavnih cijena i ispravka vrijednosti zaliha. Preuzimanje početnog stanja materijala knjiži se na teret ovog računa, u korist računa 900 - Račun za preuzimanje zaliha, a nabavka u korist računa 901 - Račun za preuzimanje nabavke materijala i robe.

(4) Utrošeni materijal knjiži se na teret računa grupe 92 - Računi mjesta troškova nabavke, tehničke uprave i pomoćne djelatnosti, 93 - Računi glavnih proizvodnih mjesta troškova, 94 - Računi mjesta troškova uprave, prodaje i sličnih aktivnosti i 95 - Nosioci troškova, prodati materijal na teret ili u korist računa 991 - Dobitak i gubitak po osnovu prodaje materijala, manjkovi na teret računa 992 - Manjkovi materijala i robe, otpisi na teret računa 993 - Otpis materijala i robe, sve u korist računa 910 - Materijal. Viškovi materijala knjiže se na teret računa 910 - Materijal, a u korist računa 994 - Viškovi materijala i robe.

(5) Za utrošeni materijal vrši se knjiženje i u klasi 5, na teret računa 511 - Troškovi materijala za izradu učinaka, 512 - Troškovi ostalog materijala, 513 - Troškovi goriva i energije, 575 - Gubici po osnovu prodaje materijala, 576 - Manjkovi, a u korist računa 510 - Nabavka materijala, a za viškove na teret računa 510 - Nabavka materijala, u korist računa 676 - Viškovi.

(6) Na računu 911 - Roba, na posebnim analitičkim računima, iskazuje se vrijednost zaliha robe u skladištu i veleprodajnim objektima, u prodavnicama i drugim maloprodajnim objektima, u obradi, kao i ukalkulisani porez na dodatu vrijednost i ukalkulisana razlika u cijeni robe.

(7) Preuzimanje početnog stanja zaliha robe knjiži se na teret računa 911 - Roba, u korist računa 900 - Račun za preuzimanje zaliha, a nabavka u korist računa 901 - Račun za preuzimanje nabavke materijala i robe. Prodaja robe knjiži se na teret računa 981 - Nabavna vrijednost prodate robe, u korist računa 911 - Roba.

(8) Na računu 912 - Proizvodi i roba u prodavnici proizvođača, na posebnim analitičkim računima, iskazuje se vrijednost zaliha proizvoda i robe u prodavnicama i drugim maloprodajnim objektima proizvodnih pravnih lica i preduzetnika, kao i ukalkulisani porez na dodatu vrijednost i ukalkulisana razlika u cijeni robe.

(9) Preuzimanje početnog stanja proizvoda i robe knjiži se na teret računa 912 - Proizvodi i roba u prodavnici proizvođača, u korist računa 900 - Račun za preuzimanje zaliha. Nabavke robe u toku obračunskog perioda knjiže se na teret računa 912 - Proizvodi i roba u prodavnicama proizvođača, u korist računa 901 - Račun za preuzimanje nabavke materijala i robe. Prijem sopstvenih proizvoda u prodavnicu u toku obračunskog perioda knjiži se na teret računa 912 - Proizvodi i roba u prodavnicama proizvođača, u korist računa grupe 96 - Gotovi proizvodi. Prodaja proizvoda i robe iz sopstvenih prodavnica knjiži se na teret računa 981 - Nabavna vrijednost prodate robe i računa 980 - Troškovi prodatih proizvoda i usluga, u korist računa 912 - Proizvodi i roba u prodavnicama proizvođača.

Član 72

Na računima grupe 92 - Računi mjesta troškova nabavke, tehničke uprave i pomoćnih djelatnosti, odnosno na posebnim osnovnim računima koje pravno lice i preduzetnik otvore u okviru računa ove grupe, poslije knjiženja u finansijskom računovodstvu, iskazuju se odgovarajući troškovi u

korist računa 902 - Račun za preuzimanje troškova, odnosno u korist računa 910 - Materijal, kada se zalihe materijala vode na ovom računu.

Član 73

Na računima grupe 93 - Računi glavnih proizvodnih mjesta troškova, odnosno na posebnim osnovnim računima koje pravno lice i preduzetnik otvore u okviru računa ove grupe, poslije knjiženja u finansijskom računovodstvu, iskazuju se odgovarajući troškovi u korist računa 902 - Račun za preuzimanje troškova, odnosno u korist računa 910 - Materijal, kada se zalihe materijala vode na ovom računu.

Član 74

Na računima grupe 94 - Računi mjesta troškova uprave, prodaje i sličnih aktivnosti, odnosno na posebnim osnovnim računima koje pravno lice i preduzetnik otvore u okviru računa ove grupe, poslije knjiženja u finansijskom računovodstvu, iskazuju se odgovarajući troškovi u korist računa 902 - Račun za preuzimanje troškova, odnosno u korist računa 910 - Materijal, kada se zalihe materijala vode na ovom računu.

Član 75

(1) Na računima grupe 95 - Nosioци troškova, iskazuje se početno stanje nosilaca troškova, direktni troškovi koji se na osnovu dokumentacije mogu povezati sa pojedinim učincima i indirektni troškovi koji se na osnovu odgovarajućih ključeva za raspodjelu alociraju na te učinke.

(2) Na računu 950 - Nedovršeni učinci, iskazuje se početno stanje nedovršene proizvodnje i nedovršenih usluga, u korist računa 900 - Račun za preuzimanje zaliha i stanje nedovršene proizvodnje i nedovršenih usluga na kraju obračunskog perioda.

(3) Na računu 951 - Prenos proizvoda iz proizvodnje u skladište, u toku obračunskog perioda se za prenijete proizvode u skladište vrši knjiženje u korist ovog računa, na teret računa 960 - Gotovi proizvodi. Na kraju obračunskog perioda za iznos troškova proizvodnje proizvoda vrši se knjiženje na teret računa 951, u korist računa grupe 93 - Računi glavnih proizvodnih mjesta troškova i računa 957 - Troškovi utrošenih poluproizvoda.

(4) Na računu 952 - Prenos poluproizvoda iz proizvodnje u skladište, u toku obračunskog perioda za poluproizvode prenijete u skladište vrši se knjiženje u korist ovog računa, a na teret računa 958 - Poluproizvodi u skladištu. Na kraju obračunskog perioda za iznos troškova proizvodnje poluproizvoda vrši se knjiženje na teret računa 952, u korist računa grupe 93 - Računi glavnih proizvodnih mjesta troškova.

(5) Na računu 953 - Prenos troškova realizovanih usluga, u toku obračunskog perioda vrši se knjiženje u korist ovog računa, na teret računa 980 - Troškovi prodatih proizvoda i usluga. Na kraju obračunskog perioda za iznos troškova realizovanih usluga vrši se knjiženje na teret računa 953, u korist računa grupe 93 - Računi glavnih proizvodnih mjesta troškova.

(6) Na računu 957 - Troškovi utrošenih poluproizvoda, iskazuju se troškovi utrošenih poluproizvoda u korist računa 958 - Poluproizvodi u skladištu.

(7) Na računu 958 - Poluproizvodi u skladištu, iskazuju se početne zalihe poluproizvoda, u korist računa 900 - Račun za preuzimanje zaliha. U toku obračunskog perioda preuzeti poluproizvodi iz

proizvodnje knjiže se na teret računa 958 - Poluproizvodi u skladištu, u korist računa 952 - Prenos poluproizvoda iz proizvodnje u skladište, a knjiženje utrošenih poluproizvoda u toku obračunskog perioda vrši se na teret računa 957 - Troškovi utrošenih poluproizvoda, u korist računa 958.

(8) Na računu 959 - Odstupanja u troškovima nosilaca troškova, iskazuje se razlika između cijena po kojima se vode zalihe nedovršenih učinaka i poluproizvoda i cijena koštanja tih zaliha.

Član 76

(1) Na računima grupe 96 - Gotovi proizvodi, iskazuju se gotovi proizvodi po cijeni koštanja i odstupanja u troškovima gotovih proizvoda.

(2) Preuzimanje početnog stanja gotovih proizvoda knjiži se na teret računa 960 do 968, u korist računa 900 - Račun za preuzimanje zaliha.

(3) Na računima 960 do 968 iskazuju se gotovi proizvodi po cijeni koštanja, na teret ovih računa u korist računa 900 - Račun za preuzimanje zaliha, za početne zalihe proizvoda i računa 951 - Prenos proizvoda iz proizvodnje u skladište, za zalihe proizvedene u toku obračunskog perioda.

(4) U toku obračunskog perioda vrši se knjiženje u korist računa proizvoda, na teret računa 980 - Troškovi prodatih proizvoda i usluga, za proizvode prodate sa skladišta i računa 912 - Proizvodi i roba u prodavnici proizvođača, za proizvode prenijete u prodavnicu.

(5) Na računu 969 - Odstupanja u troškovima gotovih proizvoda, iskazuje se razlika između cijena po kojima se vode zalihe učinaka gotovih proizvoda i cijena koštanja tih zaliha.

Član 77

Na računima grupe 97 - Slobodna grupa, pravna lica i preduzetnici mogu otvarati posebne osnovne račune prema sopstvenim potrebama.

Član 78

(1) Na računima grupe 98 - Rashodi i prihodi, iskazuju se troškovi prodatih proizvoda i usluga, nabavna vrijednost prodate robe, troškovi perioda, otpisi, manjkovi, obezvređenje i viškovi zaliha učinaka, ostali rashodi i prihodi po osnovu prodaje proizvoda i usluga, prihodi od prodaje robe i ostali prihodi.

(2) Na računu 980 - Troškovi prodatih proizvoda i usluga, iskazuje se vrijednost prodatih proizvoda i usluga po stvarnim troškovima, na teret ovog računa u korist računa 953 - Prenos troškova realizovanih usluga, 958 - Poluproizvodi u skladištu i računa grupe 96 - Gotovi proizvodi.

(3) Na teret računa iz stava 2. ovog člana knjiži se i vrijednost sopstvenih učinaka upotrijebljenih za stalna sredstva, materijal i rezervne dijelove, kao i sopstveni transport nabavke materijala i robe, uključujući i troškove utovara, istovara i sl.

(4) Na računu 981 - Nabavna vrijednost prodate robe, iskazuje se nabavna vrijednost prodate robe u korist računa 911 - Roba i 912 - Proizvodi i roba u prodavnici proizvođača.

(5) Na računu 982 - Troškovi perioda, iskazuju se troškovi koji se ne uključuju u cijenu koštanja zaliha nedovršene proizvodnje, poluproizvoda, nedovršenih usluga i gotovih proizvoda, već se direktno nadoknađuju na teret prihoda obračunskog perioda, knjiženjem u korist grupe računa 94 - Računi mjesta troškova uprave, prodaje i sličnih djelatnosti.

(6) Na računu 983 - Otpis, manjkovi i viškovi zaliha učinaka, iskazuje se vrijednost otpisa, manjkova i viškova zaliha nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i gotovih proizvoda. Otpis i manjkovi knjiže se na teret računa 983 - Otpis, manjkovi i viškovi zaliha učinaka, u korist računa grupe 95 - Nosioci troškova i 96 - Gotovi proizvodi, a viškovi se knjiže zaduženjem računa grupe 95 - Nosioci troškova i 96 - Gotovi proizvodi, u korist računa 983 - Otpis, manjkovi i viškovi zaliha učinaka. Na ovom računu iskazuju se i gubici od obezvređenja zaliha nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i gotovih proizvoda, u skladu sa MRS 2 i drugim relevantnim MRS/MSFI.

(7) Na računu 985 - Slobodan račun, pravna lica i preduzetnici mogu otvarati posebne osnovne račune prema svojim potrebama.

(8) Na računu 986 - Prihodi po osnovu prodaje proizvoda i usluga, iskazuju se prihodi ostvareni od prodaje proizvoda i usluga na domaćem i stranom tržištu, na teret računa 903 - Račun za preuzimanje prihoda.

(9) Na računu 987 - Prihodi po osnovu prodaje robe, iskazuju se prihodi ostvareni od prodaje robe na domaćem i stranom tržištu.

(10) Na računu 988 - Slobodan račun, pravna lica i preduzetnici mogu otvarati posebne osnovne račune prema sopstvenim potrebama za iskazivanje pojedinih vrsta prihoda.

(11) Na računu 989 - Drugi prihodi, iskazuju se drugi prihodi koji nisu iskazani na drugim računima u okviru ove grupe računa, na teret računa 903 - Račun za preuzimanje prihoda.

Član 79

(1) Na računima grupe 99 - Računi dobiti, gubitka i zaključka, iskazuje se poslovna dobit i gubitak, dobit i gubitak po osnovu prodaje materijala, manjkovi, otpisi i viškovi materijala i robe, te zaključak obračuna troškova i učinaka.

(2) Na računu 990 - Poslovna dobit i gubitak, iskazuje se poslovna dobit ili gubitak koji se utvrđuje tako što se na teret ovog računa prenose poslovni rashodi u korist računa 980 - Troškovi prodatih proizvoda i usluga, 981 - Nabavna vrijednost prodate robe, 982 - Troškovi perioda i 983 - Otpis, manjkovi i viškovi zaliha učinaka. U korist računa 990, poslovni prihodi se prenose na teret računa: 986 - Prihodi po osnovu prodaje proizvoda i usluga, 987 - Prihodi po osnovu prodaje robe, 988 - Slobodan račun i 989 - Drugi prihodi.

(3) Na računu 991 - Dobit ili gubitak po osnovu prodaje materijala, iskazuju se gubici od prodaje materijala na teret ovog računa, a dobiti od prodaje materijala u korist ovog računa.

(4) Na računu 992 - Manjkovi materijala i robe, iskazuju se manjkovi materijala i robe na teret ovog računa, u korist računa 910 - Materijal i 911 - Roba.

(5) Na računu 993 - Otpisi materijala i robe, iskazuju se otpisi zaliha materijala i robe, na teret ovog računa, u korist računa: 910 - Materijal, 911 - Roba i dio računa 912 - Proizvodi i roba u prodavnici proizvođača.

(6) Na računu 994 - Viškovi materijala i robe, iskazuju se viškovi zaliha materijala i robe, na teret računa: 910 - Materijal, alat i sitan inventar u skladištu, 911 - Roba i dio računa 912 - Proizvodi i roba u prodavnici proizvođača, u korist ovog računa.

(7) Na računu 999 - Zaključak obračuna troškova i učinaka na datum izvještavanja, iskazuje se zaključak računa obračuna troškova i učinaka, na teret računa 999, u korist računa koji imaju dugovni saldo i na teret računa koji imaju potražni saldo, u korist računa 999.

GLAVA III

PRIZNAVANJE I MJERENJE U SLUČAJU STEČAJA I LIKVIDACIJE

Član 80

Pri sastavljanju finansijskih izvještaja na dan otvaranja, odnosno zaključenja postupka stečaja i likvidacije, kao i u slučajevima kada se u toku trajanja ovih postupaka sastavljaju periodični finansijski izvještaji, pravna lica primjenjuju odredbe ovog pravilnika.

Član 81

Izuzetno od člana 80. ovog pravilnika, vrednovanje imovine koja čini stečajnu, odnosno likvidacionu masu vrši se u skladu sa propisima kojima se uređuju stečaj i likvidacija pravnih lica.

GLAVA IV

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 82

Stupanjem na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 106/15).

Član 83

Ovaj pravilnik objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srpske", a stupa na snagu 1. januara 2022. godine.

Samostalni član Pravilnika o izmjenama
Pravilnika o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, druga
pravna lica i preduzetnike

("Sl. glasnik RS", br. 59/2022)

Član 5

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske", a primjenjuje se na obračunske periode koji su počeli 1. januara 2022. godine ili kasnije.

Kontni okvir za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike u excel formatu pogledajte [ovdje](#)

PRILOG

KONTNI OKVIR ZA PRIVREDNA DRUŠTVA, DRUGA PRAVNA LICA I PREDUZETNIKE

Klasa 0 - STALNA SREDSTVA

01 - Nematerijalna sredstva

- 010 - Ulaganja u razvoj
- 011 - Koncesije, patenti, licence i ostala prava
- 012 - Goodwill
- 013 - Softver i slična prava
- 014 - Ostala nematerijalna sredstva
- 015 - Nematerijalna sredstva u pripremi
- 016 - Avansi za nematerijalna sredstva
- 019 - Ispravka vrijednosti nematerijalnih sredstava

02 - Nekretnine, postrojenja i oprema

- 020 - Zemljište
- 021 - Građevinski objekti
- 022 - Postrojenja i oprema
- 023 - Ostale nekretnine, postrojenja i oprema
- 024 - Ulaganje na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi
- 025 - Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi
- 026 - Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu

029 - Ispravka vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme

03 - Investicione nekretnine

030 - Vlastito zemljište

031 - Zakupljeno zemljište

032 - Vlastiti građevinski objekti

033 - Zakupljeni građevinski objekti

034 - Ostale investicione nekretnine

035 - Investicione nekretnine u pripremi

036 - Avansi za investicione nekretnine

039 - Ispravka vrijednosti investicionih nekretnina

04 - Sredstva uzeta u zakup

040 - Zemljište

041 - Građevinski objekti

042 - Postrojenja i oprema

043 - Nematerijalna sredstva

044 - Ostala sredstva uzeta u zakup

049 - Ispravka vrijednosti sredstava uzetih u zakup

05 - Biološka sredstva

050 - Šume

051 - Višegodišnji zasadi

052 - Osnovno stado

053 - Ostala biološka sredstva

055 - Biološka sredstva u pripremi

056 - Avansi za biološka sredstva

059 - Ispravka vrijednosti bioloških sredstava

06 - Dugoročni finansijski plasmani

060 - Učešće u kapitalu zavisnih subjekata

061 - Učešće u kapitalu pridruženih subjekata i zajedničkih poduhvata

062 - Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti - dugoročni krediti povezanim pravnim licima

063 - Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti - dugoročni krediti u zemlji

064 - Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti - dugoročni krediti u inostranstvu

065 - Ostala finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti

066 - Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat - vlasnički instrumenti

067 - Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat - dužnički instrumenti

068 - Potraživanja po finansijskom lizingu

069 - Ispravka vrijednosti dugoročnih finansijskih plasmana

07 - Ostala dugoročna potraživanja i sredstva

070 - Ostala dugoročna sredstva po ugovorima sa kupcima - dodatni troškovi sticanja ugovora

071 - Ostala dugoročna sredstva po ugovorima sa kupcima - troškovi izvršenja ugovora

078 - Ostala dugoročna potraživanja i sredstva

079 - Ispravka vrijednosti ostalih dugoročnih potraživanja i sredstava

08 - Dugoročna razgraničenja

080 - Unaprijed plaćeni rashodi

088 - Ostala dugoročna razgraničenja

09 - Odložena poreska sredstva

090 - Odložena poreska sredstva

Klasa 1 - ZALIHE, STALNA SREDSTVA NAMIJENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA

10 - Zalihe materijala

100 - Obračun nabavke zaliha materijala, rezervnih dijelova, alata i inventara

101 - Materijal za izradu učinaka u skladištu

102 - Rezervni dijelovi u skladištu

103 - Alat, inventar i HTZ oprema u skladištu

104 - Alat, inventar i HTZ oprema u upotrebi

105 - Bespovratna ambalaža u skladištu

106 - Materijal na putu, obradi i doradi

108 - Ostali materijal u skladištu

109 - Ispravka vrijednosti zaliha materijala, rezervnih dijelova, alata, inventara, HTZ opreme i bespovratne ambalaže

11 - Zalihe nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i nedovršenih usluga

110 - Nedovršena proizvodnja

111 - Poluproizvodi

112 - Nedovršene usluge

119 - Ispravka vrijednosti nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i nedovršenih usluga

12 - Zalihe gotovih proizvoda

120 - Gotovi proizvodi

129 - Ispravka vrijednosti gotovih proizvoda

13 - Zalihe robe

130 - Obračun nabavke robe

131 - Roba u skladištu

132 - Roba u veleprodajnim objektima

133 - Roba u maloprodajnim objektima

134 - Roba u tranzitu

135 - Roba na putu

136 - Roba u obradi i doradi

137 - Roba data za komisionu i konsignacionu prodaju

139 - Ispravka vrijednosti robe

14 - Stalna sredstva namijenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja

140 - Nematerijalna sredstva namijenjena prodaji

141 - Zemljište namijenjeno prodaji

142 - Građevinski objekti namijenjeni prodaji

143 - Investicione nekretnine namijenjene prodaji

144 - Postrojenja i oprema namijenjeni prodaji

145 - Biološka sredstva namijenjena prodaji

146 - Ostala stalna sredstva namijenjena prodaji

147 - Sredstva poslovanja koje se obustavlja

149 - Ispravka vrijednosti stalnih sredstava namijenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja

15 - Dati avansi

150 - Dati avansi za zalihe i usluge povezanim licima

151 - Dati avansi za zalihe i usluge nepovezanim licima

159 - Ispravka vrijednosti datih avansa

Klasa 2 - KRATKOROČNA SREDSTVA, IZUZEV ZALIHA I STALNIH SREDSTAVA NAMIJENJENIH PRODAJI

20 - Potraživanja po osnovu prodaje

200 - Kupci - povezana lica

201 - Kupci iz Republike Srpske

202 - Kupci iz Federacije BiH

203 - Kupci iz Brčko Distrikta BiH

204 - Kupci iz inostranstva

209 - Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca

21 - Potraživanja iz specifičnih poslova

210 - Potraživanja od izvoznika

211 - Potraživanja po osnovu uvoza za tuđi račun

212 - Potraživanja po osnovu komisione i konsignacione prodaje

213 - Potraživanja po osnovu faktoring poslova

214 - Derivatna finansijska sredstva

215 - Ostala potraživanja iz specifičnih poslova

219 - Ispravka vrijednosti potraživanja iz specifičnih poslova

22 - Ostala kratkoročna potraživanja

220 - Potraživanja za dividendu

221 - Potraživanja za kamatu od finansijskih sredstava po amortizovanoj vrijednosti

222 - Potraživanja od zaposlenih

223 - Potraživanja od državnih organa i organizacija

224 - Potraživanja za više plaćen porez na dobit

225 - Potraživanja za preplaćene ostale poreze i doprinose

226 - Potraživanja za zateznu kamatu

227 - Ostala kratkoročna potraživanja

228 - Ispravka vrijednosti ostalih kratkoročnih finansijskih sredstava po amortizovanoj vrijednosti

229 - Ispravka vrijednosti ostalih kratkoročnih potraživanja

23 - Kratkoročni finansijski plasmani

230 - Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti - kratkoročni krediti povezanim pravnim licima

231 - Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti - kratkoročni krediti u zemlji

232 - Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti - kratkoročni krediti u inostranstvu

233 - Ostala finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti

234 - Potraživanja po finansijskom lizingu

235 - Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

236 - Finansijska sredstva označena po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

238 - Ispravka vrijednosti finansijskih sredstava po amortizovanoj vrijednosti

239 - Ispravka vrijednosti potraživanja po finansijskom lizingu

24 - Gotovinski ekvivalenti i gotovina

240 - Gotovinski ekvivalenti

241 - Račun kod ovlaštene organizacije za platni promet - domaća valuta

242 - Račun kod ovlaštene organizacije za platni promet - strana valuta

243 - Izdvojena novčana sredstva

244 - Akreditivi - domaća valuta

245 - Akreditivi - strana valuta

246 - Blagajna - domaća valuta

247 - Blagajna - strana valuta

248 - Ostala novčana sredstva

249 - Ispravka vrijednosti gotovinskih ekvivalenata i gotovine po osnovu obezvređenja

27 - Porez na dodatu vrijednost

270 - Porez na dodatu vrijednost u primljenim fakturama

271 - Porez na dodatu vrijednost plaćen pri uvozu

272 - Porez na dodatu vrijednost u datim avansima

273 - Porez na dodatu vrijednost obračunat na usluge inostranih lica

274 - Paušalni iznosi poreza na dodatu vrijednost isplaćeni poljoprivrednim proizvođačima

275 - Drugi iznosi akontacionog poreza na dodatu vrijednost

279 - Potraživanja po osnovu razlike između akontacionog i obračunatog poreza na dodatu vrijednost

28 - Kratkoročna razgraničenja

280 - Unaprijed plaćeni rashodi

281 - Potraživanja za obračunate, nefakturisane prihode

289 - Ostala kratkoročna razgraničenja

29 (*brisan*)

Klasa 3 - KAPITAL

30 - Osnovni kapital

300 - Akcijski kapital

302 - Udjeli društva sa ograničenom odgovornošću

304 - Ulozi

305 - Državni kapital

309 - Ostali osnovni kapital

31 - Otkupljene sopstvene akcije i upisani neuplaćeni kapital

310 - Otkupljene sopstvene akcije i udjeli

311 - Upisani neuplaćeni kapital

32 - Rezerve

320 - Emisiona premija

321 - Emisioni gubitak

322 - Zakonske rezerve

323 - Statutarne rezerve

329 - Ostale rezerve

33 - Revalorizacione rezerve

330 - Revalorizacione rezerve za nekretnine, postrojenja, opremu i nematerijalna sredstva

331 - Efekti revalorizacije proizašli iz transakcija zaštite

332 - Pozitivni efekti vrednovanja finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat

333 - Negativni efekti vrednovanja finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat

334 - Ostale revalorizacione rezerve

34 - Dobit

340 - Neraspoređena dobit ranijih godina

341 - Neraspoređena dobit tekuće godine

342 - Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima ranijih godina

343 - Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima tekuće godine

344 - Neto prihod od samostalne djelatnosti

35 - Gubitak

350 - Gubitak ranijih godina

351 - Gubitak tekuće godine

352 - Višak rashoda nad prihodima ranijih godina

353 - Višak rashoda nad prihodima tekuće godine

Klasa 4 - OBAVEZE, RAZGRANIČENJA I REZERVISANJA

40 - Odložene poreske obaveze, dugoročna rezervisanja i razgraničenja

400 - Rezervisanja za troškove u garantnom roku

401 - Rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava

402 - Rezervisanja za zadržane kaucije i depozite

403 - Rezervisanja za troškove restrukturisanja

404 - Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih

407 - Odložene poreske obaveze

408 - Unaprijed naplaćeni, razgraničeni prihodi i razgraničeni prihodi po osnovu primljenih donacija

409 - Ostala dugoročna rezervisanja i razgraničenja

41 - Dugoročne obaveze

410 - Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital

411 - Obaveze prema povezanim pravnim licima

412 - Obaveze po emitovanim dužničkim instrumentima

413 - Dugoročni krediti u zemlji

414 - Dugoročni krediti u inostranstvu

415 - Dugoročne obaveze po lizingu (finansijski lizing)

416 - Dugoročne obaveze po lizingu (operativni lizing)

418 - Ostale dugoročne finansijske obaveze po amortizovanoj vrijednosti

419 - Ostale dugoročne obaveze

42 - Kratkoročne finansijske obaveze

420 - Kratkoročne finansijske obaveze prema povezanim pravnim licima

421 - Obaveze po emitovanim dužničkim instrumentima

422 - Kratkoročni krediti u zemlji

423 - Kratkoročni krediti u inostranstvu

424 - Prekoračenja po bankovnim računima

425 - Kratkoročne obaveze po lizingu (finansijski lizing)

426 - Kratkoročne obaveze po lizingu (operativni lizing)

427 - Obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

428 - Derivatne finansijske obaveze

429 - Ostale kratkoročne finansijske obaveze po amortizovanoj vrijednosti

43 - Obaveze iz poslovanja

430 - Primljeni avansi

431 - Dobavljači - povezana lica

432 - Dobavljači iz Republike Srpske

433 - Dobavljači iz Federacije BiH

434 - Dobavljači iz Brčko Distrikta BiH

435 - Dobavljači iz inostranstva

436 - Primljeni depoziti i kaucije

437 - Obaveze po osnovu programa lojalnosti kupaca

439 - Ostale obaveze iz poslovanja

44 - Obaveze iz specifičnih poslova

440 - Obaveze prema uvozniku

441 - Obaveze po osnovu izvoza za tuđi račun

442 - Obaveze po osnovu komisije i konsignacione prodaje

443 - Obaveze po osnovu faktoring poslova

449 - Ostale obaveze iz specifičnih poslova

45 - Obaveze za plate, naknade plata i ostala primanja zaposlenih po osnovu rada

450 - Obaveze za plate i naknade plata

451 - Obaveze za porez na plate i naknade plata

452 - Obaveze za doprinose na plate i naknade plata

456 - Obaveze za ostala lična primanja

457 - Obaveze za porez na ostala lična primanja

458 - Obaveze za doprinose na ostala lična primanja

46 - Ostale obaveze

460 - Obaveze po osnovu kamata i rashoda finansiranja

461 - Obaveze za dividende

462 - Obaveze za raspodjelu dobiti

463 - Ostale obaveze prema zaposlenima

464 - Obaveze prema članovima upravnog, nadzornog odbora, odbora za reviziju, drugih odbora i komisija

465 - Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima

466 - Obaveze za neto prihod od samostalne djelatnosti

469 - Ostale obaveze

47 - Porez na dodatu vrijednost

470 - Porez na dodatu vrijednost po izdatim fakturama

471 - Porez na dodatu vrijednost po primljenim avansima

472 - Porez na dodatu vrijednost po osnovu sopstvene potrošnje

473 - Porez na dodatu vrijednost po osnovu prodaje za gotovinu

474 - Porez na dodatu vrijednost obračunat na usluge inostranih lica

479 - Obaveze za porez na dodatu vrijednost po osnovu razlike između obračunatog i akontacionog poreza na dodatu vrijednost

48 - Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine

480 - Obaveze za akcize

481 - Obaveze za porez na dobit

482 - Obaveze za poreze, carine i druge dažbine iz nabavke ili na teret troškova

483 - Obaveze za doprinose koji terete troškove

484 - Obaveze za porez na dodatu vrijednost plaćen pri uvozu

485 - Obaveze za porez na naknade članovima upravnog i nadzornog odbora, odbora za reviziju, drugih odbora i komisija

486 - Obaveze za doprinose na naknade članovima upravnog i nadzornog odbora, odbora za reviziju, drugih odbora i komisija

487 - Obaveze za poreze i doprinose obračunate na isplate fizičkim licima van radnog odnosa

488 - Obaveze poreza po odbitku

489 - Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine

49 - Kratkoročna razgraničenja i rezervisanja

490 - Unaprijed obračunati rashodi perioda

491 - Unaprijed naplaćeni, razgraničeni prihodi

493 - Razgraničeni prihodi po osnovu primljenih donacija

496 - Kratkoročna rezervisanja

499 - Ostala kratkoročna razgraničenja

Klasa 5 - RASHODI

50 - Nabavna vrijednost prodate robe

500 - Nabavka robe

501 - Nabavna vrijednost prodate robe

502 - Nabavna vrijednost prodatih stalnih sredstava pribavljenih radi prodaje

51 - Troškovi materijala

510 - Nabavka materijala

511 - Troškovi materijala za izradu učinaka

512 - Troškovi ostalog materijala

513 - Troškovi goriva i energije

52 - Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja

520 - Troškovi bruto plata

521 - Troškovi bruto naknada plata

522 - Troškovi bruto naknada članovima upravnog i nadzornog odbora

523 - Troškovi bruto naknada članovima odbora za reviziju, drugih odbora, komisija i sl.

524 - Troškovi otpremnina, nagrada i pomoći u skladu sa propisima o radu

525 - Troškovi zaposlenih na službenom putu

529 - Troškovi bruto ostalih ličnih primanja

53 - Troškovi proizvodnih usluga

530 - Troškovi usluga na izradi učinaka

531 - Troškovi transportnih usluga

532 - Troškovi usluga održavanja

533 - Troškovi zakupa

534 - Troškovi sajмова

535 - Troškovi reklame i propagande

536 - Troškovi istraživanja

537 - Troškovi razvoja koji se ne kapitalizuju

539 - Troškovi ostalih usluga

54 - Troškovi amortizacije i rezervisanja

540 - Troškovi amortizacije

541 - Troškovi rezervisanja

55 - Nematerijalni troškovi

550 - Troškovi ostalih usluga

551 - Troškovi reprezentacije

552 - Troškovi premija osiguranja

553 - Troškovi platnog prometa

554 - Troškovi članarina

555 - Troškovi poreza

556 - Troškovi doprinosa

559 - Ostali nematerijalni troškovi

56 - Finansijski rashodi

560 - Rashodi kamata od povezanih lica

561 - Rashodi kamata od nepovezanih lica

562 - Negativne kursne razlike

563 - Rashodi po osnovu valutne klauzule

569 - Ostali finansijski rashodi

57 - Ostali rashodi i gubici

570 - Gubici po osnovu otuđenja nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja i opreme

571 - Gubici po osnovu otuđenja investicionih nekretnina

572 - Gubici po osnovu otuđenja bioloških sredstava

573 - Gubici po osnovu otuđenja stalnih sredstava namijenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja

574 - Gubici od otuđenja finansijskih sredstava i ulaganja u povezana lica

575 - Gubici po osnovu prodaje materijala

576 - Manjkovi

577 - Gubici od derivatnih finansijskih instrumenata

578 - Rashodi po osnovu direktnog otpisa potraživanja od kupaca

579 - Rashodovanja na zalihama materijala i robe, gubici od prestanka priznavanja sredstava uzetih u zakup i ostali rashodi

58 - Rashodi/gubici od usklađivanja vrijednosti sredstava

580 - Obezvredenje nematerijalnih sredstava

581 - Obezvredenje nekretnina, postrojenja i opreme

582 - Obezvredenje investicionih nekretnina koje se vrednuju po nabavnoj vrijednosti

583 - Obezvredenje bioloških sredstava koja se vrednuju po nabavnoj vrijednosti

584 - Gubici od usklađivanja vrijednosti dugoročnih finansijskih sredstava

585 - Gubici od usklađivanja vrijednosti zaliha materijala i robe

586 - Gubici od usklađivanja vrijednosti kratkoročnih finansijskih sredstava (isključujući potraživanja od kupaca)

587 - Gubici od usklađivanja vrijednosti potraživanja od kupaca

588 - Gubici od usklađivanja vrijednosti stalnih sredstava namijenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja

589 - Gubici od usklađivanja vrijednosti ostalih finansijskih i nefinansijskih sredstava

59 - Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina i prenos rashoda

590 - Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika

591 - Rashodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina

599 - Prenos rashoda

Klasa 6 - PRIHODI

60 - Prihodi od prodaje robe

600 - Prihodi od prodaje robe povezanim pravnim licima

601 - Prihodi od prodaje robe u Republici Srpskoj

602 - Prihodi od prodaje robe u Federaciji BiH

603 - Prihodi od prodaje robe u Brčko Distriktu BiH

604 - Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu

605 - Odobreni popusti i rabati

61 - Prihodi od prodaje proizvoda

610 - Prihodi od prodaje proizvoda povezanim pravnim licima

611 - Prihodi od prodaje proizvoda u Republici Srpskoj

612 - Prihodi od prodaje proizvoda u Federaciji BiH

613 - Prihodi od prodaje proizvoda u Brčko Distriktu BiH

614 - Prihodi od prodaje proizvoda na inostranom tržištu

615 - Odobreni popusti i rabati

62 - Prihodi od pruženih usluga

620 - Prihodi od pruženih usluga povezanim licima

621 - Prihodi od pruženih usluga u Republici Srpskoj

622 - Prihodi od pruženih usluga u Federaciji BiH

623 - Prihodi od pruženih usluga u Brčko Distriktu BiH

624 - Prihodi od pruženih usluga na inostranom tržištu

625 - Odobreni popusti i rabati

63 - Promjena vrijednosti zaliha gotovih proizvoda, nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i nedovršenih usluga

630 - Povećanje vrijednosti zaliha gotovih proizvoda, nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i nedovršenih usluga

631 - Smanjenje vrijednosti zaliha gotovih proizvoda, nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i nedovršenih usluga

64 - Promjena fer vrijednosti investicionih nekretnina i bioloških sredstava koji se ne amortizuju

640 - Povećanje fer vrijednosti investicionih nekretnina koje se ne amortizuju

641 - Povećanje fer vrijednosti bioloških sredstava koja se ne amortizuju

642 - Smanjenje fer vrijednosti investicionih nekretnina koje se ne amortizuju

643 - Smanjenje fer vrijednosti bioloških sredstava koja se ne amortizuju

65 - Ostali poslovni prihodi

650 - Prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, podsticaja i sl.

651 - Prihodi od zakupa

652 - Prihodi od donacija

653 - Prihodi od članarina

654 - Prihodi od tantijema i licencnih prava

655 - Prihodi iz namjenskih izvora finansiranja

656 - Prihodi od dividendi

657 - Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe, gotovih proizvoda ili usluga

659 - Ostali prihodi po drugim osnovama

66 - Finansijski prihodi

660 - Prihodi od kamata od povezanih lica

661 - Prihodi od kamata od nepovezanih lica

662 - Pozitivne kursne razlike

663 - Prihodi po osnovu valutne klauzule

669 - Ostali finansijski prihodi

67 - Ostali prihodi i dobici

670 - Dobici po osnovu prodaje nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja i opreme

671 - Dobici po osnovu prodaje investicionih nekretnina

672 - Dobici po osnovu prodaje bioloških sredstava

673 - Dobici po osnovu prodaje stalnih sredstava namijenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja

674 - Dobici od prodaje finansijskih sredstava i ulaganja u povezana lica

675 - Dobici po osnovu prodaje materijala

676 - Viškovi

677 - Dobici od naplaćenih ranije otpisanih potraživanja

678 - Dobici od derivatnih finansijskih instrumenata

679 - Prihodi od otpisa obaveza, ukidanja neiskorišćenih rezervisanja, dobici od prestanka priznavanja sredstava uzetih u zakup i ostali nepomenuti prihodi

68 - Prihodi/dobici od usklađivanja vrijednosti sredstava

680 - Dobici od umanjenja ranije priznatih gubitaka usljed obezvređenja nematerijalnih sredstava

681 - Dobici od umanjenja ranije priznatih gubitaka usljed obezvređenja nekretnina, postrojenja i opreme

682 - Dobici od umanjenja ranije priznatih gubitaka usljed obezvređenja investicionih nekretnina koje se vrednuju po nabavnoj vrijednosti

683 - Dobici od umanjenja ranije priznatih gubitaka usljed obezvređenja bioloških sredstava koja se mjere po nabavnoj vrijednosti

684 - Dobici od usklađivanja vrijednosti dugoročnih finansijskih sredstava

685 - Dobici od usklađivanja vrijednosti zaliha materijala i robe

686 - Dobici od usklađivanja vrijednosti kratkoročnih finansijskih sredstava (isključujući potraživanja od kupaca)

687 - Dobici od umanjenja ranije priznatih kreditnih gubitaka usljed obezvređenja potraživanja od kupaca

688 - Dobici od usklađivanja vrijednosti stalnih sredstava namijenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja

689 - Dobici od usklađivanja vrijednosti ostalih finansijskih i nefinansijskih sredstava

69 - Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina i prenos prihoda

690 - Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika

691 - Prihodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina

699 - Prenos prihoda

Klasa 7 - OTVARANJE I ZAKLJUČAK RAČUNA STANJA I USPJEHA

70 - Otvaranje glavne knjige

700 - Račun otvaranja glavne knjige finansijskog računovodstva

71 - Zaključak računa uspjeha

710 - Ukupni prihodi

711 - Ukupni rashodi

712 - Prenos ukupnog rezultata

72 - Obračun dobiti ili gubitka

720 - Bruto dobit ili gubitak

721 - Porez na dobit

722 - Efekat smanjenja odloženih poreskih sredstava

723 - Efekat povećanja odloženih poreskih sredstava

724 - Efekat povećanja odloženih poreskih obaveza

725 - Efekat smanjenja odloženih poreskih obaveza

726 - Obračunate međuidividente i drugi vidovi raspodjele dobiti u toku perioda

727 - Prenos dobiti ili gubitka

73 - Zaključak računa stanja

730 - Izravnanje računa stanja

Klasa 8 - VANBILANSNA EVIDENCIJA

88 - Vanbilansna aktiva

880 - Tuđa roba

881 - Tuđi materijal

882 - Tuđi poluproizvodi i proizvodi

883 - Tuđa dugoročna nefinansijska (materijalna) sredstva

884 - Neiskorišćeni odobreni krediti

885 - Hartije od vrijednosti van prometa

886 - Prilježene garancije

887 - Date garancije i druga jemstva

888 - Derivatni poslovi

889 - Ostala vanbilansna aktiva

89 - Vanbilansna pasiva

890 - Obaveze za tuđu robu

891 - Obaveze za tuđi materijal

892 - Obaveze za tuđe poluproizvode i proizvode

893 - Obaveze za tuđa dugoročna nefinansijska (materijalna) sredstva

894 - Evidencija o neiskorišćenim odobrenim kreditima

895 - Obaveze za hartije od vrijednosti van prometa

896 - Obaveze za primljene garancije

897 - Obaveze za date garancije i druga jemstva

898 - Derivatni poslovi

898 - Ostala vanbilansna pasiva

Klasa 9 - OBRAČUN TROŠKOVA I UČINAKA

90 - Računi odnosa sa finansijskim računovodstvom

900 - Račun za preuzimanje zaliha

901 - Račun za preuzimanje nabavke materijala i robe

902 - Račun za preuzimanje troškova

903 - Račun za preuzimanje prihoda

91-Materijal i roba

910 - Materijal

911 - Roba

912 - Proizvodi i roba u prodavnici proizvođača

92 - Računi mjesta troškova nabavke, tehničke uprave i pomoćne djelatnosti

- 920 - Troškovi materijala za izradu
- 921 - Troškovi ostalog (režijskog) materijala
- 922 - Troškovi goriva podignutog iz skladišta
- 923 - Troškovi ostalog goriva i energije
- 924 - Troškovi zarada i naknada zarada
- 925 - Troškovi proizvodnih usluga
- 926 - Troškovi amortizacije i rezervisanja
- 927 - Nematerijalni troškovi
- 928 - Alocirani troškovi zajedničkih mjesta troškova
- 929 - Prenos troškova Alternativa: Troškovi obuhvaćeni računima od 923 do 927 mogu se obuhvatiti na jednom računu - Opšti troškovi, pa bi u tom slučaju računi grupe 92 bili sljedeći:

- 920 - Troškovi materijala za izradu
- 921 - Troškovi ostalog (režijskog) materijala
- 922 - Troškovi goriva podignutog iz skladišta
- 923 - Opšti troškovi
- 928 - Alocirani troškovi zajedničkih mjesta troškova
- 929 - Prenos troškova
- 93 - Računi glavnih proizvodnih mjesta troškova
- 930 - Troškovi materijala za izradu
- 931 - Troškovi ostalog (režijskog) materijala
- 932 - Troškovi goriva podignutog iz skladišta
- 933 - Troškovi ostalog goriva i energije
- 934 - Troškovi zarada i naknada zarada
- 935 - Troškovi proizvodnih usluga
- 936 - Troškovi amortizacije i rezervisanja
- 937 - Nematerijalni troškovi

938 - Alocirani troškovi zajedničkih mjesta troškova

939 - Prenos troškova

Alternativa: Troškovi obuhvaćeni računima 933 do 937 mogu se obuhvatiti na jednom računu - Opšti troškovi, pa bi u tom slučaju računi grupe 93 bili sljedeći:

930 - Troškovi materijala za izradu

931 - Troškovi ostalog (režijskog) materijala

932 - Troškovi goriva podignutog iz skladišta

933 - Opšti troškovi

938 - Alocirani troškovi zajedničkih mjesta troškova

939 - Prenos troškova

94 - Računi mjesta troškova uprave, prodaje i sličnih aktivnosti

940 - Troškovi materijala za izradu

941 - Troškovi ostalog (režijskog) materijala

942 - Troškovi goriva podignutog iz skladišta

943 - Troškovi ostalog goriva i energije

944 - Troškovi zarada i naknada zarada

945 - Troškovi proizvodnih usluga

946 - Troškovi amortizacije i rezervisanja

947 - Nematerijalni troškovi

948 - Alocirani troškovi zajedničkih mjesta troškova

949 - Prenos troškova

Alternativa: Troškovi obuhvaćeni računima 943 do 947 mogu se obuhvatiti na jednom računu - Opšti troškovi, pa bi u tom slučaju računi grupe 94 bili sljedeći:

940 - Troškovi materijala za izradu

941 - Troškovi ostalog (režijskog) materijala

942 - Troškovi goriva podignutog iz skladišta

943 - Opšti troškovi

948 - Alocirani troškovi zajedničkih mjesta troškova

949 - Prenos troškova

NAPOMENA: Računi grupe 92, 93 i 94 vode se po mjestima troškova.

95 - Nosioci troškova

950 - Nedovršeni učinci

951 - Prenos proizvoda iz proizvodnje u skladište

952 - Prenos poluproizvoda iz proizvodnje u skladište

953 - Prenos troškova realizovanih usluga

957 - Troškovi utrošenih poluproizvoda

958 - Poluproizvodi u skladištu

959 - Odstupanje troškova nosilaca troškova

96 - Gotovi proizvodi

960 do 968 - Gotovi proizvodi

969 - Odstupanje troškova proizvoda

97 - Slobodna grupa

98 - Rashodi i prihodi

980 - Troškovi prodatih proizvoda i usluga

981 - Nabavna vrijednost prodate robe

982 - Troškovi perioda

983 - Otpis, manjkovi i viškovi zaliha učinaka

985 - Slobodan račun

986 - Prihodi po osnovu prodaje proizvoda i usluga

987 - Prihodi po osnovu prodaje robe

988 - Slobodan račun

989 - Drugi prihodi

99 - Računi dobiti, gubitka i zaključka

990 - Poslovna dobit ili gubitak

991 - Dobit ili gubitak po osnovu prodaje materijala

992 - Manjkovi materijala i robe

993 - Otpis materijala i robe

994 - Viškovi materijala i robe

999 - Zaključak obračuna troškova i učinaka